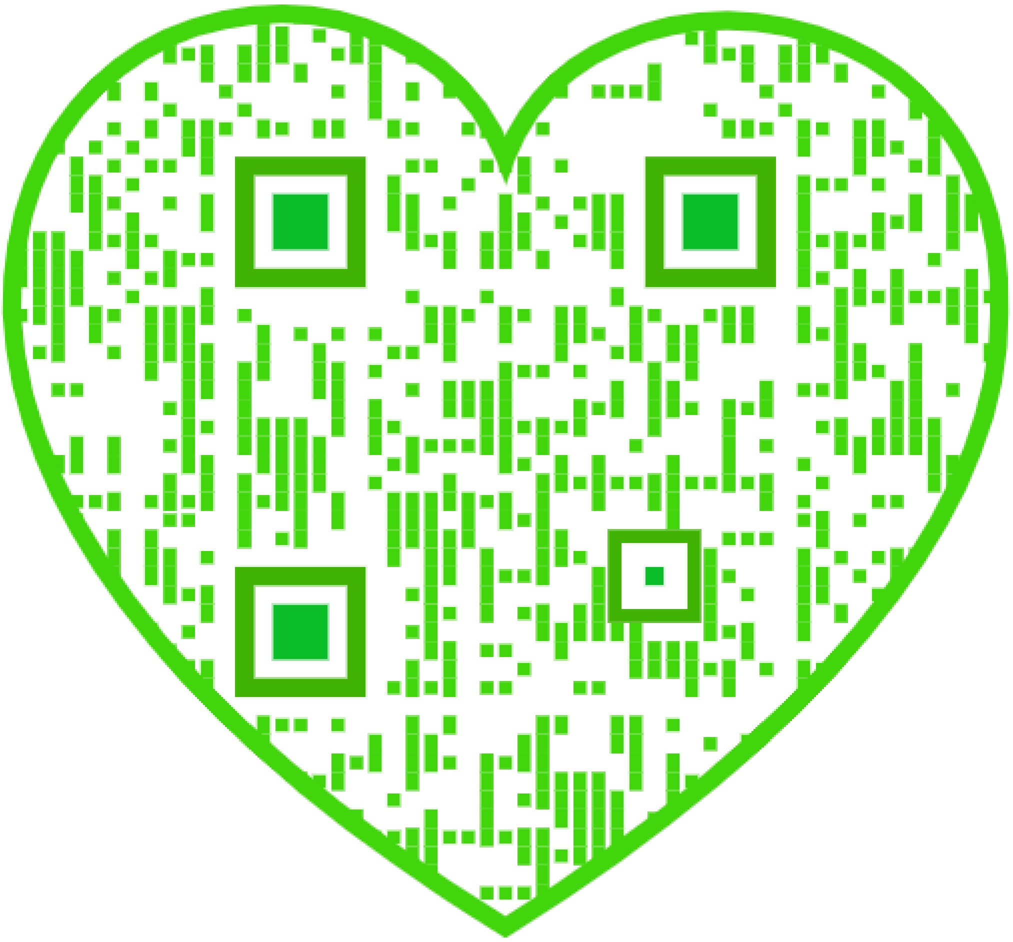

OK
Marr. k
B

1e Ned. Dr.
16 K.

DE KINDEREN
VAN HET WOUD.

EEN VERHAAL VOOR DE JEUGD.

Naar het Engelsch

VAN

KAPITEIN MARRYAT.

Met Platen.

TE GRONINGEN, BIJ
W. VAN BOEKEREN.
1848.

VOORBERIGT.

Het verhaal, dat hier aan het Nederlandsche publiek wordt aangeboden, bevat de twee eerste deeltjes van eene letterkundige onderneming door den Engelschen zeekapitein Marryat, in het verleden jaar, onder den naam van Bibliotheek voor de jeugd (Juvenile Library) begonnen. De schrijver is ook bij onze landgenooten, behalve door zijne andere werken, als schrijver voor de jeugd door zijn Stuurman Flink (bij den uitgever van dit verhaal in het jaar 1843, mede in het licht gegeven,) genoegzaam bekend.

Had dit boek zulk een opgang gemaakt, dat een Engelsch recensent in een der meest geachte journalen als het eenige gebrek daarvan opgaf, dat de ouders het misschien den kinderen zouden afnemen, om het zelve te lezen, niet minder is de lof, dien de Engelsche pers van alle zijden aan de Kinderen van het Woud heeft toegezwaaid. En, wanneer levendige schildering, uitnemende karakterteekening, afwisselende tooneelen en eenvoudigheid van voorstelling een boek voor jeugdige lezers geschikt maken, dan gelooft de uitgever, dat ook bij zijne landgenooten dit boek door jonge, en ook door oudere lezers met genoegen zal ontvangen worden.

In een voorberigt eene aanprijzende beoordeeling te schrijven, valt niet meer in den geest van den tijd. Doch de vertaler wil echter niet nalaten te vermelden, dat, wanneer kinderen de beste beoordeelaars zijn van kinderverhalen en kinderverzen, dit boek die proef althans in zoo verre heeft doorgestaan, dat zijne eigene kinderen, aan wie hij het handschrift, naarmate hij in de vertaling vorderde, heeft voorgelezen, zonder uitzondering van den twaalfjarigen knaap tot het vijfjarige meisje steeds met de meest gespannen aandacht niet alleen geluisterd hebben, en reikhalzend telkenmale naar het vervolg verlangden, maar de kleinsten ook in hunne kinderlijke spelen en leven de personen en gebeurtenissen, naarmate zij zich voor hun oog ontwikkelden en vertoonden, hebben opgenomen en voorgesteld.

Met den wensch, dat ook andere kleine en groote kinderen even veel genoegen van dit verhaal mogen smaken, als de vertaler en zijne kinderen, ga dit boek dan de leeswereld in.

I. A.

DE KINDEREN VAN HET WOUD.

HOOFDSTUK I.

De gebeurtenissen, die wij het voornemen hebben aan onze jonge lezers mede te deelen, zijn in het jaar 1647 voorgevallen. Wie eenigzins met de geschiedenis van Engeland bekend zijn, zullen weten, dat in dit jaar koning Karel I, tegen wien het huis der gemeenten of parlement was opgestaan, na een burgeroorlog van bijna vijf jaar verslagen, en te Hampton Court in het graafschap Southhampton gevangen was gezet. De Cavaliers, of de partij die voor den koning streed, waren geheel uiteen gedreven, en het leger van het parlement, onder het bevel van Cromwell begon in dien tijd den baas over de gemeenten te spelen.

Het was in November van dat jaar, dat koning Karel, door Sir John Berkely, Ashburnham, en Legg vergezeld, uit Hampton Court wist te ontsnappen, en zoo hard als man en paard konden uithouden naar dat gedeelte van Hampshire reden, waarin het zoogenaamde Nieuwe Woud gelegen

was. De koning verwachtte, dat zijne vrienden voor een schip zouden gezorgd hebben, dat hem naar Frankrijk kon overvoeren, doch in deze hoop bedroog hij zich. Er was geen schip gereed, en na eenigen tijd langs het strand gereden te hebben, besloot hij naar Titchfield, een goed van den graaf Southhampton te gaan. Na eene langdurige beraadslaging met hen, die hem vergezelden, gaf hij aan hun raad toe, welke daarin bestond, dat hij zich aan kolonel Hammond zou toevertrouwen, die voor het parlement gouverneur van het eiland Wight was, maar van wien men veronderstelde, dat hij goedgunstig jegens den koning zou gezind zijn. Doch, welke ook kolonel Hammonds gevoelens van medelijden met het ongelukkig lot van den koning mogten zijn, hij was getrouw aan zijn pligt jegens hen die hem in dienst gesteld hadden, en het gevolg was, dat koning Karel zich op nieuw als een gevangene op het kasteel Carisbrook bevond.

Maar wij moeten nu den koning aan zijn lot overlaten, en de geschiedenis van het begin van den burgeroorlog af een weinig ophalen. Op korten afstand van de stad Lymington, die niet ver van Titchfield, waar de koning eene schuilplaats gezocht had, maar aan de overzijde der baai van Southhampton gelegen is en ten zuiden van het Nieuwe Woud, waaraan het paalt, lag een landgoed, Arnwood geheeten, dat aan een Cavalier, Beverley genaamd, toebehoorde. Het was in die dagen eene bezitting van aanzienlijke waarde, daar het zeer uitgestrekt

en het park met een schat der schoonste boomen voorzien was, want het stiet aan het Nieuwe Woud, en kon als een vervolg daarvan worden aangezien. Deze kolonel Beverley, zoo toch moeten wij hem, daar hij in het leger des konings tot dien rang opgeklommen was, noemen, was een hooggeschatte vriend en metgezel van prins Robbert, en aan het hoofd van onderscheiden afdeelingen ruiterij geplaatst. Hij streed steeds aan de zijde van dien dapperen prins in de onderscheidene door hem geleverde gevechten, en viel eindelijk in diens armen, in den slag bij Naseby. De vrouw van kolonel Beverley was uit het geslacht der Villiers, en uit dit huwelijk waren twee zoons en twee dochters gesproten; maar zijn ijver en pligtgevoel hadden hem in het begin van den oorlog uit de armen zijner vrouw en kinderen, die hij op Arnwood achterliet, gescheurd, en het was zijn lot ze nimmer weder te zien. De tijding van zijn dood had zulk een invloed op het gemoed van mevrouw Beverley, die door angst en vrees voor het leven van haar echtgenoot reeds veel geleden had, dat zij hem na weinige maanden ontijdig in het graf volgde, hare vier kinderen aan de zorgen van eene bejaarde bloedverwant achterlatende, tot tijd en wijle de familie der Villiers hen zou kunnen beschermen; maar, zoo als uit onze geschiedenis blijken zal, dit was op dit tijdstip niet mogelijk. Het leven des konings verkeerde even als dat van menig ander in het uiterste gevaar, en de weezen waren in den tijd, waarin

ons verhaal begint, nog steeds op Arnwood onder het toezigt hunner bejaarde bloedverwant.

Het Nieuwe Woud was, zoo als sommige mijner lezers mogelijk weten, eerst door Willem den Veroveraar als een koninklijk woud voor zijn eigen vermaak ingepaald, want in die dagen waren de meeste gekroonde hoofden groote liefhebbers van de jagd; en het was mede in dit woud dat zijn zoon William Rufus door een pijlschot van Sir Walter Tyrrell den dood vond, na welken tijd het tot den huidigen dag toe een koninklijk domein gebleven is. In den tijd, waarover wij nu schrijven, had het eene houtvesterij, die door de kroon bezoldigd en tusschen de veertig en vijftig man sterk was. Deze menschen waren in het begin van den burgeroorlog op hunne post gebleven; maar spoedig ondervonden zij, dat in den ontredderden staat van het land hunne bezoldiging niet meer uitbetaald werd, en toen de koning daarop besloten had een leger op de been te brengen, wierf Beverley, die eene hooge betrekking in de houtvesterij bekleedde, al de jonge en sterke manschap die in het bosch gebruikt werden aan, en nam ze met zich, om zich aan des konings leger aan te sluiten. Enkele weinigen bleven achter, wier jaren hen niet geschikt maakten voor den dienst in het leger, en onder deze was een oude dienaar der Beverley's, een man van over de zestig jaar, wiens naam Jacob Armitage was, en die bijzonder aan de familie van kolonel Bever-

ley gehecht was, omdat hij door diens toedoen voornamelijk zijne tegenwoordige betrekking ontvangen had. Zij, die in het woud achterbleven, leefden in hutten, soms mijlen ver van elkander gelegen, en stelden zich zelven voor het niet betalen hunner tractementen door het dooden van het wild, gedeeltelijk tot verkoop, gedeeltelijk tot eigen gebruik, schadeloos.

De woning van Jacob Armitage was aan den zoom van het Nieuwe Woud, ongeveer een half uur van het huis Arnwood gelegen, en toen kolonel Beverley zich naar des konings leger begaf, had hij, in de overtuiging hoe weinig zekerheid er in die onrustige tijden voor zijne vrouw en kinderen zijn zou, den ouden man bij zijne gehechtheid aan de familie geboden, Arnwood niet uit het oog te verliezen, maar zich zoo dikwijls mogelijk daar te vertoonen, om te vernemen of mevrouw Beverley zijne dienst ook mogt behoeven.

De kolonel zou Jacob gaarne overgehaald hebben, om voor goed op het huis zijn intrek te nemen, maar daartoe was de oude man niet te bewegen. Hij had zijn geheele leven onder het groen der boomen doorgebragt, en kon het denkbeeld van het woud te verlaten niet verdragen. Hij beloofde den kolonel echter, dat hij over zijn gezin zou waken en steeds bij de hand zou zijn; en hij hield zijn woord. De dood van den kolonel was een harde slag voor den ouden man, en hij waakte met de grootste zorg over de weduwe en weezen;

maar toen mevrouw Beverley haar man in het graf gevolgd was, verdubbelde hij zijne zorg, en zelden gebeurde het dat hij eenige uren achter elkander van het huis afwezig was. De beide jongens waren zijne onafscheidelijke metgezellen, en hij onderrigte hen, zoo jong als zij waren, in al de geheimen van zijn eigen beroep. Zoo was de staat van zaken ten tijde dat koning Karel zijne vlugt uit Hampton Court ondernam, en nu zal ik mijn verhaal daar, waar het afgebroken werd, weder opnemen en vervolgen.

Zoodra Cromwell en het parlement van de vlugt des konings onderrigt waren geworden, werden er naar alle gedeelten van het zuiden van Engeland troepen ruiterij afgezonden, daar het spoor der paardenhoeven getoond had, dat de koning dien weg uit gevlugt was. Toen de ruiters bespeurden, dat hij den kant van het Nieuwe Woud was uitgegegaan, verdeelden zij zich, in troepen van twaalf tot twintig en kregen zij last om het geheele bosch te doorsnuffelen, terwijl anderen zich naar Southampton, Lymington en alle andere zeehavens of gedeelten der kust begaven, van waar de koning met mogelijkheid zou kunnen ontsnappen. De oude Jacob was den dag te voren te Arnwood geweest, maar op dezen dag had hij het er op gezet zich eenig wild te verschaffen, om niet met ledige handen daar te verschijnen; want juffrouw Judith Villiers hield magtig veel van wild, en liet niet na dit Jacob te herinneren, wanneer de provisiekamer gedurende

eenige dagen achtereen daarvan onvoorzien was gebleven. Jakob was dus uitgegaan, hij was onder den wind van een schoon hert gekomen, en naderde het langzamerhand steelsgewijze, nu eens achter een dikken eikeboom, en dan weder door de hooge varen kruipend, om hem zoo ongemerkt onder het schot te krijgen, toen het dier, dat tot hiertoe gerust had loopen grazen, plotseling opstoof en in het bosch verdween. Terzelfder tijd ontdekte Jacob een kleinen troep paardenvolk, dat door de vallei waarin het hert had loopen weiden kwam aan galopperen. Jacob had nog nooit troepen van het parlement gezien, want ze waren gedurende den oorlog nog niet in dat gedeelte van het land gezonden, maar hunne ijzeren stormhoeden, hunne buffellederen kleêren van donkere kleur, gaven hem de overtuiging, dat het geene anderen dan dezen konden zijn, zoo hemelsbreed verschilden zij van de vrolijk opgesierde ruiters der Cavaliers, waarover prins Robbert het bevel voerde. Op het oogenblik dat zij naderden, had Jacob in het hooge heidekruid niet ver van eenige lage boschjes hagedoorn gelegen; daar hij niet verlangde, door hen gezien te worden, kroop hij achter uit in die boschjes, met voornemen, om daar verborgen te blijven tot zij voorbij gereden waren, want Jacob dacht: „Ik ben een koninklijke jagtoppasser, en zij mogten mij voor een vijand houden, en wie weet hoe zij mij zouden behandelen!" Maar Jacob vond zich in zijne verwachting, dat de soldaten voorbij zouden

rijden, bedrogen; integendeel, toen zij bij een eikeboom op ongeveer een twintig schreden afstands van de plaats, waar hij verborgen lag, gekomen waren, werd er halt gekommandeerd en bevel tot afzitten gegeven; de sabels der ruiters kletterden in hunne scheden, toen het bevel werd opgevolgd, en de oude man verwachtte dadelijk ontdekt te zullen worden, maar een der doornboschjes was vlak tusschen hem en de soldaten en verborg hem voor het oogenblik. Ten laatste waagde Jacob het zijn hoofd op te ligten en door het boschje te gluren, en zag hij dat de manschappen bezig waren met de zadels hunner zwarte paarden los te gespen, of met bossen heide hun het zweet van de zijden droogden.

Een krachtig gebouwd man, die het opperhoofd der overigen scheen te zijn, stond met de hand over den gekroonden nek van zijn klepper geslagen, die, ofschoon schuim en zweet hem op de huid stonden, zoo frisch en moedig scheen als ooit. „Laat niet na de paarden goed te wrijven," zeide hij, „want wij hebben hunne sterkte op de proef gesteld, en hebben slechts een half uur tijd om eens uit te blazen. Wij moeten voort, want dit werk des Heeren moet gedaan worden."

„Men zegt, dat dit woud verscheiden mijlen lang en breed is," merkte een der manschappen aan, „en wij kunnen misschien nog menig uur doelloos rondrijden, maar hier is James Southwold,

die er eens als een oppasser in gewoond heeft; ja, ik meen dat hij mij gezegd heeft, dat hij in deze bosschen geboren en getogen is. Is het niet zoo James Southwold?" „Het is juist zoo als gij zegt," antwoordde een jong man, met een vlug uitzigt. „Ik ben in dit bosch geboren en getogen, en mijn vader was een koddebeijer, en ik ben hem opgevolgd."

Jacob Armitage, die naar het gesprek luisterde, herkende dadelijk den jongen man. Hij was een van hen, die met de andere koddebeijers en oppasser zich naar het leger des koning begeven had. Het hinderde hem zeer te zien, dat iemand, die altijd als een eerlijk, opregt jong mensch bekend was geweest, en het woud verlaten had om ter verdediging van zijn koning te strijden, een verrader was geworden en nu zich in de rijen der vijanden geschaard had, en Jacob dacht er over na, hoe veel beter het voor James Southwold geweest zou zijn, wanneer hij het nieuwe woud nooit verlaten had noch door slecht gezelschap bedorven was; „het was een goede borst," dacht Jacob, „en nu is hij een verrader en een huichelaar."

„Indien gij, James Southwold, in dit woud geboren en getogen zijt," zeide de aanvoerder van den troep, „moet gij er al de kronkelpaden goed van kennen. Nu, bedenk u eens, zijn er geen geheime schuilhoeken, waarin menschen verborgen kunnen blijven, geen digte plaatsen die beiden

mannen en paarden kunnen bedekken? Misschien zijt gij in staat, de juiste plek aan te wijzen, waar de man Karel mag verscholen liggen?"

„Ik ken eene del, een kwartier van Arnwood af," hernam James Southwold, „die het dubbeltal van onzen troep voor de oogen van den scherpzigtigste zouden kunnen verbergen."

„Dan willen wij daarheen rijden," hernam de aanvoerder. „Arnwood zegt gij? is dat niet het eigendom van dien kwaadwilligen Cavalier Beverley, die bij Naseby doodgeschoten is?"

„Juist zoo," antwoordde Southwold, „en vele malen is het gebeurd — dat is te zeggen, in vroegere dagen, voor dat ik wedergeboren was, vele zijn de dagen van zang en dans, die ik daar heb doorgebragt; menigen beker overheerlijk bier heb ik daar binnengeslagen."

„En gij zult dat nog eens weder doen," hernam de aanvoerder. „Goed bier is niet alleen voor deze kwaadwilligen gebrouwen, maar voor hen, die hun pligt ijverig vervullen. Nadat wij de del, waarvan gij spreekt, onderzocht hebben, zullen wij onze paarden regtstreeks naar Arnwood rigten."

„Wie weet," merkte een ander aan, of de man Karel niet in het huis van den kwaadwilligen verscholen is?"

„Bij dag zou ik het niet denken," antwoordde de aanvoerder, „maar des nachts houden de Cavaliers er nog al van onder een dak te slapen, endaar omzullen wij dezen nacht niet nalaten ons daarheen te begeven."

„Ik heb menigeen van hunne verblijven doorzocht," merkte een ander op, „maar het zoeken is meestal vruchteloos; want met hunne schuifdeuren in de paneelen, hun geheime deuren, dubbele zolderingen en wanden kan iemand eene eeuwigheid zoeken en toch niets vinden."

„Ja," antwoordde de aanvoerder, „hunne huizen zijn vol van die paapsche gruwelen, maar er is één weg die zeker is, en wanneer de man Karel ergens in een huis verborgen is, durf ik zeggen, dat ik hem vinden zal. Vuur en rook zullen hem wel voor den dag brengen; en ik wil de brandtoorts in het huis van iederen kwalijkgezinden, tien uren in het rond werpen, maar het moet in den nacht geschieden; want wij zijn niet zeker, dat hij des daags in huis zal zijn. James Southwold, gij kent het huis Arnwood goed?"

„Ik weet den weg best te vinden tot al de benedenvertrekken der bedienden, de botterarij, den kelder en de keuken, maar ik kan niet zeggen, dat ik ooit een voet in de vertrekken van het bovenhuis gezet heb."

„Dat behoeft ook niet; wanneer gij ons tot den beneden ingang brengen kunt, is het voldoende."

„Dat kan ik, kapitein Ingram," hernam Southwold, „en ook tot de plaats, waar het beste bier plagt gevonden te worden."

„Genoeg, Southwold, genoeg, ons werk moet gedaan worden, en wel spoedig. Nu, mijne vrienden, gordt uw lendenen, wij willen dadelijk naar

de del rijden; wanneer hij dien wij zoeken daar niet verborgen is, dan mogen wij er eene schuilplaats vinden tot aan den donker, en dan zal de omstreek door de vlammen van Arnwood verlicht worden, terwijl wij het huis omsingelen en iedere ontsnapping beletten. Gelijkmakers te paard!"

De soldaten sprongen in den zadel, en reden door Southwold als gids geleid op een stevigen draf weg. Jacob bleef in het heidekruid liggen tot zij uit het gezigt waren, en stond toen op. Hij keek eenigen tijd naar den kant, waarheen de soldaten gegaan waren, bukte zich om zijn geweer op te nemen, en zeide toen: „dat is de vinger der Voorzienigheid, en ook daarin mag ik dien bespeuren, dat ik mijn hond niet bij mij heb, want die zou onmogelijk zoo lang rustig geweest zijn. Wie zou ooit gedacht hebben, dat Jacob Southwold een overlooper zou geworden zijn; ja meer dan een overlooper, want hij staat nu gereed, in de hand te bijten die hem gevoed, het huis te verbranden dat hem steeds gastvrij ontvangen heeft. Dit is eene booze wereld en ik dank den hemel, dat ik in het woud mijn leven heb doorgebragt. Maar er is geen tijd te verliezen." En met deze woorden wierp de oude oppasser zijn geweer over den schouder en stapte haastig den weg naar zijne eigene woning op.

„En dus is de koning ontvlugt," dacht Jacob onder het gaan bij zich zelven, „en misschien is hij hier in het woud! Wie weet of hij niet op

Arnwood is, want hij moet naauwelijks weten, waar hij zich bergen zal. Ik moet mij haasten, en dadelijk Miss Judith gaan spreken. „Gelijkmakers, te paard,'' zeide de kerel. „Wat is een gelijkmaker?" dacht Jakob.

Daar mijne lezers misschien dezelfde vraag zouden kunnen doen, moeten zij weten, dat een groot gedeelte van het leger van het parlement in dezen tijd den naam van gelijkmakers had aangenomen, ten gevolge eener door hen opgevatte meening, dat alle menschen op den voet van volkomen gelijkheid moesten staan, en alle eigendom gelijkmatig verdeeld moest worden. De haat dezer menschen tegen alles wat in rang of bezitting boven hen stond, bovenal tegen de partij des konings, die meestal uit aanzienlijke en gegoede menschen bestond, was grenzeloos en zij waren in den hoogsten graad onmeedogend en wreed, terwijl zij grootendeels de dweepachtige taal, waardoor de puriteinen zich vroeger onderscheidden, hadden afgelegd. Cromwell had later groote moeite, om hun den kop in te drukken, dat hij eindelijk, door er verscheiden van op te hangen en neer te sabelen, ten uitvoer bragt. Van dit alles wist Jakob niets; al wat hij wist was, dat Arnwood dien nacht zou afgebrand worden, en dat het dus noodzakelijk was de bewoners te verwijderen. Hulp te krijgen om den soldaten het hoofd te bieden, dat wist hij, was onmogelijk. Bij het nadenken over hetgeen er gebeuren zoude, dankte hij God, dat hij

hem in staat gesteld had te vernemen, wat op handen was, en verhaastte hij zijn tred. Hij was ongeveer twee uur van Arnwood verwijderd geweest, toen hij zich in de heide verborg. Jakob begaf zich eerst naar zijn eigen huis, zadelde zijn hit en draafde naar Arnwood. Binnen twee uren was de oude man aan de deur van het kasteel; het was toen ongeveer drie uur in den middag en daar het in November was, schoot er niet veel meer dan een paar uur daglicht over. „Ik zal een moeijelijk standje met de oude, stijve dame hebben,” dacht Jakob, toen hij aan de schel trok. „Ik geloof niet dat zij uit haar armstoel zou opstaan voor den ouden Olivier en zijn geheel leger achter hem. Maar wij willen zien.”

HOOFDSTUK II.

Voor dat Jakob in de tegenwoordigheid van Miss Judith Villiers toegelaten is, moeten wij een kort verslag geven van de huishouding op Arnwood. Met uitzondering van één mannelijken bediende, die in het huis en den stal, waar zijne hulp vereischt werd, diende, hadden alle mannen uit het huis van kolonel Beverley het fortuin van hun meester gevolgd en daar niemand terug gekomen was, hadden zij naar alle waarschijnlijkheid het lot van hun meester gedeeld. Drie vrouwelijke bedienden maakten met den bovengenoemden man de geheele huishouding uit. Er was ook

in waarheid eene goede reden, om deze niet te vergrooten, want de boeren betaalden hunne pachten of slechts gedeeltelijk of in het geheel niet. Men veronderstelde algemeen, dat het goed, nu het parlement de overwinning behaald had, onder sequestratie zou komen, hoewel het tot nog toe zoo ver niet gekomen was, en de pachters gevoelden weinig lust, om aan hen, die niet meer geregtigd waren te ontvangen, de pacht te betalen, die zij misschien later nog eenmaal zouden moeten voldoen. Miss Judith Villiers vond het daardoor moeijelijk het huishouden, zoo als het nu was, aan den gang te houden, en schoon zij dit niet aan Jakob Armitage vertelde, was het wild, dat hij naar het kasteel bragt, dikwijls het eenige vleesch, dat zich in de provisie kelder bevond. De drie vrouwelijke bedienden vervulden de betrekkingen van keukenmeid, kamenier van Miss Villiers en werkmeid; daar de kinderen onder de bijzondere zorg van geen van allen stonden, waren zij meest aan zich zelven over gelaten. Er was een geestelijke in het huis geweest, maar hij had het nog voor den dood van kolonel Beverley verlaten, en zijne plaats was niet vervuld geworden, hetwelk ook moeijelijk geschieden kon, want hij die het verliet had in verscheidene maanden geene bezoldiging ontvangen; en, daar Miss Judith Villiers iederen dag verwachtte door hare betrekkingen uitgenoodigd te worden, zich met de kinderen bij hen te voegen, bleef zij in haar hoogen

stoel op de aankomst van die uitnoodiging, die wegens den verwarden toestand van het land nooit gekomen was, zitten wachten.

Zoo als wij reeds vroeger gezegd hebben, waren de weezen vier in getal, de twee oudsten waren jongens, de twee jongsten meisjes. Eduard, de oudste jongen was tusschen de dertien en veertien jaren oud; Humphrey de tweede was twaalf, Alice elf en Edith acht jaar. Daar het juist de geschiedenis dezer jonge personen is, die wij voornemens zijn te verhalen, zullen wij voor het oogenblik niet veel van hen zeggen, dan alleen, dat zij gedurende verscheidene maanden onder weinig of geheel geen opzigt en aan zich zelven overgelaten waren geweest. Benjamin, de knecht die in huis gebleven was en Jakob Armitage, die al den tijd, dien hij vinden kon, met hen doorbragt, waren hun eenigst gezelschap. Benjamin was wat zwak van verstand en meer een bron van vermaak voor hen, dan iets anders. Wat de meiden aangaat, eene er van was geheel bezig met de persoonlijke bediening van Miss Judith, die zeer veel eischend was, en een hoog begrip van hare eigene waarde had; de beide anderen hadden meer dan genoeg te doen, daar, wegens gebrek aan geld om te betalen, alles in huis moest gedaan worden. Het was niet te verwonderen, dat onder zulke omstandigheden de jongens wild, en de meisjes ongemanierd werden, maar omdat zij zoo geworden waren, liet Miss Judith hen zelden in

haar gezelschap toe. Waar is het, dat zij hen iederen morgen bij zich liet roepen, om zich te vergewissen, dat zij nog bestonden en in huis waren, maar zij werden spoedig weder weggezonden en aan hun eigen gezelschap overgelaten. Zoodanig was de verlatenheid, waaronder deze weezen opgroeiden. Echter mag men aannemen, dat juist deze vernalatiging hen onafhankelijk, stoutmoedig, gezond door onafgebroken bedrijvigheid en meer geschikt maakte voor de verandering van toestand, die zoo spoedig hun lot zou wezen.

„Benjamin," zeide Jakob, toen deze aan de deur kwam, „ik moet de oude freule spreken."

„Hebt gij eenig wild mede gebragt, Jakob?" zeide Benjamin, met een spottenden lach, „anders vrees ik, dat gij niet al te welkom zult wezen."

„Neen, dat heb ik niet, maar het is eene zaak van gewigt, en zend dus Agathe dadelijk naar haar toe."

„Het is goed, en ik zal geen woord omtrent het wildbraad zeggen."

Binnen weinige minuten werd Jakob door Agathe in het vertrek van Miss Judith Villiers gelaten. De oude dame was ongeveer vijftig jaar oud, zeer stijf en statig, op een stoel met hoogen rug gezeten, met de voeten op een voetbankje en de handen op haar schoot gevouwen, waarbij hare zwarte polsmofjes op haar hagelwit voorschoot afstaken. De oude boschwachter boog eerbiedig.

„Gij hebt, zoo als ik hoor, zaken van gewigt aan ons mede te deelen," begon Miss Judith.

„In brand steken? Maar het is immers mijn huis, is het niet zoo? Wie durft mijn huis in brand steken?"

„Zij zullen het durven, en doen ook."

„Maar wij willen ons verdedigen, Jakob; wij hebben sloten en grendels; ik kan een geweer afschieten en mikken ook, dat weet gij; en dan hebben wij Benjamin, en u zelven."

„En wat kunt gij en twee mannen tegen een geheelen troep ruiters doen, mijn beste jongen? Wanneer wij de plaats tegen hen verdedigen konden, zou Jakob Armitage de eerste zijn; maar het is niet mogelijk mijn beste jongen. Denk aan uwe zusters. Zoudt gij haar door deze ellendelingen levend willen laten verbranden of doodschieten? Neen, neen, Eduard, gij moet doen, wat ik zeg, en geen tijd verliezen. Laat ons het allernoodigste en nuttigste bijeen pakken en Witvoetje met de pakken beladen; dan moet gij allen met mij naar mijne woning komen, en wij zullen zien, hoe wij het redden."

„Dat zal prettig zijn!" zeide Humphrey; „kom Eduard."

Maar Eduard Beverley was nog geheel niet overreed, het huis te verlaten; eindelijk overwon de oude Jakob, en de kleederen werden zoo spoedig als zij ze bijeen konden brengen in pakken gedaan.

„Uwe tante zeide, dat Martha met uwe zusters zou mede gaan, maar ik twijfel er aan, of zij zal

willen," merkte Jakob aan, „en ik denk, dat wij geene plaats voor haar hebben, de hut is klein genoeg."

„O, neen, wij hebben haar niet noodig," zeide Humphrey; „Alice kleedt Edith en haar zelve altijd alleen, al sedert den dood van mama af."

„Nu willen wij de pakken naar beneden brengen, en gij moet die op den hit vast maken, terwijl ik uwe zusters ga roepen."

„Maar waar gaat tante Judith heen?" vroeg Eduard.

„Zij wil het huis niet verlaten, en is van meening te blijven, om met de soldaten te spreken."

„En zoo zal dan eene oude vrouw als zij is blijven, om den vijand in het gezigt te zien, terwijl ik voor hen op een loop ga," hernam Eduard. „Ik ga niet mede."

„Wel nu, mijnheer Eduard, gij moet doen, wat gij wilt," hernam Jakob: „maar het zou wreed zijn, uwe zusters hier te laten; zij en Humphrey moeten met mij gaan, en ik zie geen kans, om hen daar te krijgen, wanneer gij niet met ons gaat; het is niet ver en gij kunt binnen weinig tijds terug zijn."

Hiermede nam Eduard genoegen. De hit was spoedig opgepakt, en de kleine meisjes, die nog steeds in den tuin speelden, werden door Humphrey binnen geroepen. Men zeide haar, dat zij den nacht in de woning van Jakob zouden doorbrengen en zij waren zeer verheugd met dit denkbeeld.

„Nu, jonge heer Eduard," zeide Jakob; „wilt gij uwe zusters bij de hand nemen en haar naar mijne woning brengen? Hier is de sleutel van de deur; jongeheer Humphrey kan den hit bij den teugel leiden; en jongeheer Eduard," vervolgde Jakob, terwijl hij hem ter zijde nam, „ik moet u iets zeggen, waarover ik niet in het bijzijn uwer zusters en van uw broeder wil spreken; het Nieuwe Woud is vol soldaten: want koning Karel is ontsnapt en zij zoeken hem. Gij moet dus uwe zusters en uw broeder niet alleen laten, voor ik terugkom. Sluit de deur van de hut, zoodra het donker wordt. Gij weet waar de lamp staat, op de schotelplank, en mijn geweer is geladen en hangt voor den schoorsteen. Gij moet uw best doen, wanneer zij met geweld willen binnen dringen; maar beloof mij, voor alles, hen niet te verlaten, eer ik terug ben. Ik wil hier blijven, om te zien wat ik met uwe tante kan worden, en wanneer ik terug kom kunnen wij bepalen, wat wij doen willen."

Deze laatste list gelukte Jakob. Eduard beloofde dat hij zijne zusters niet verlaten zoude en het was bijna donker geworden, toen de kleine troep het kasteel van Arnwood verliet. Toen zij de poort uitgingen, reed Benjamin hen voorbij, die met Martha achter zich, welke een pak vasthield bijna zoo groot als zij zelve, den weg opdraafde. Er werd geen woord gewisseld, en spoedig waren Benjamin en Martha uit het gezigt.

He! waar of Martha naar toe gaat?" zeide Alice. „Zal ze terug zijn, wanneer wij morgen weer te huis komen?"

Eduard antwoordde niet, maar Humphrey zeide: „Wel, ze heeft ten minste kleeren genoeg voor één nacht, in dat verschrikkelijke pak mede genomen."

Zoodra Jakob de kinderen op weg gezien had, keerde hij naar de keuken terug, waar hij Agathe en de keukenmeid bezig vond met hare zaken bijeen te pakken, met duidelijk plan, om zich zoodra mogelijk te verwijderen.

„Zijt gij bij Miss Judith geweest, Agathe?"

„Ja; en zij vertelde mij, dat zij blijven wilde, en dat ik achter haar stoel moest gaan staan, opdat zij de soldaten met deftigheid zou kunnen ontvangen; maar ik ben geheel niet gesticht met dat plan. Zij mogen haar misschien ongemoeid laten; maar ik ben zeker, dat zij mij zouden mishandelen."

„Wanneer zeide Benjamin, dat hij terug zou zijn?

„Hij is niet van meening terug te komen. Hij zeide, hij wilde in allen gevalle niet voor morgen ochtend weer komen, en dan wilde hij dezen kant uit rijden, om zich te verzekeren of het gerucht waar of valsch geweest was. Maar Martha is met hem mede gegaan."

„Ik wilde, dat ik de oude dame kon overhalen, om het huis te verlaten," zeide Jakob in diepe gedachten verzonken. „Ik vrees, dat zij haar

den eerbied, daar zij op rekent, niet zullen betoonen. Agathe, ga naar boven en zeg, dat ik haar verzoek te spreken."

„Neen, ik niet; ik moet voort, want het is al donker."

„En waar gaat gij dan heen?"

„Naar Gysje Alwood. Het is een half uur bijna, en ik moet mijn goed dragen."

„Wel, Agathe, wanneer gij mij naar de oude dame wilt brengen, zal ik met u gaan, en uw goed voor u dragen."

Agathe stemde hier in toe, en zoodra zij de lamp opgenomen had, want het was nu volkomen duister, werd Jakob nog eenmaal binnen gelaten.

„Ik zoude gaarne zien, mevrouw," zeide Jakob, „dat gij u liet overreden, om voor dezen nacht het huis te verlaten."

„Jakob Armitage, dit huis verlaten wil ik niet, al was het vol soldaten. Ik heb u dit reeds gezegd."

„Maar, mevrouw, —"

„Geen woord meer, Jakob; gij zijt te aanmatigend," hernam de oude dame, trotsch.

„Maar, mevrouw, —"

„Verlaat mijne tegenwoordigheid, Jakob Armitage, en vertoon u nimmer weder voor mijne oogen. Verlaat het vertrek, en zend mij Agathe boven."

„Zij is vertrokken, mevrouw, even als de keukenmeid, en Martha is met Benjamin achter op zijn

paard weggereden; wanneer ik u verlaat, zult gij alleen zijn."

„Zij hebben mij durven verlaten!"

„Zij hebben niet durven blijven, mevrouw."

„Verlaat mij, Jakob Armitage, en sluit de deur wanneer gij er uit gaat." Nog weifelde Jakob.

„Gehoorzaam mij terstond," zeide de oude dame; en de boschwachter, ziende dat alle tegenspraak vergeefsch was, ging de deur uit, die hij ter voldoening aan haar laatst bevel achter zich toe trok.

Jakob vond Agathe en de andere meid op het voorplein; hij nam hare pakken op en vergezelde haar, gelijk hij beloofd had, naar Gysje Alwood, die op ongeveer een half uur afstands een klein bierkroegje hield.

„Maar, Heere bewaar ons! wat zal er van de kinderen worden?" zeide onder het gaan Agathe, wier vrees voor hare eigene veiligheid haar tot hiertoe volkomen belet had, aan hen te denken „Arme schepsels! en Martha heeft ze verlaten!"

„Ja, waarlijk; wat zal er van die lieve kinderen worden?" zeide de keukenmeid, half schreijend.

Jakob, wetende, dat de kinderen van zulk een kwaadwillige, als kolonel Beverley was, niet gemakkelijk behandeld zouden worden, indien men ze vond, en tevens wetende, dat vrouwen niet altijd te vertrouwen zijn, besloot haar niet te vertellen, hoe hij met hen gehandeld had. Hij hernam dus: „Wie zou zulke jonge kinderen, als zij zijn,

kwaad doen? Neen, neen, die zijn genoeg bewaard; de soldaten zelve zouden hen beschermen."

„Ik hoop het," antwoordde Agathe.

„Daar kunt gij zeker van zijn; geen man zou kinderen kwaad doen," hernam Jakob. „Ik denk, dat de soldaten hen mede zullen nemen naar Lymington; voor hen ben ik niet bang, maar het is de trotsche, oude dame, tegen wie zij ruw zullen zijn."

Hier eindigde het gesprek, en juist van pas kwamen zij aan de herberg. Jakob had de pakken naauwelijks op tafel gelegd, toen men het getrappel van paardenhoeven vernam. Kort daarop hielden de ruiters hunne paarden voor de deur aan en stegen af. Jakob herkende de troep, die hij in het bosch gezien had, en onder hen Southwold. De soldaten eischten bier en bleven eenigen tijd in huis met de vrouwen praten en lagchen, vooral met Agathe, die er geheel niet kwaad uit zag. Jakob wilde zich stilletjes verwijderen, maar hij vond eene schildwacht aan de deur staan, om op te passen, dat niemand het huis verliet. Hij ging weder zitten en terwijl hij naar het gesprek der soldaten luisterde, werd hij door Southwold, die hem herkende, aangesproken. Jakob veinsde niet, hem niet te kennen, daar dit nergens toe dienen kon, en Southwold deed hem onderscheiden vragen, omtrent de tegenwoordige bewoners van Arnwood.

Jakob antwoordde, dat de kinderen en een paar meiden zich daar bevonden en hij wilde ook den

naam van Miss Judith Villiers noemen, toen hem plotselijk eene gedachte inviel, dat hij misschien de oude dame kon redden.

„Gij gaat naar Arnwood, dat weet ik," zeide Jakob, „en ik heb gehoord, wien gij daar gaat zoeken. Nu Southwold, ik wil u iets zeggen. Mogelijk heb ik het mis; maar wanneer gij op Arnwood bij geval eene oude dame, of iets wat er naar gelijkt mogt tegenkomen, pak haar achter u op het paard, en voert met haar naar Lymington, zoo hard als man en paard het kunnen uithouden. Gij begrijpt mij?" Southwold knikte van ja, en schudde Jakob de hand. „Een woord, Jakob Armitage; wanneer ik door uw toedoen in de vangst slaag, is het niet meer dan billijk, dat gij iets voor uwe aanwijzing krijgt. Waar kan ik u overmorgen vinden?"

„Ik verlaat van nacht deze streken. Ik ben niet op mijn gemak hier, dat is de zaak; wanneer alles overgewaaid is, dan zal ik u wel uitvinden. Spreek nu niet langer met mij." Southwold schudde nog eenmaal Jakob de hand, en verwijderde zich van hem. Kort daarna werd er bevel gegeven om op te zitten, en de soldaten vertrokken.

Armitage volgde hen langzaam en onbemerkt. Zij kwamen bij het kasteel en omsingelden het. Binnen korten tijd zag hij den glans van toortsen, en binnen een kwartier rees er een dikke rookwolk in de donkere, maar heldere lucht omhoog; ten laatste sloegen de vlammen uit de bene-

denramen van het kasteel, en spoedig was de geheele streek tot op een vrij grooten afstand daardoor verlicht.

„Het is voorbij," dacht Jakob, en hij keerde zich om, om zijne haastige schreden naar zijne eigene woning te rigten, toen hij den galop van een paard en een hevig gillen achter zich hoorde; eene minuut daarna reed James Southwold hem voorbij, die de oude dame achter zich gebonden had, gillende en schreeuwende zoo hard zij konde. Jakob grimlachte bij de gedachte, dat hij door deze kleine list het leven der oude vrouw gered had: want dat James Southwold dacht, dat zij koning Karel, als eene oude vrouw verkleed was, viel in het oog, en hij keerde nu zoo snel hij vermogt naar zijne eigene hut terug

In een half uur was Jakob het digte woud, dat tusschen zijne hut en het kasteel lag, doorgegaan, van tijd tot tijd omziende, terwijl de vlammen van het kasteel hooger en hooger opstegen, en hun licht wijd en zijd verspreidden. Hij klopte aan de deur der hut; Smoker, een groote hond van een ras tusschen den vos en den bloedhond in, bromde totdat Jakob tegen hem sprak en toen opende Eduard de deur.

„Mijne zusters zijn te bed en slapen gerust, Jakob," zeide Eduard, „en Humphrey heeft dit laatste half uur zitten schreijen; deed hij niet beter van naar bed te gaan eer wij terug gaan?"

„Kom buiten, jongeheer Eduard," hernam Jakob, „en zie." Eduard zag de vlammen en

het schitterende licht tusschen de boomen door, en zweeg.

„Ik zeide u, dat het zoo komen zou, en gij zoudt allen in uw bed verbrand zijn, want zij zijn niet in huis geweest, om te zien, wie er in waren, maar hebben er, zoodra zij het omsingeld hadden, den brand in gestoken."

„En mijne tante!" riep Eduard, zijne handen ineen slaande uit.

„Is veilig, Eduard, en op dit oogenblik in Lymington."

„Wij willen morgen naar haar toegaan."

„Ik vrees van niet; gij moet zoo veel niet wagen, jonge heer. Deze gelijkmakers sparen niemand, en het was beter, dat gij deed gelooven, dat gij allen in uw huis verbrand waart."

„Maar mijne tante weet beter, Jakob."

„Ja, gij hebt gelijk; daaraan heb ik niet gedacht." En zoo was het wezenlijk. Hij had verwacht, dat de oude vrouw verbrand zou zijn, en dan was er niemand geweest, die wist, dat de kinderen in de wereld waren, en toen hij het plan maakte om haar te redden, dacht hij er niet aan dat zij wist, waar de kinderen waren.

„Wel, jonge heer, ik zal morgen naar Lymington gaan en de oude dame gaan spreken; maar gij moet hier blijven, om voor uwe zusters te waken, tot ik terug ben, en dan zullen wij overleggen, wat ons te doen staat. De vlam is zoo helder niet meer, als daar straks."

„Neen. Het is mijn huis, dat die rondkoppen verbrand hebben," zeide Eduard, terwijl hij zijne gebalde vuist ophief.

„Het was uw huis, jongeheer Beverley, en het was uw eigendom, maar hoe lang dit nog duren zal, zal te bezien staan. Ik vrees dat het verbeurd verklaard zal worden."

„Wee over hen, die er bezit van zullen durven nemen!" riep Eduard. „Ik zal, wanneer ik in het leven blijf, spoedig een man zijn.

„Juist, jongeheer, en dan zult gij meer nadenken, dan gij nu doet, en niet zoo driftig zijn. Laat ons in huis gaan, want het dient nergens toe hier in de koude te blijven staan; het vriest hard van avond."

Eduard volgde Jakob schoorvoetend naar binnen. Zijn klein hart was vol. Hij was een moedige jongen en een goede jongen; maar de verwoesting van het kasteel had booze gedachten in zijn hart doen oprijzen! — haat tegen de Covenanters, die zijn vader gedood en nu zijn eigendom verbrand hadden, — wraak over hen, — hoe wist hij zelf niet, maar hoe jong hij ook was, zijne hand was gereed om toe te slaan. Hij ging te bed liggen, maar slapen kon hij niet. Hij gooide zich om, en weerom, en zijn hoofd zuisde van gedachten en plannen van wraak. Wanneer hij dien avond gebeden had, zou hij de bede: „Vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onze schuldenaren," wel hebben moeten herhalen.

Eindelijk viel hij in slaap; maar zijne droomen waren wild, en menigmaal schreeuwde hij in zijn slaap en maakte daardoor zijn broeder en zijne zusters wakker.

HOOFDSTUK III.

Den volgenden morgen vertrok Jakob, zoodra hij den kinderen hun ontbijt gegeven had, naar den kant van Arnwood. Hij wist, dat Benjamin zijn voornemen te kennen gegeven had, om met het paard terug te keeren en te zien, wat er gebeurd was, en hij kende hem genoeg, om zeker te zijn, dat hij dit doen zoude. Hij dacht, dat het beter was, hem zoo mogelijk te ontmoeten en van hem het lot van Miss Judith te vernemen. Jakob kwam bij de nog rookende puinhoopen van het kasteel, en vond er eene menigte menschen verzameld, meestal op geringen afstand wonende, gedeeltelijk alleen uit nieuwsgierigheid gekomen, gedeeltelijk bezig om de groote klompen lood, die van het dak gesmolten waren, te verzamelen en zich deze toe te eigenen; maar het meeste daarvan was nog te heet om aan te raken en zij wierpen er sneeuw, die gedurende den nacht gevallen was, op, om het te verkoelen. Eindelijk zag Jakob Benjamin te paard bedaard op hem afkomen en hij begaf zich dadelijk naar hem toe.

„Wel, Benjamin, dat is een droevig gezigt. Wat nieuws is er van Lymington?"

„Lymington is vol soldaten, en zij zijn niet overbeleefd," hernam Benjamin.

„En de oude dame, — waar is die?"

„Ach, dat is eene droevige historie," hernam Benjamin, „en die arme kinderen ook. Arme Eduard! hij zou met der tijd een dapper cavalier geworden zijn."

„Maar de oude dame is immers in veiligheid," hernam Jakob. „Hebt gij haar gezien?"

„Ja zeker heb ik haar gezien; zij meenden, dat het koning Karel was; die arme oude ziel."

„Maar zij zullen nu toch wel hun vergis ontdekt hebben?"

„Ja wel, en James Southwold heeft het zijne ook ontdekt," zeide Benjamin; „dat de oude dame hem ook den nek zou breken; wie had zoo iets kunnen denken?"

„Wat zegt gij? Hem den nek breken? Hoe is dat gegaan?"

„Wel het schijnt, dat James Southwold meende, dat zij koning Karel, als eene oude vrouw verkleed, was, dus pakte hij haar op, en gespte haar achter zich op het paard, en rende met haar naar Lymington; maar zij spartelde en schreeuwde zoodanig, dat hij zijn paard niet houden kon, en toen dit met hem doorging, brak hij zijn nek."

„Voorwaar, een oordeel! Een oordeel over den verrader," zeide Jakob.

„Zij werden, zoo aaneengegespt als zij waren, door de andere soldaten gevonden en naar Lymington gebragt."

„Wel nu, en waar is de oude dame dan? Hebt gij haar gezien en gesproken?

„Gezien heb ik haar, maar spreken kon ik haar niet, Jakob. Ik heb vergeten u te zeggen, dat, toen zij Southwold den nek brak, zij den haren ook gebroken heeft."

„Dus is de oude dame dood?"

„Ja, dat is ze," hernam Benjamin, „maar wie denkt om haar? Het zijn de arme kinderen, waarmede ik medelijden heb. Martha heeft sedert nog niet opgehouden te schreijen."

„Dat verwondert mij niet."

„Ik ben in den Cavalier geweest, en de soldaten kwamen daar, en zaten te pogchen over hetgeen zij gedaan hadden, en noemden het een vroom werk. Ik kon dat niet verduwen en ik vroeg een van hen, of hij het een vroom werk noemde, arme kinderen in hun bed te verbranden. Met keert hij zich om, slaat met zijn sabel op den grond en vraagt mij, of ik ook een van dat volk was. — „Wat zijt gij er dan voor een?" en ik — al mijn moed zonk mij in de schoenen — en ik antwoordde, dat ik een arme rattenvanger was. „Een rattenvanger zijt gij? Wel nu, mijnheer de rattenvanger, wanneer gij op uwe bezigheid uit zijt, en gij vindt een nest met jonge ratten, maakt gij hen ook kapot? of laat gij ze loopen en opgroeijen, om naderhand kwaad te doen, he?"

„Ik maak de jongen dood, dat spreekt van

zelven," hernam ik. „Wel nu, zoo doen wij met de kwaadwilligen, waar wij ze vinden." Ik zeide geen woord meer, maar maakte, zoo spoedig mogelijk, dat ik buiten de deur kwam."

„Hebt gij iets omtrent den koning vernomen?" vroeg Jakob.

„Neen, niets; maar de soldaten zijn er allen weder op uit, en, zoo ik hoor, zijn zij naar het Woud getrokken."

„Nu, Benjamin, het ga u wel, ik ga deze streek van het land verlaten! — het is niet goed voor mij hier langer te blijven. Waar is Agathe en de andere?"

„Zij zijn van morgen vroeg te Lymington gekomen."

„Zeg haar een goeden dag van mij, Benjamin."

„Waar gaat gij dan heen?"

„Regt weet ik het zelf nog niet, maar ik denk naar den kant van London. Ik ben alleen hier gebleven, om een oog over de kinderen te houden, en nu die er niet meer zijn, wil ik voor eeuwig afscheid van Arnwood nemen."

Jakob, die wegens het berigt, dat hij gekregen had, dat de soldaten naar het Woud getrokken waren, zeer verlangde naar huis terug te keeren, gaf Benjamin de hand en haastte zich te vertrekken.

„Nu, dacht Jakob, terwijl hij zijn weg voort stapte, „het spijt mij wegens de arme, oude

dame, maar misschien is het alles zoo het beste. Wie weet, wat zij die kinderen zouden doen! — Het nest evenzeer verdelgen als de ratten! — Wel gezegd, maar zij moeten het nest eerst vinden." En de oude boschwachter vervolgde in gedachten verzonken zijn weg.

Wij moeten hier eene opmerking maken, dat, hoe bloeddorstig de gelijkmakers mogten zijn, wij evenwel gelooven, dat Jakob Armitage geen grond voor de vrees had, die hij betuigde en gevoelde, dat is te zeggen, wij gelooven, dat hij het bestaan dier kinderen aan de familie Villiers had kunnen bekend maken, en dat zij door niemand ooit verontrust zouden zijn. Dat zij bij den brand van het kasteel in de vlammen zouden omgekomen zijn, indien zij in hun bed geweest waren, hetgeen zeker gebeurd zou zijn, wanneer Jakob van het plan voor dien nacht niet toevallig kennis bekomen had, is waar; maar het is zeer onwaarschijnlijk dat er eenig gevaar voor hen bestond, omdat hun vader zulk een steunpilaar van de zaak des konings geweest was, en de geschiedenis van die tijden geeft geen grond tot zulk eene veronderstelling. Maar de oude boschwachter dacht er anders over; hij haatte de puriteinen, en het gerucht had hunne daden zoo vermeerderd en vergroot, dat hij volkomen overtuigd was dat het leven der kinderen in gevaar verkeerde. In die overtuiging, en daar hij zich zelven door zijne belofte van hen te zullen be-

schermen, aan kolonel Beverley gedaan, verbonden achtte, besloot Jakob, dat zij met hem in het bosch zouden blijven en daar als zijne eigen kleinkinderen opgevoed worden. Hij wist dat er geen beter verborgen verblijf te bedenken was: want buiten de boschwachters, wisten weinig menschen waar zijne hut gelegen was, en zij lag zoo van de gewone voetpaden verwijderd en in hoog hout verborgen, dat er weinig kans was, dat men haar zien of van haar kennis zou bekomen. Hij besloot dus, dat zij bij hem zouden blijven, tot dat er betere tijden kwamen; en dan, maar niet eerder wilde hij hun bestaan aan hunne bloedverwanten ontdekken. „Ik kan voor hen jagen, en voor hen zorgen" dacht hij, „en ik heb een weinig geld wanneer het noodig is; en ik wil hun leeren nuttig te zijn, want zij moeten voor zich zelven leeren zorgen. Daar is de tuin, en het hoekje land; in een jaar twee, drie kunnen de jongens in staat zijn iets te doen. Veel kan ik hun niet leeren, maar ik kan hun leeren God te vreezen. Wij moeten ons best doen en ons vertrouwen verder op Hem stellen, die een Vader der weezen is."

Met een hoofd vol van zulke gedachten kwam Jakob aan zijne hut, en vond de kinderen buiten de deur, om hem op te wachten. Allen snelden op hem toe, en de hond vloog hen vooruit, om zijn meester te verwelkomen. „Koest! Smoker, mijn beste hond! Wel, jongeheer Eduard, ik heb mij gehaast zoo veel ik kon. Hoe hebben Humphrey

en uwe zusters het gemaakt. Maar wij moeten van daag niet buiten de deur komen, want de soldaten snuffelen in het woud, en zouden u kunnen zien. Laat ons dadelijk naar binnen gaan, want het zou niet goed zijn, dat zij hier kwamen."

„Zullen ze dan het huis afbranden?" vroeg Alice, terwijl zij Jakob bij de hand vatte.

„Ja, mijne beste, ik vrees, dat zij dat doen zouden, wanneer zij bemerkten, dat gij en uwe broeders er in waren; maar wij moeten maken, dat zij u niet te zien krijgen."

Zij gingen allen naar binnen in huis, dat uit een groot voorvertrek en twee achterkamers voor slaapkamers bestond. Er was ook nog eene andere slaapkamer achter de twee anderen, maar die geheel ongemeubeld was.

„Nu willen wij zien, hoe, en wat wij van middag te eten zullen krijgen — wild is er nog, dat weet ik," zeide Jakob: „kom aan, wij moeten altemaal wat doen. Wie wil keukenmeid wezen?"

„Dat wil ik," zeide Alice, „wanneer gij mij wijzen wilt, wat ik doen moet."

„Dat zult gij dan ook, mijne beste," zeide Jakob, „en ik zal u zeggen, wat gij doen moet. Daar staan nog wat aardappelen in dat mandje in den hoek, en er hangen nog uijen aan de rist — nu moeten wij water hebben — wie wil het halen?"

„Ik," zeide Eduard, die een aker opnam en naar buiten naar de wel ging.

De aardappels werden door de kinderen geschild en gewasschen — Jakob en Eduard sneden het hertevleesch in stukken — de ijzeren pot werd schoon gemaakt — en daarop werden de aardappels en het vleesch met water in den pot gedaan en te vuur gezet.

„Nu zal ik de uijen snijden, want zij zouden u de oogen doen overloopen."

„Dat kan mij niet schelen," zeide Humphrey. „Ik zal snijden en huilen te gelijk."

En Humphrey nam een mes en sneed er dapper op toe, hoewel hij zeer dikwijls zijne oogen met zijn zakdoek moest afdroogen.

„Gij zijt een knappe jongen Humphrey," zeide Jakob. „Nu willen wij er de uijen in doen en laten alles te zamen koken. Gij hebt nu, zoo als gij ziet, zelv euw eten gekookt; is dat niet prettig?"

„Ja," riepen ze allen, „en wij willen ons eigen kooksel eten, zoodra als het klaar is."

„Dan Humphrey moet gij een stuk of wat borden daar uit de kast krijgen, en gij Alice, gij zult messen vinden, daar in dat hoekkastje. En laat ik eens zien, wat kan onze kleine Edith doen? O, zij kan het zoutvat van den schotelplank krijgen. Eduard, zie gij goed uit, en wanneer gij iemand ziet aankomen of voorbijgaan, roep mij dan. Wij moeten u op schildwacht zetten, tot dat de soldaten het Woud verlaten hebben."

De kinderen gingen ieder aan hunne taak en

Humphrey riep, zoo als hij zeer dikwijls deed, uit: „Nu, dat is aardig!"

Terwijl het eten kookte, vermaakte Jakob de kinderen door hun te toonen, hoe alles opgeredderd werd; de vloer werd aangeveegd, en de haard opgedweild. Hij leerde Alice een doek uitwasschen en Humphrey de stoelen afstoffen. Zij werkten allen opgeruimd, terwijl kleine Edith er bij stond en in hare handjes klapte van pleizier.

Maar juist toen het eten zóó klaar zou zijn, kwam Eduard binnen en zeide: „Daar komen ruiters door het bosch galopperen." Jakob ging naar buiten, en bemerkte, dat zij een weg af kwamen, die digt langs zijn huisje heen liep.

Hij ging naar binnen, en, na zich een oogenblik bedacht te hebben zeide hij — „Lieve kinderen, deze mannen komen misschien hier heen, om mijn huis te doorzoeken, gij moet nu doen, wat ik u zeg en denkt er om, dood stil te wezen. Humphrey, gij en uwe zusjes moet naar bed gaan en doen alsof gij zeer ziek waart. Eduard, doe uw buis uit, en trek dezen ouden jagtkiel van mij aan. Gij moet in de slaapkamer gaan om op uwe zieke zusjes en broeder te passen. Kom Edith, mijne beste meid, nu willen wij spelen, dat het avond is, en straks zullen wij gaan eten."

Jakob bragt de kinderen in de slaapkamer, en hun bovenkleeren wegnemende, die zouden verraden hebben, dat zij geen armelui's kinderen waren, stopte hij ze in bed, en bedekte ze tot

over de ooren met de dekens. Eduard had een ouden jagtkiel aan getrokken, die hem tot over zijne knieën hing en stond met een glas water in zijne hand, naast het bed van de beide meisjes. Jakob ging in de voorkamer, om de borden van de tafel weg te nemen, en naauwelijks was hij daarmede gereed, of hij hoorde het trappelen der paarden, en spoedig daarop werd er aan de deur geklopt.

„Komt er in," riep Jakob.

„Wie zijt gij mijn vriend?" zeide de aanvoerder van den troep, terwijl hij binnen trad.

„Een arme boschwachter, mijnheer," hernam Jakob, „in zware bezoeking.

„Welke bezoeking, mijn vriend?"

„Ik heb al de kinderen ziek aan de kinderpokken."

„Ik moet evenwel huiszoeking bij u doen."

„Gij zijt welkom," hernam Jakob, „alleen maak, als gij het doen kunt, de kinderen niet verschrikt, bid ik u."

De man begon nu met eenige anderen, die mede binnen gekomen waren, zijn onderzoek. Jakob opende al de deuren der kamers en zij gingen deze door. De kleine Edith gaf een gil, toen zij hen zag; maar Eduard suste haar en zeide, dat zij niet bang moest wezen. De soldaten sloegen echter geen acht op de kinderen; zij zochten alles door en kwamen toen weer in de voorkamer.

„Wij hebben hier niets meer te maken," zeide een der ruiters. „Willen wij voort? Ik ben moe en hongerig van de rid."

„Dat ben ik ook," zeide een ander, „en hier is iets, dat geheel niet kwaad riekt. Wat is dat, mijn goede vriend?" vervolgde hij, terwijl hij den deksel van den pot ligtte.

„Mijn eten voor eene week," hernam Jakob. „Ik heb nu niemand om voor mij te koken, en kan niet iederen dag vuur aan maken."

„Wel, mij dunkt, dat gij geen kwaad leven hebt, wanneer gij iederen dag in de week zulk een ration krijgt. Ik had wel zin er een paar lepels vol van te proeven."

„Het is u best gegund, mijnheer," zeide Jakob. „Ik zal voor mij zelven weer nieuw koken."

De soldaten vatten hem bij zijn woord, zij gingen bij de tafel zitten en vrij snel was de geheele inhoud van den pot verdwenen. Toen zij verzadigd waren, stonden zij op, zeiden hem dat zijn maaltijd zoo goed geweest was, dat zij hoopten spoedig eens weder te komen, en hartelijk lagchende stegen zij te paard en reden weg.

„Wel," zeide Jakob, „wel moge hun het eten bekomen, ik dacht niet, dat ik er zoo goedkoop zou afgekomen zijn." Zoodra zij buiten het gezigt waren, riep Jakob Eduard en de kinderen toe op te staan, dat zij spoedig deden. Alice hielp Edith hare jurk aan, Humphrey trok zijn buis weder aan en Eduard den jagtkiel uit.

„Nu zijn zij weg," zeide Jakob, terwijl hij de deur binnen kwam.

„En ons eten is ook weg," zeide Humphrey, toen hij den ledigen pot en de vuile borden zag.

„Dat is waar, maar wij kunnen ander eten koken, en dat zal zoo nog meer pleizier zijn, weet gij?" zeide Jakob. „Kom Eduard, haal water; Humphrey snijd de uijen; Alice wasch de aardappelen; en Edith gij moet ieder een handje helpen, terwijl ik wat ander vleesch ga snijden."

„Ik hoop, dat het even goed zal wezen," merkte Humphrey aan; „dat andere rook zoo lekker."

„Even goed, zoo niet beter," zeide Jakob, „want wij zullen door de ondervinding knapper worden, en wij zullen het met nog meer eetlust eten."

„Leelijke mannen, die ons eten opgegeten hebben." zeide Edith. „Zij zullen niets meer hebben, wij zullen dit zelve eten."

En zoo deden zij ook, zoo dra het gaar was, maar zij hadden grooten honger, toen zij eindelijk aan tafel gingen.

„Dat is prettig!" zeide Humphrey met een vollen mond.

„Zeker, mijn beste jongen. Ik twijfel er aan, of Koning Karel van daag zulk een goeden maaltijd heeft; maar, Eduard, gij zijt bijzonder ernstig en stil."

„Ja, dat ben ik ook Jakob; maar heb ik er geen reden toe? O, had ik die soldaten maar eens kunnen afranselen."

„Ja, maar dat kondt gij niet, en dus moet gij er u maar in zien te schikken. Het spreekwoord zegt, ieder vischt op zijn getij, en wie weet of koning Karel niet nog weer eens op zijn troon komt."

Dien dag kwam er niemand meer aan de hut en zij gingen allen te bed, waar zij rustig sliepen Den volgenden morgen zadelde Jakob, die begeerig was het nieuws van den dag te weten, den hit, na eerst Eduard onderrigt te hebben, hoe hij handelen moest, wanneer er weder soldaten aan huis mogten komen. Hij zeide hem, dat hij weder, even als den vorigen dag, moest voorgeven, dat de kinderen met de pokken te bed lagen. Hierop begaf hij zich naar de woning van Gijsje Allwood, alwaar hij vernam dat Koning Karel weder gevangen genomen, en op het eiland Wight was, en dat al de soldaten zoo spoedig zij konden, weer naar Londen zouden vertrekken. Daar hij begreep, dat er nu geen gevaar meer was, van door hen verontrust te worden, begaf Jakob zich, zoo snel hij kon naar Lymington. Hier ging hij in een winkel en kocht daar twee stel boeren kleederen, die hij dacht, dat den jongens passen zouden, en in een anderen kocht hij een dergelijk pak voor de meisjes. Toen maakte hij hiervan, met nog verscheiden andere gemaakte

voorwerpen, en dingen, die voor de huishouding noodig waren, een groot pak, legde dit op den hit, nam hem bij den toom en begaf zich naar huis, alwaar hij juist van pas kwam, om het oppertoezigt op het koken van het eten te houden, dat dien dag uit sneden hartevleesch in de pan gebakken, met gekookte aardappels bestond.

Toen het eten afgeloopen was, opende hij zijn pak, en vertelde aan de kinderen, dat, daar zij nu in eene boerenwoning zouden wonen, zij ook boerenkleederen moesten dragen, en dat hij er dus eenige voor hen gekocht had, waarmede zij in het bosch mogten ravotten, zonder bang te zijn van ze te scheuren. Alice ging met Edith in de slaapkamer, en kleedde daar zich zelve en Edith, en kwam met hare veranderde kleeding zeer in haar schik weder binnen. Humphrey en Eduard trokken de hunnen in de voorkamer aan, en zij pasten allen vrij wel, en stonden den kinderen inderdaad zeer goed.

„Onthoudt nu wel," zeide Jakob, „dat gij allen mijne kleinkinderen zijt; „want ik zal u nu niet langer jonge heer en jufvrouw noemen, — dat doen wij nooit in een boerenhuis. Gij begrijpt mij immers goed, Eduard?" voegde Jakob er bij. Eduard knikte van ja, en toen Jakob de kinderen zeide, dat zij nu naar buiten mogten gaan en daar spelen, gingen zij allen weg, zeer in hun schik met hunne kleederen, die hun eene volkomen vrijheid verleenden.

Nu dienen wij een woord tot beschrijving van de woning van Jakob Armitage, waarin de kinderen voortaan zullen leven, te zeggen. Zoo als wij reeds gemeld hebben, bevatte zij een groot voorvertrek of keuken, waarin een ruime haard en schoorsteen was, met tafel, stoelen, bordenrek en regtbanken; de twee slaapkamers, die er in uitkwamen, werden nu ingerigt de eene voor Jakob en de andere voor de beide jongens; de derde of binnenste kamer werd, als meer afgelegen en veilig, voor de beide meisjes in orde gebragt. Maar er behoorden ook nog nevengebouwen toe; een stal, waarin Witvoet de hit gedurende den winter stond; een ruw gebouwd afdak en varkenshok, met eene omheinde loopplaats er aan; en buitendien was er nog een stuk grond, van ongeveer een morgen bij, goed afgeheind om er het groote en kleine wild buiten te houden, waarvan het grootste gedeelte als tuin en aardappelland bebouwd was, terwijl het andere, dat in gras lag, met enkele fijne appel- en pereboomen bezet was. Zoodanig was hunne woning; de hit, een stuk of wat kippen, eene zeug en twee biggen, en de hond Smoker maakten de levende have uit. Hier was Jakob Armitage geboren, — want het huisje was door zijn grootvader gebouwd — maar hij was niet altijd in het huis gebleven. Toen hij jong was, voelde hij lust om meer van de wereld te zien, en had hij verscheiden jaren in het leger gediend. Zijn

vader en zijne moeder hadden op het heerenhuis van Arnwood gewoond, en als een jongen was hij daar voortdurend gekomen. De kapelaan van Arnwood had schik in hem gehad, en hem leeren lezen — schrijven had hij nooit geleerd. Toen hij volwassen was, diende hij, zoo als wij gezegd hebben, onder het commando van den vader van kolonel Beverley; en na diens dood had de kolonel hem de betrekking van boschwachter bezorgd, die zijn vader gehad had, daar deze, ofschoon hij nog leefde, te oud was om de pligten daarvan waar te nemen. Jakob Armitage trouwde een goed en vroom meisje, waarmede hij verscheiden jaren gelukkig leefde, doch die hem bij haar dood geene kinderen naliet. Sedert dien tijd had Jakob, wiens vader intusschen ook gestorven was, alleen geleefd, tot op het oogenblik, waarmede wij ons verhaal begonnen zijn.

HOOFDSTUK IV.

De oude boschwachter lag dien geheelen nacht wakker, overdenkende, hoe hij ten aanzien der kinderen verder zou handelen. Hij gevoelde de groote verantwoordelijkheid, die hij op zich geladen had, en hij was bezorgd, wanneer hij over de gevolgen nadacht, indien zijn leven eens spoedig ten einde mogt loopen. Wat zou er van hen worden, daar zij in zulk eene eenzame plaats leefden, dat het bestaan er van slechts aan weinigen bekend was, zoo geheel van de wereld afgescheiden, en

alleen aan hunne eigene krachten overgelaten. Hij was niet bang, dat zij niet door de wereld zouden komen, wanneer hij in het leven bleef; maar wanneer hij eens afgeroepen werd, voor dat zij volwassen en in staat waren voor zich zelven te zorgen, dan moesten zij omkomen. Eduard was nog geen veertien jaar oud; het was waar, dat hij een vlugge, moedige jongen was, en bedachtzaam voor zijne jaren; maar hij had voor het oogenblik krachten noch verstand genoeg om voor zich en de zijnen te zorgen. Van Humphrey, den tweeden liet zich ook veel goeds verwachten, maar het waren allen nog kinderen. „Ik moet ze opbrengen, dat zij werken en voor zich zelven leeren zorgen; geen oogenblik mag er, maar ook geen oogenblik zal er verloren gaan; ik zal mijn best doen en verder op God vertrouwen. Ik verlang slechts twee of drie jaar en na dien tijd vertrouw ik, dat zij in staat zullen zijn, zich zonder mij te helpen. Maar morgen moeten zij beginnen als boschwachters kinderen te leven."

Volgens dit besluit handelend, opende Jakob zoodra de kinderen gekleed en in de voorkamer gekomen waren, zijn bijbel, dien hij op de tafel legde en zeide:

„Gij weet, mijne beste kinderen, dat gij in deze woning moet blijven, opdat die booze soldaten u niet vinden; zij hebben uw vader gedood, en, wanneer ik u niet medegenomen had, dan zouden zij u in uw bed verbrand hebben. Dus moet gij

hier blijven leven als mijne kinderen, en u zelven met den naam Armitage en niet langer Beverley noemen; en gij moet u kleeden als kinderen in het woud, zoo als gij nu reeds gekleed zijt, en doen zoo als kinderen in het woud doen, dat is, gij moet alles voor u zelven doen, want gij kunt geene meiden of knechts houden, om voor u te werken. Wij moeten allen werken; maar gij zult genoegen in het werk vinden, wanneer gij allen gezamenlijk werkt: want dan zal werken slechts spelen zijn. Nu, Eduard is de oudste, en hij moet er met mij op uit naar het bosch, en dan moet ik hem leeren harten en ander wild voor ons te schieten om van te leven, en wanneer hij dit kan, dan zal Humphrey mede naar buiten gaan en ook leeren schieten.

„Goed," zeide Humphrey, „ik zal het gaauw leeren."

„Maar nog niet, Humphrey: want gij moet in dien tijd ook werken; gij moet voor den hit en de varkentjes zorgen, en gij moet met Eduard en mij in den tuin leeren spitten, wanneer wij niet uit jagen gaan; en somtijds zal ik alleen gaan en Eduard bij u laten, om met u te werken, wanneer er iets gedaan moet worden, dat geen uitstel kan lijden. Alice, mijne beste, gij moet met Humphrey des morgens het vuur aanmaken en het huis schoon houden. Humphrey zal naar de bron gaan en water halen en al het zware werk doen, en gij moet leeren wasschen, Alice:

ik zal het u leeren; en gij moet leeren, met behulp van Humphrey te zorgen, dat het eten op zijn tijd klaar is en de bedden maken. En de kleine Edith zal voor de hoenders zorgen en ze iederen morgen te eten geven en naar de eijeren zien — wilt gij Edith?"

„Ja," zeide Edith, „en al de kleine kuikentjes ook te eten geven, als zij uitgekomen zijn, zoo als ik op Arnwood deed."

„Juist, mijn liefje, en gij zult wat nuttig zijn! Nu weet gijlieden wel, dat gij dit niet alles in eens zult kunnen. Gij zult moeten proberen en al weer over doen; maar zeer spoedig zal het gaan en dan zal alles maar spel wezen. Ik moet u alles leeren en iederen dag zal het al beter gaan, tot gij in het geheel geen onderrigt meer noodig zult hebben. En nu mijne beste kinderen, moeten wij iederen morgen in den bijbel lezen. Eduard kan lezen, dat weet ik; en gij, Humphrey?"

„Ik ook, maar nog geen lange woorden."

„Goed, die zult gij langzamerhand wel leeren. En Eduard en ik, wij willen Alice en Edith leeren lezen, des avonds wanneer wij niets te doen hebben. Dat zal eene uitspanning zijn. Nu zegt mij, zijt gij allen tevrede met hetgeen ik u gezegd heb?"

„Heel goed," antwoordden zij allen; en daarop las Jakob een hoofdstuk uit den bijbel, waarna zij allen nederknielden en eerbiedig tot God

baden. Daar dit iederen morgen en elken avond gebeurde, behoef ik dit verder niet telkens te vermelden. Jakob toonde hun toen op nieuw hoe zij het vertrek moesten schoonmaken, en Humphrey en Alice hadden hun werk onder zijne teregtwijzing spoedig verrigt. Daarop gingen zij allen aan het ontbijt, dat zeer eenvoudig was, daar het gewoonlijk uit koud vleesch en op de gloeijende asch gebakken koeken bestond, waarin Alice spoedig zeer bedreven werd; en de kleine Edith was haar van veel dienst, door op te passen dat zij niet verbrandden, terwijl zij zich met ander werk bezig hield. Maar het vleesch was genoegzaam geheel op, en na het ontbijt gingen Jakob en Eduard met Smoker den hond naar het bosch. Eduard had geen geweer, daar hij enkel medeging, om te leeren, hoe hij het wild moest naderen, dat groot beleid vereischt: ook had Jakob geen tweede geweer, om er hem een te geven, al had hij dit ook willen doen.

„Nu, Eduard, gaan wij op een fraai hert uit, indien wij het kunnen vinden, waaraan ik niet twijfel, maar het moeijelijke is, om het onder het schot te krijgen. Denk er aan, dat gij u steeds verborgen moet houden, want zijn gezigt draagt zeer ver; geen geluid moet maken, want zijn gehoor is scherp; en nooit met den wind op hem af moet komen, want zijn reuk is bij uitstek fijn. Dan moet gij u in uw jagen naar den tijd van den dag rigten. Nu graast hij; over een

paar uren zal hij in de hooge varen liggen rusten. De hond kan ons niet dienen, of het hert moet zwaar gewond zijn, wanneer de hond hem vangen zal. Smoker kent zijn pligt en zal zich even zoo verbergen als wij doen. Wij gaan nu naar dat digte bosch daar voor ons, omdat daar menige opene plaats in is, waar wij het hert kunnen vinden; maar wij moeten meer links afhouden, omdat de wind oostelijk is en wij tegen den wind moeten ingaan. En nu, nu wij aan het bosch komen, onthoud dat er geen woord gesproken moet worden en gij zoo zachtjes mogelijk achter mij aan moet gaan. Smoker, achter!" Zij gingen nu meer dan twintig minuten ver door het hout, toen Jakob Eduard een teeken gaf, zelf zich in de varen nederwierp en op handen en voeten naar eene opene plek kroop, waar op eenigen afstand een hert en drie reeën liepen te grazen. De reeën graasden gerust; maar de bok stak gedurig zijn hoofd in de hoogte en snoof de lucht op, terwijl hij overal rondzag en klaarblijkelijk als eene schildwacht voor de wijfjes oppaste.

De hertebok was misschien een half kwartier van de plaats, waar zij in het gras gedoken lagen. Jakob hield zich onbewegelijk tot dat hij op nieuw begon te grazen en toen kroop hij door het varenkruid voort, door Eduard en den hond gevolgd, die zich op zijn buik achter Eduard voortsleepte.

Deze lastige manier van voortgaan werd gedurende eenigen tijd voortgezet en zij hadden den afstand tusschen hen en het hert ongeveer tot op de helft verminderd, toen het dier zijn hoofd op nieuw ophief en ongerust scheen. Jakob hield zich stil en bleef onbewegelijk. Na eenigen tijd verwijderde het hert zich, door de wijfjes gevolgd, op zijn gemak naar dan anderen kant van de opene plek, waar hij aan het grazen was, en tot groot verdriet van Eduard was het dier nu wel een minuut of tien van hen af. Jakob draaide om en kroop in het hout, en toen hij wist, dat hij uit het gezigt was, ging hij overeind staan en zeide:

„Gij ziet Eduard, dat er geduld toe hoort, een hert te bekruipen. Wat een vorstelijke knaap! maar hij is zekerlijk dezen morgen gestoord en daardoor onrustig. Nu moeten wij door het hout gaan tot wij onder den wind van hem komen, aan de andere zijde van de vallei. Gij ziet, hij heeft de wijfjes vlak bij het digtste van het bosch geleid en wij zullen beter kans hebben, wanneer wij eenmaal daar zijn, indien wij ons slechts bedaard en stil houden."

„Wat denkt gij, dat hem deed verschrikken?" zeide Eduard.

„Ik denk, toen gij achter mij door de varen kroopt, hebt gij een verdorden tak onder uwe knieën doen kraken, hebt gij niet?"

„Ja, maar dat maakte niet veel geraas."

„Maar genoeg om een hert te doen schrikken, Eduard, zoo als gij ondervinden zult, voor dat gij lang in het bosch geleefd hebt. Zulke toevallen zullen er gebeuren, en zijn mij honderd keeren gebeurd, en dan kan men al zijn werk weder van voren af aan beginnen. Nu dan bij het rondgaan is het beter, dat wij maar geen woord meer spreken. Als wij eenmaal goed en wel aan de overzijde zijn, hebben wij hem zeker."

Zij gingen met een ligten tred door het bosch, en waren in een halfuur aan den anderen kant gekomen, waar de herten graasden. Toen zij nog ongeveer driehonderd ellen van het wild af waren, zonk Jakob op nieuw op zijn handen en knieën neder en kroop van boschje tot boschje, wachtend, wanneer het hert zijn hoofd omhoog stak en op nieuw voortgaande, wanneer hij weder aan het grazen ging. Eindelijk kwamen zij in het heidekruid aan den zoom van het hout, en kropen er even als te voren, maar nog voorzigtiger, omdat zij nu nabij het wild kwamen, doorheen. Op die wijze kwamen zij eindelijk op minder dan achttien ellen afstands van het dier, en nu bragt Jakob zijn geweer vooruit, gereed om het aan zijn schouder te leggen, en stond, terwijl hij den haan spande, op om te vuren. De klik, dien de haan bij het spannen gaf, deed de hert oogenblikkelijk opkijken, en hij keerde zijn hoofd naar den kant, van waar het geluid kwam; juist toen

hij dit deed, gaf Jakob, die op het dier achter den schouder gemikt had, vuur. Het hert sprong hoog op, viel weder neder, zonk in de knieën, beproefde te loopen, doch viel dood neder, terwijl de reeën snel als de wind ontvloden.

Eduard vloog met een schreeuw van verrukking overeind. Jakob begon met zijn geweer weder te laden en hield Eduard, die naar de plaats, waar het dier lag, wilde heenvliegen, tegen.

„Eduard, gij moet uw handwerk nog leeren;" zeide Jakob. „Doe dat nooit weer; schreeuw nooit weer zoo. Integendeel, gij hadt doodstil op den grond moeten blijven liggen."

„Waarom dat? Het hert is immers dood."

„Ja, mijn beste jongen, het hert is dood; maar hoe weet gij, of er niet vlak bij ons, of op eenigen afstand nog een ander in de varen verborgen ligt, dat gij door uw geschreeuw verschrikt hebt? Stel eens, dat wij ieder een geweer gehad hadden, en dat de knal van het mijne een ander hert, dat hier in de hei binnen schot lag, had opgejaagd, dan waart gij in staat hem te schieten; of wanneer op eenigen afstand een hert lag, kon de knal van het geweer hem verschikt hebben, dat hij zonder op te rijzen zijn hoofd bewoog. Dan kon ik zijn gewei hebben zien bewegen en wij daardoor zijn leger gemerkt hebben en dan zouden wij op hem afgegaan zijn, en hem ook beslopen hebben."

„Ik zie," zeide Eduard, „dat ik verkeerd gedaan heb, maar ik zal mij nu een anderen keer beter houden."

„Daarom zeg ik het u, mijn jongen," hernam Jakob; „maar laten wij nu onzen buit eens gaan opnemen. Wel, Eduard, dat is een edel dier. Ik meende al, dat het een koningshert was, en ik heb mij niet vergist."

„Wat is dat Jakob, een koningshert?"

„Wel, een hert krijgt tot zijn vijfde jaar met ieder jaar een anderen naam; is hij vijf dan heet hij een volwassen bok, en wanneer hij onder is, wordt hij een koningshert.

„En hoe weet gij, hoe oud hij is?"

„Aan zijn gewei. Gij ziet dat dit hert er negen takken aan heeft; nu een driejarig hert heeft slechts een gewei met twee takken, een vierjarig met drie en een vijfjarig met vier. Na zijn zesde jaar worden de takken telkens meer en groeijen soms tot twintig en dertig aan. Dit is een fraai dier, en het vleesch is nu bijzonder goed. Nu moet gij zien, hoe ik mijn handwerk uitoefen."

Hierop sneed Jakob het dier eerst den hals af, en daarna het geheele hoofd, en weidde hem daarop uit.

„Zijt gij moe, Eduard?" zeide Jakob, terwijl hij zijn jagtmes op den huid van het hert afvoegde.

„Neen, in het minst niet."

„Wel nu, ik denk, dat wij nu zoo wat een goed uur van huis zijn. Zoudt gij den weg alleen daarheen kunnen vinden? doch dat is het minste;

Smoker zal u wel den naasten weg naar huis brengen. Ik wil hier blijven en dan kunt gij Witvoet zadelen en met hem terugkomen, want hij moet het wild naar huis brengen. Het is meer dan wij regeren kunnen, in waarheid zoo veel als wij met Witvoets hulp er bij regeren kunnen. Ik verzeker u, dat er bij de drie honderd pond vleesch hier ligt."

Eduard was dadelijk gereed, en Jakob beval aan Smoker om naar huis te gaan, waarop hij zich bezig hield met het hert, tot meer gemak voor het vervoer, af te stroopen en in stukken te snijden. Binnen anderhalf uur was Eduard door Smoker vergezeld terug, met den hit, op wiens rug het grootste gedeelte van het wild gepakt werd. Jakob nam een groot stuk op zijn eigen rug en Eduard een ander, terwijl Smoker, na zich eerst aan het ingewand vergast te hebben, achter hen aan kwam. Onder het naar huis gaan onderrigtte Jakob Eduard in de jagttermen en verscheiden andere punten, die betrekking hadden op de hertenjagt, doch waarmede wij onze lezers niet zullen vermoeijen. Zoodra zij te huis gekomen waren, werd het vleesch opgehangen, de hit in de stal gezet, en daarop gingen zij aan tafel zitten met een uitmuntenden eetlust na hunne uitgestrekte morgenwandeling. Alice en Humphrey hadden het eten alleen klaar gemaakt, en toen zij te huis kwamen stond het kokend heet gereed; terwijl Jakob verklaarde, dat hij in zijn geheele

leven nooit beter gegeten had. Hierop en op den lof, dien zij van Eduard zoowel als van den ouden boschwachter inoogstte, was Alice niet weinig trotsch. Jakob gaf zijn voornemen te kennen den volgenden dag naar Lymington te gaan om een goed deel van het wild te verkoopen en een zak havermeel voor hunne koeken mede te brengen. Eduard vroeg hem, om mede te gaan, maar Jakob zeide hem:

„Eduard, gij moet er niet over denken u te Lymington te vertoonen, voor dat gij door verloop van tijd en verandering van uw uiterlijk de menschen uit de geheugenis geraakt zijt. Het zou dwaasheid zijn, en gij zoudt bij uw eigen leven zeer ligt dat van uw broeder en zusters op het spel zetten. Spreek daarvan nooit weer; de tijd kan misschien komen, dat het noodzakelijk is, en wanneer dit gebeurt, dan kunnen wij er niet aan doen. Maar voor het oogenblik zou men u dadelijk herkennen. Neen, Eduard, ik zal u zeggen, wat mijn voornemen is. Ik heb nog een weinig geld over, en ben van plan u een geweer te koopen, opdat gij leeren moogt zonder mij een hert te schieten; want bedenk, indien mij iets overkwam, wie anders dan gij zoude voor uw broeder en zusters moeten zorgen? Te Lymington kennen veel menschen mij; maar van al die kennissen, is er niet een, die weet waar mijne woning is; zij weten, dat ik in het Nieuwe Woud woon, en dat ik hen van wild voorzie,

maar verder weten zij niets van mij, en ik ga er dus gerust heen. Morgen wil ik het wild verkoopen en u een goed geweer mede brengen, en Humphrey zal zijn timmermans gereedschap hebben, waarnaar hij verlangt, want naar hetgeen ik zie, dat hij met zijn mes alleen uitrigt, denk ik, dat zijn talent dien weg uitligt, en dat kan zeer nuttig voor ons worden. Ook moet ik nog eenige andere werktuigen voor Humphrey en u koopen, opdat wij in staat geraken, allen te zamen te werken, en ook garen en naalden voor Alice, want zij kan een weinig naaijen en al doende zal zij dit nog beter leeren."

Zoo als gezegd was ging Jakob den volgenden dag naar Lymington en hij kwam laat in den avond met Witvoet geheel bepakt en beladen te huis. Hij had een zak havermeel, eenige spaden en houwelen, een zaag en eenige beitels, twee zeisen en twee hooiharken, en toen Eduard hem te gemoet kwam, stelde hij hem een geweer met een langen loop ter hand.

„Ik geloof, Eduard, dat gij zult ondervinden, dat dit een goed geweer is, want ik weet, waar het van daan komt. Het heeft aan een der jagtopassers behoort, die voor den besten schutter in het Woud doorging. Ik ken het geweer, want ik heb het menigmaal in zijne handen gezien en meer dan eens in de mijne gehad, om het te bezien. Hij is te Naseby, te gelijk met uw vader, gesneuveld, de arme jongen, en zijne weduwe heeft het geweer, om in hare behoeften te voorzien, verkocht."

„Wel Jakob," hernam Eduard, „ik dank u hartelijk, en ik wil beproeven of ik er niet zooveel wild mede kan schieten, dat ik u de waarde terug kan geven; zekerlijk wil ik er mijn best toe doen."

„Ik zal verheugd zijn, Eduard, wanneer gij dit kunt. Niet om het geld, dat ik niet noodig heb, maar omdat ik in dat geval de toekomst met meer gerustheid zal te gemoet zien, indien mij iets overkomen mogt. Zoodra gij het jagers bedrijf goed verstaat, zal ik Humphrey in de leer nemen, want er is niets beter, dan twee pezen op zijn boog te hebben. Morgen zullen wij niet uitgaan; wij hebben vleesch genoeg voor drie of vier weken, en nu het begint te vriezen, zal het wel goed blijven. Gij moet u nu op een wit oefenen, opdat gij u aan uw geweer gewent, want ieder geweer, ook het beste, moet men eerst een weinig leeren kennen."

Eduard, die vroeger menigmaal een geweer had afgeschoten, toonde den volgenden morgen, dat hij een goed oog had, en na eene oefening van een uur twee, drie trof hij op honderd ellen afstands het wit bijna slag op slag.

„Ik wenschte, dat gij mij nu eens alleen uit liet gaan," zeide Eduard, in de wolken over den goeden uitslag.

„Gij zoudt niets te huis brengen, mijn jongen."

hernam Jakob. „Neen, neen, gij hebt nog heel wat te leeren; maar weet gij, wat ik doen wil. Iedere reis, dat wij geen groot gebrek aan wild hebben, zal ik u het eerste schot laten."

„Nu, dat is best," hernam Eduard.

De winter viel nu met groote gestrengheid in, en meestal bleven zij te zamen binnenshuis. Jakob en de jongens gingen echter naar buiten om brandhout te zoeken en sleepten dit door de sneeuw naar huis.

„Ik wilde, dat ik eene kar kon maken, Jakob," zeide Humphrey, „want die zou ons zeer te pas komen, en dan had de hit ook wat te doen; maar ik kan de raderen niet maken en er is ook geen tuig."

„Dat is zoo'n kwaad denkbeeld niet, dat gij daar hebt Humphrey," zeide Jakob. „Wij zullen daar eens over denken. Kunt gij geene kar maken, misschien kan ik er wel eene koopen. Zij zou ons zeer te pas komen, al was het maar om de mest uit het varkenshok op het aardappelland te brengen, want tot nu toe heb ik ze er altijd met manden op gedragen; maar het is een lastig werk."

„Ja, en dan konden wij het hout hier op de plaats in blokken zagen en het op de kar naar huis rijden, in plaats van het altemaal daar heen te slepen: mijn schouder is geheel kapot van het touw, zoo drukt mij dat."

„Nu, als het weer omslaat, dan zal ik zien,

wat ik doen kan, want nu zijn de wegen zoo vol sneeuw, dat ik denk, dat wij met geene mogelijkheid eene kar van Lymington hier konden brengen; ofschoon wij er misschien met een paard door mogten komen."

Maar al bleven zij met het ruwe weder binnenshuis, zij zaten daarom toch niet ledig. Jakob nam deze gelegenheid waar, om de kinderen in alles te onderrigten. Alice leerde wasschen en de spijzen klaar maken. Het is wel waar, dat zij zich somtijds eens aan het water en soms aan het vuur brandde, en soms gebeurde er wel eens een ander ongelukje, wanneer het een of ander voor haar wat te zwaar was, om het alleen op te tillen, maar oefening en overleg kwamen haar gebrek aan krachten te hulp, en iederen dag gebeurden er minder ongelukken. Humphrey had zijn timmermansgereedschap, en ofschoon hij in den beginne menigen misslag beging, en hout en spijkers bedierf, leerde hij langzamerhand zijne werktuigen met meer handigheid gebruiken, en maakte hij verscheiden nuttige kleine voorwerpen. De kleine Edith kon nu ook al iets doen, want zij besloeg en bakte al de haverkoeken, dat Alice veel tijd en de moeite van er voor te zorgen spaarde. Het was te verwonderen, hoeveel de kinderen doen konden, nu er niemand was, die het voor hen deed; en zij kregen dagelijks onderrigt van Jakob. Des avonds ging Alice zitten met haar naald en draad om de kleederen te

verstellen; dat ging in het eerst niet heel best, maar zij leerde het iederen dag beter. Edith en Humphrey leerden lezen, terwijl Alice zat te werken, en dan las Alice, en zoo ging de winter zoo snel voorbij, dat, ofschoon zij nu vijf maanden in de hut gewoond hadden, het hun niet langer toescheen, dan of het zoo vele weken geweest waren. Allen waren gelukkig en tevreden, met uitzondering misschien van Eduard, die vlagen van neergedruktheid had en van tijd tot tijd teekens van ongeduld gaf, om te weten, wat er in de wereld omging, waarvan hij geheel en al onkundig bleef.

Dat Eduard Beverley bij vlagen neergedrukt en ongeduldig was, mag ons niet verwonderen. Eduard was opgevoed als de erfgenaam van Arnwood; en een jongen wordt al vroeg eenigzins van het gevoel van zijn stand in de maatschappij doordrongen, vooral wanneer die aanzienlijk belooft te zijn. Hij was geen half uur van die bezitting verwijderd, die volgens regt en billijkheid de zijne was. Zijn eigen huis was tot asch verbrand en hij zelf in een woud verstoken. Het kon niet anders of hij moest zijn toestand gevoelen. Hij smachtte naar den tijd, dat de zaak des konings weder zou zegepralen en naar die jaren, dat hij in persoon die zaak zou kunnen voorstaan en verdedigen. Hij verlangde vurig, even als zijn vader gedaan had, bevel over eene bende te voeren, deze ter overwinning te leiden, zijn eigendom te

heroveren en zich zelven op hen te wreken, die hem zoo wreed behandeld hadden. Dit lag in de menschelijke natuur; en hoeveel Jakob Armitage hem hierover ook onderhield, en zijne gedachte een anderen weg zocht uit te leiden; hoe lang hij hem voor predikte over het vergeven van geleden onregt en geduld in lijden, tot er betere dagen mogten komen, Eduard kon niet nalaten deze gedachten aan te kweeken, en was er ergens of ooit een hart geweest vervuld van gloeijenden haat tegen de Puriteinen, het was dat van Eduard Beverley. Hoewel de oude boschwachter hierover zuchtte, kon het bij hem toch geene verwondering of verbazing verwekken. Al wat hij doen kon, was zooveel mogelijk met hem te redeneren, zijn opgewonden gevoel ter neer te zetten, en hem gedurig bezig te houden, om hem daardoor voor een tijd lang het gevoel van haat en wrevel, dat hij in zich droeg, te doen vergeten.

Een ding was evenwel bij dit alles voor Eduard duidelijk, en dit was, dat, welk ook het onregt mogt zijn, dat hij geleden had, voor het oogenblik hem de magt ontbrak om het te herstellen, en dit gevoel hield hem, misschien meer dan iets anders in toom; en, daar zelfs voor zijne opgewonden verbeelding de tijd, wanneer hij hiertoe gelegenheid zou hebben, nog ver verwijderd was, zoo gelukte het hem langzamerhand om zich van die gedachten te ontslaan, die hij voor het oogen-

blik geen noodzaak zag bijzonder aan te kweeken.

HOOFDSTUK V.

De tijd, zoo als wij gezegd hebben, ging ras voorbij; met uitzondering van een paar jagttogten bleven zij altijd te huis en Jakob ging in het geheel niet naar Lymington. De vorst was voorbij gegaan, de sneeuw was lang gesmolten, en de boomen begonnen te knoppen. De zon kreeg langzamerhand meer kracht en in de Meimaand begon het woud er weder groen uit te zien.

„Nu, Eduard," zeide Jakob Armitage op een morgen onder het ontbijt, „wij moeten zien een stuk wild te Lymington te verkoopen, want ik heb geld noodig voor de kar en het tuig van Humphrey; wij willen dus onze geweren nemen en dezen fraaijen morgen er op uit gaan. De hertebokken loopen nu meest alleen in dit saisoen, want de reeën hebben hare jongen bij zich. Wij moeten het spoor van een hert zien te vinden en hem tot in zijn leger naspeuren, en wanneer gij wilt, zult gij het eerste schot hebben; ofschoon dat evenwel meer van het hert, dan van mij zal afhangen."

Zij waren een uur of anderhalf voortgegaan, toen zij het spoor van een hert vonden, doch dat Jakobs ervaren oog aan Eduard als het spoor van een jong dier leerde kennen, dien het de moeite niet waard was te volgen. Hij legde aan Eduard

het verschil in de hoefprent en de andere teekenen uit, waaruit hij dit kon opmaken, en zij gingen verder tot zij een ander spoor vonden, dat Jakob voor dat van een volwassen bok verklaarde, die oud genoeg was om geschoten te worden en om goed wildbraad op te leveren.

„Wij moeten hem nu tot in zijn leger nagaan, Eduard."

Dit bragt hen nog een groot kwartier verder, waar zij een klein kreupelboschje, misschien een morgen in omvang, vonden.

„Hier is zijn leger, ziet gij Eduard; nu willen wij zien of hij er in is."

Zij gingen het boschje rond, en konden nergens door spoor of prent gewaar worden, dat het hert zijne schuilplaats verlaten had, en dus besloot Jakob, dat hij er in verborgen was.

„Nu Eduard, blijf gij hier staan, terwijl ik naar den anderen kant beneden den wind terug ga; daar zal ik met Smoker het boschje ingaan, en naar alle waarschijnlijkheid zal het hert, wanneer het opgestooten wordt, er uit komen, om den wind op te snuiven. Dan zult gij een goed schot op hem hebben; denk er om zoo aan te leggen, dat gij hem achter zijn schoft treft; is hij snel in zijne beweging, dan mik eventjes voor den schouder, is hij echter bedaard, dan mik naauwkeurig. Onthoud het echter wel; wanneer ik hem in het boschje betrap, dan schiet ik hem dood als ik kan, want wij moeten wild hebben, en dan zullen wij naar

een ander zoeken om u ook een kans te geven."

Jakob verliet hierop Eduard en ging naar de andere zijde van het boschje, waar hij met Smoker inging. Eduard had zich achter een doornstruik geplaatst, die eenige ellen van het boschje verwijderd stond. Spoedig hoorde hij het kraken der takken, en binnen weinig oogenblikken kwam een schoon hert op een drafje er uit; hij keerde zijn hoofd regts en links en wilde juist een sprong nemen, toen Eduard vuurde en het dier neerviel. Aan de les van Jakob gedachtig, bleef Eduard staan waar hij was, laadde bedaard zijn geweer, en spoedig waren Jakob en de hond weder bij hem.

„Wel gedaan Eduard," zeide de boschwachter, fluisterend, terwijl hij zijne hand boven zijne oogen hield om tegen de zon in te zien. Hij tuurde met aandacht naar een hoog uitstekenden tak, die tusschen eenige doorns, op een kwartier afstands beneden den wind uitstak. „Ik verbeeld mij daar iets te zien, — Eduard kijk eens, uwe oogen zijn jonger dan de mijne. Is dat een tak van een boom daar tusschen de varen, of niet?"

„Ik zie het, wat gij meent," hernam Eduard. „Neen, dat is het niet, het beweegt."

„Dat dacht ik al, maar mijne oogen zijn zoo goed niet meer, als zij vroeger geweest zijn. Dat is nog een hert, reken daarop, maar hoe hem bij te komen? Wij kunnen hier dit pad midden door het open gras niet gaan, of hij ziet ons."

„Neen," zeide Eduard, „van hier af kunnen wij hem niet bijkomen, maar als wij hier weer onder den wind terug en het bosch weder ingingen, dan denk ik, dat er tusschen het bosch en de plaats waar hij ligt, doornboschjes genoeg zijn, om van het een naar het ander te kruipen, tot wij hem onder het schot hebben, dunkt u dit ook niet?"

„Daar zal oppassen en geduld de boodschap bij zijn; maar ik meen, dat het lukken kan. Ik wil het beproeven, gij weet het is nu mijne beurt. Gij moet met den hond liever hier blijven, want één alleen slechts kan zich van struik tot struik verborgen houden."

Jakob beval nu aan Smoker te blijven en vertrok. Hij moest een omweg van een uur maken, om de plaats te bereiken, waar de struiken aan het geboomte stieten, en hoewel Eduard zijne oogen inspande zag hij niets van hem tot dat het hert opsprong en het geweer knalde. Eduard bespeurde dat het hert niet dood, maar zwaar gewond was, en dat het naar het boschje, waarbij hij stond, vlugtte. „Koest, Smoker!" zeide hij, terwijl hij zijn haan spande. Het hert kwam hem binnen schot, en zou nog nader gekomen zijn, toen hij op het zien van Eduard omkeerde. Eduard gaf vuur en hitste toen den hond aan, die al blaffende achter het gewonde dier aanvloog. Eduard zag, dat Jakob haastig op hem toe kwam en wachtte hem in.

„Hij is zwaar aangeschoten, Eduard, „riep Jakob, „en Smoker zal hem wel krijgen; maar wij moeten loopen, wat wij kunnen, om hem te volgen."

Zij namen beiden hun geweer op, en liepen zoo hard zij konden, toen zij, als zij in het hout kwamen, den hond hoorden aanslaan.

„Wij zullen niet ver te loopen hebben, Eduard, het dier is af, Smoker staat voor hem."

Zij liepen nog een minuut of vijf en vonden toen het hert op de knieën gestort liggen en Smoker, die hem bij zijn keel gegrepen had.

„Let nu wel op, Eduard, hoe ik hem nader, want eene wond van den horen van een hert is zeer gevaarlijk."

Jakob naderde nu het hert van achter en sneed hem met zijn jagtmes de keel af. „Het is een frani dier, en wij hebben ons van daag goed gehouden; maar wij zullen twee reizen moeten doen, om al dat wild naar huis te brengen. Ik kon geen schot op hem krijgen, en zie, hier heb ik hem in zijne flank geschoten."

„En daar zit mijn kogel in zijn hals," zeide Eduard.

„Ja waarlijk. Nu Eduard, gij hebt daar een goed schot gedaan, en van daag zijt gij koning. Nu wil ik hier blijven en ga gij naar huis en haal Witvoet. Humphrey heeft gelijk met zijne kar. Hadden wij er eene, dan konden wij al dat wild te gelijk naar huis brengen; maar ik moet nu

gaan en snijden het andere hert, dat gij zoo knap geschoten hebt, den hals af. Gij zult binnen kort een goed jager worden, Eduard. Een weinig meer kennis en een weinigje oefening meer, en dan kan ik alles aan u overlaten en mijn geweer aan den wand hangen."

Het was laat 's avonds, voordat zij hunne twee reizen gedaan en al het wild te huis gebragt hadden; en regt vermoeid waren zij, eer alles behoorlijk bezorgd was. Eduard was verheugd over zijne gelukkige jagt, maar niet meer dan de oude Jakob. Deze vertrok den volgenden morgen naar Lymington, met den hit met wild beladen. Hij verkocht dit aldaar benevens nog twee partijen, die hij morgen en overmorgen beloofde te brengen, en zag toen rond naar eene kar. Hij was zoo gelukkig er eene te vinden, die voor de grootte van den hit paste, want die was, als alle hitten uit het Nieuwe Woud, niet groot, maar zeer sterk. Hij kocht ook een tuig en zette Witvoet daarop voor de kar, om haar naar huis te trekken. Witvoetje vond het echter geheel niet naar zijn zin voor eene kar te loopen, en was eerst vrij onhandelbaar en steigerde en liep achteruit en naar elken kant, behalve waar hij heen moest, doch door goede woorden en hem bij den toom te leiden onderwierp hij zich eindelijk aan zijn lot en ging regt vooruit; maar nu werd hij bang voor het leven dat de kar achter hem maakte en ging hij op den loop. Eindelijk evenwel, nadat hij zich buiten adem ge-

loopen had, begreep hij, dat, daar hij zich toch van het tuig niet ontslaan kon, hij wel zoo wijs zou doen, indien hij er bedaard in voortging, en zoo doende kwam hij veilig en wel te huis. Humphrey was zeer in zijn schik op het zien van de kar, en zeide, dat zij nu klaar waren. Den volgenden dag besloot Jakob al het overige wild in de kar te leggen en Witvoet maakte geene zwarigheid meer, maar trok het alles naar Lymington en kwam des avonds met de ledige kar zoo bedaard en netjes naar huis, alsof hij zijn geheele leven niets anders gedaan had, dan in het tuig te loopen.

„Wel, Eduard," zeide Jakob, „het wild heeft in allen gevalle de kar betaald, en nu wil ik u al het nieuws vertellen, dat ik in Lymington heb opgedaan. Kapitein Burly, die het volk wilde opzetten, om den koning te bevrijden, is opgehangen en gevierendeeld, als een verrader."

„Het zijn verraders, die hem veroordeeld hebben," hernam Eduard in toorn.

„Ja, dat zijn het, maar er is beter nieuws ook, en wel dat de Hertog van York naar Holland ontvlugt is."

„Ja, dat is goed nieuws; maar de koning?"

„Is steeds gevangen op het kasteel Carisbrook. Er loopen onderscheiden geruchten en verhalen, maar niemand weet, wat waar is of niet; maar reken er op, dat dit niet lang kan duren, en dat de koning spoedig weder in zijn regt zal hersteld zijn."

Eduard bleef eenige oogenblikken in ernstig nadenken verzonken. Eindelijk zeide hij: „Ik vertrouw op den Hemel, dat wij allen spoedig in ons regt hersteld zullen worden. Ik wenschte, dat ik een man was!"

Hier eindigde hun gesprek en zij gingen naar bed. Het werd nu een drukke tijd in de hut. De mest moest uit den stal en het varkenskot gehaald en naar den tuin en het aardappelland, zoowel als het zaad in den grond gebragt worden, en bij dit alles deed de kar uitmuntende diensten. Nadat de stal uitgemest en de mest over het land gespreid was, hielpen Eduard en Humphrey Jakob den grond omspitten en het zaad uitstrooijen. De koolstronken van het vorige jaar werden uitgetrokken, om plaats te maken voor de wortels en knollen. Eer de maand ten einde was, was tuin en aardappelgrond bezaaid en Humphrey nam op zich ze te wieden en schoon te houden. Ook de kleine Edith vond nu haar werk, want de hennen begonnen te leggen, en zoodra zij er eene hoorde kakelen, liep zij naar buiten om het ei te halen, en eer de maand uit was, had Jakob vier kippen te broeden gezet. Witvoet, de hit werd nu naar buiten gejaagd om in het bosch te grazen en kwam iederen avond uit eigen beweging naar huis terug.

„Wil ik u eens zeggen, wat ons nog ontbreekt," zeide Humphrey, die het opperteezigt over de boerderij op zich genomen had, „eene koe móeten wij nog hebben."

„O, ja, eene koe," riep Alice uit. „Ik heb tijd in overvloed, om haar te melken."

„Wiens koeijen zijn dat, die ik soms in het bosch zie loopen?" zeide Humphrey tot Jakob.

„Wanneer zij aan iemand toebehooren, behooren zij aan den koning," hernam Jakob; „maar het is vee, dat verdwaald en zijn weg hier naar het bosch gevonden heeft, en sedert hier gebleven is. Zij zijn vrij wild en woest en gij moogt u wel in acht nemen, wanneer gij in hun omtrek komt, dat de stieren niet op u aanvallen. Zij vermeerderen zeer sterk: voor weinige jaren waren er maar een half dozijn, en nu is er ten minste eene kudde van vijftig."

„Wel nu, ik zal eens zien, of ik er eene van kan magtig worden," zeide Humphrey.

„Dat zal een toer zijn, mijn jongen," hernam Jakob, „en zoo als ik gezegd heb, pas op de stieren."

„Ik heb geen stier van noode," hernam Humphrey; „maar eene koe zou ons melk geven, en dan zouden wij ook meer mest voor den tuin hebben. Dan zal het land ook meer aardappelen opleveren."

„Wel nu, Humphrey, als gij er eene vangen kunt, daar zal niemand iets tegen hebben; maar ik denk, dat gij het niet zeer gemakkelijk en misschien vrij gevaarlijk zalt vinden."

„Ik zal zien er eene te krijgen het ga hoe het

ga," hernam Humphrey. „He! Alice, als wij maar eene koe hadden, dat zou aardig zijn."

Het zaad was nu al te maal in den grond, en daar de dagen langer werden, werd het werk in vergelijking ligt en gemakkelijk. Humphrey was lang bezig om een kleine kruiwagen voor de kleine Edith te maken, opdat zij het onkruid zou kunnen wegkruijen, dat hij uitwiedde, en ten laatste werd zijn groot kunststuk gereed, tot geen geringe verwondering van allen, en zeer tot zijne eigene tevredenheid. En inderdaad, wanneer men nagaat, dat Humphrey geen ander gereedschap, dan eene handzaag en eene bijl had, dat hij den boom moest omhakken, en dan de planken zagen, moet men bekennen, dat er groot geduld en groote volharding toe noodig was, om ook maar een kruiwagen te maken; maar Humphrey was niet alleen volhardend, hij was ook zeer vindingrijk. Hij had een kippenhok van latwerk gemaakt met nesten er in voor de hennen, om te leggen en te broeden, en zij hadden nu tusschen de veertig en vijftig kuikens rondloopen. Hij had ook het varkenshok doorgeschoten, zoodat hij de zeug van de andere varkens kon afzonderen; en verwachtte eerstdaags een troep jonge zwijntjes te zullen hebben. Hij had wilde aardbeziën uit het bosch gehaald en die door bemesting groot en goed gemaakt, en hij had ook een fraai bed met uijen van zaad, dat Jakob uit Lymington mede gebragt had, gekregen: en nu was hij zeer druk met in het bosch

eenige palen te hakken, die voor een koestal moesten dienen, want hij verklaarde, dat hij, het ging, hoe het ging, eene koe wilde hebben. De maand Junij kwam en het werd nu tijd om het gras te maaijen om hooi voor den winter te hebben. Jakob had twee zeisens, en hij leerde de jongens die te gebruiken, waarin zij spoedig vrij handig werden; daar er nu in dit saisoen overvloed van lang gras was, en zij het maaijen konden, wanneer het hun gelegen kwam, was Witvoet spoedig druk ingespannen om het hooi naar huis te rijden. De kleine meisjes hielpen bij het hooijen, want Humphrey had haar twee harken gemaakt. Jakob meende, dat er nu hooi genoeg was; maar Humphrey zeide, dat er wel genoeg voor den hit was, maar niet voor de koe.

„Maar, waar moet die koe van daan komen, Humphrey?"

„Waar het wild van daan komt," zeide Humphrey, „uit het bosch."

Dus ging Humphrey voort met maaijen en hooi te maken, terwijl Eduard en Jakob op de jagt gingen. Nadat het hooi droog en binnen was, vond Humphrey eene manier uit om het huis met heide te dekken, waarom Jakob nog nooit gedacht had, en nadat dit gedaan was begonnen zij varen en heide te snijden voor strooisel. Ook hier wilde Humphrey tweemaal zooveel hebben als Jakob vroeger gewoon was, omdat hij ook strooijing voor de koe moest hebben. Ten laatste

werd het tusschen hem en Eduard eene vaststaande aardigheid, en wanneer er te veel wild te huis gebragt werd, dan dat het in het warme weder goed kon blijven, zeide Eduard, dat de rest maar voor de koe moest bewaard worden. Humphrey gaf echter zijn voornemen nog in het geheel niet op, en het miste nooit, of iederen morgen en avond was hij een paar uren afwezig, en het bleek, dat hij dan de wilde koeijen onder het grazen zat gade te slaan; somtijds graasden zij zeer in de nabijheid, soms ook weder op grooten afstand. Hij had de gewoonte hen uit een boom op te nemen, wanneer zij onder hem langs gingen, zonder dat zij hem bespeurden. Eens op een avond kwam Humphrey zeer laat te huis en ging den volgenden morgen voor het aanbreken van den dag weder uit. Het ontbijt was afgeloopen en nog was Humphrey niet terug en niemand wist te gissen, wat de reden was. Jakob begon ongerust te worden, maar Eduard lachte en zeide: „Oho! gij kunt er op rekenen, dat hij, als hij terug komt, de koe medebrengt."

Nauwelijks had Eduard dit gezegd, of Humphrey, met eene kleur als bloed van het harde loopen kwam binnen.

„Komt, komt, Jakob en Eduard, wij moeten Witvoet in de kar spannen, en Smoker en een touw medenemen. Neemt ook uwe geweren mede, of er iets mogt gebeuren."

„Waarom, wat is er gaande?"

„Dat zal ik u vertellen, als wij op weg zijn,

maar ik moet den hit inspannen, want wij hebben geen tijd te verliezen."

Humphrey verdween en Jakob zeide tegen Eduard: „Wat kan dat wezen?"

„Dat kan niets zijn, dan de koe, waar hij gek naar is," hernam Eduard. „Evenwel, wanneer hij met den hit komt, zullen wij het vernemen; laat ons onze geweren en den hond echter medenemen, zoo als hij gevraagd heeft."

Humphrey kwam nu met den hit en de kar aanrijden en zij vertrokken.

„Nu," zeide Eduard, „veronderstel ik, dat gij ons zult vertellen, wat wij gaan doen."

„Zeker, dat zal ik. Gij weet, dat ik al geruimen tijd de kudde heb zitten opnemen, omdat ik eene koe moest hebben. Ik heb haar menigmaal, terwijl ik in een boom zat, onder mij langs zien komen en opgemerkt, dat een paar der koeijen binnen zeer kort moesten kalven. Gister avond dacht ik, dat eene er van het niet lang meer zoude uithouden, en terwijl ik zat te wachten merkte ik, dat zij zeer onrustig was en eindelijk de kudde verliet en een klein kreupelboschje inging. Ik ben drie uur blijven zitten, om te zien of zij er weer uit zou komen, maar dat deed zij niet. Het was, toen ik te huis kwam, al donker, zoo als gij weet. Van morgen ben ik voor den dag uitgegaan en heb de kudde gevonden. De koe is zeer kennelijk, zwart met witte vlekken, en na goed toe gekeken te hebben, vond ik, dat zij niet

bij de kudde was; nu ben ik er zeker van, dat zij in het kreupelbosch gegaan is om te kalven, en dat zij dat op dit oogenblik reeds gedaan heeft."

„Wel nu, dat kan wel waar zijn," zeide Jakob, „maar nog begrijp ik niet, wat wij doen moeten."

„Ik evenmin," zeide Eduard.

„Wel nu dan, ik zal u zeggen, wat ik hoop te doen. Ik heb den hit en de kar medegenomen, om het kalf met ons naar huis te nemen, indien wij het kunnen magtig worden, — en ik denk, dat wij dit kunnen; ik heb Smoker medegenomen, om de koe te plagen en bezig te houden, terwijl wij het kalf op de kar leggen; een touw, om de koe te binden, als wij kunnen; en gijlieden met uwe geweren moet de kudde op een afstand houden, wanneer die haar te hulp komt. Begrijpt gij mijn plan nu?"

„Ja, en ik denk, dat er veel kans is, dat het gelukken zal, Humphrey," hernam Jakob, „en ik zeg, dat het een knap bedenksel is. Wij zullen u helpen, zoo goed als wij kunnen. Waar is het boschje?"

„Geen half kwartier verder," hernam Humphrey; „wij zullen er zoo dadelijk zijn."

Bij hunne komst aan het boschje, zagen zij dat de kudde op een vrij grooten afstand weidde, dat zekerlijk de zaak niet minder gemakkelijk maakte.

„Nu," zeide Jakob, „zullen Eduard en ik in het boschje ingaan met den hond, en gij Humphrey volg ons. Als het noodig is, zal ik de koe door Smoker laten aanpakken; hij zal haar in allen gevalle bezig houden; — wel te verstaan, als zij hier is. Laat ons eerst het boschje rond gaan en haar prent, zoo als wij het spoor van een hert noemen, opzoeken. Zie, hier staan hare voetstappen. Laat ons er dus ingaan."

Zij gingen voorzigtig het hout in, de voetstappen der koe volgende, en eindelijk kwamen zij bij haar. Naar het scheen had zij nog niet langer dan een uur geleden gekalfd en was bezig het kalf, dat nog niet staan kon, te lekken. Zoodra het dier Jakob en Eduard gewaar werd, schudde zij haar kop en maakte zich gereed om op hen los te gaan; maar Jakob zeide aan Smoker, dat hij haar pakken zou, en dadelijk vloog de hond tegen haar op. De aanval van den hond joeg de koe midden in het hout, en daar de hond rondom haar heen, en nu dezen dan dien kant uit sprong om hare horens te ontkomen, was de koe spoedig van haar kalf gescheiden.

„Voort nu, jongens," zeide Jakob, terwijl hij tusschen de koe en het kalf ging staan, „pakt gij nu het kalf met u beiden op en legt het op de kar. Smoker en ik, wij zullen met de moeder wel klaar komen."

De jongens sloegen hunne armen onder het lijf van het kalf en droegen het weg. De koe had

het eerst te druk met zich zelve tegen den aanval van den hond te verdedigen, om te bespeuren, dat haar kalf weg was; toen zij dit eindelijk deed, riep Jakob Smoker tot zich om hem tusschen de koe en de plaats, waar de jongens het boschje uitgingen, te brengen. Eindelijk sprong de koe, met een luid geloei het hout uit, om haar kalf na te loopen, terwijl Smoker haar bij haar oor, waarbij hij haar gepakt had, terug hield en gedurende eenigen tijd belette voort te gaan.

„Houd haar vast Smoker," zeide Jakob, die nu terug ging om de jongens te helpen. „Houd haar vast, mijn jongen. I het kalf op de kar?'

„Ja, en vast gebonden," hernam Eduard, „en wij zijn er ook op."

„Goed zoo," zeide Jakob. „Nu zal ik er ook op komen, en dan voort gereden. De koe zal ons volgen, zijt daar gerust op. Hier, Smoker! Smoker! laat haar los."

Smoker kwam op dit bevel uit het boschje springen door de angstig loeijende koe gevolgd. Haar geloei werd dadelijk door het kalf op de kar beantwoord, en woest rende zij op deze aan.

„Rijd voort Humphrey," zeide Jakob, „mij dunkt ik heb het geloei der koe uit de kudde hooren beantwoorden, en hoe eer wij weg komen hoe beter."

Humphrey, die de teugels hield, reed voort; de koe volgde, nu eens op den hond aanvliegende, dan weder met hare horens bijna achter in de

kar stootende, maar het geloei der koe werd nu door zwaardere toonen beantwoord, en Jakob zeide: „Eduard, houd uw geweer klaar, want ik vrees, dat de kudde op ons af komt. Vuur evenwel niet, eer ik het u zeg, wij moeten ons naar de omstandigheden regelen. Ik zou niet gaarne om de koe en het kalf den hit kwijt raken, of eenig wezenlijk gevaar loopen; rijd wat aan Humphrey."

Na eenige minuten zagen zij, op een vijfhonderd passen afstands achter hen, niet de geheele kudde maar een enkelen stier, die in vollen galop aan kwam loopen, met opgeheven staart, heen en weder schuddenden kop en met zwaar gebrul de koe antwoordende.

„Daar is er in allen gevalle slechts één," zeide Jakob; „ik veronderstel, dat deze koe zijne bijzondere gunsteling is. Welnu, met hem zullen wij wel klaar raken. Smoker, kom er in. Kom, hier leelijkert," riep Jakob, toen hij zag, dat de hond zich gereed maakte om den stier aan te vallen.

Smoker gehoorzaamde en de stier naderde hen tot op ongeveer honderd ellen.

„Nu, Eduard, schiet gij eerst; leg op zijn schouder aan. Humphrey, houd stil."

Humphrey hield den hit op, en de stier kwam al nader bij, maar scheen het met zich zelven niet eens te wezen, wien hij zou aanvallen, daar de hond nu ook op de kar was. Doch zoodra hij

binnen een afstand van zestig ellen was, schoot Eduard, en het dier viel op zijn knieën neder, terwijl hij den grond met zijne horens omwoelde.

„Dat zal wel voldoende zijn," zeide Jakob, „rijd maar voort Humphrey; wij zullen bij gelegenheid wel eens naar dezen snaak omzien. Voor het oogenblik zullen wij beter doen van naar huis te gaan, want er konden zich anderen vertoonen. Hij staat weder overeind, maar hij kan geen voet verzetten; ik geloof, dat hij duchtig gewond is."

De kar reed voort, terwijl de koe haar volgde, maar van de wilde kudde vertoonde er zich geen een meer, en spoedig kwamen zij aan hunne woning.

„En nu, wat zullen wij nu doen?" zeide Jakob. „Zeg op Humphrey, gij hebt tot nog toe de geheele leiding van de zaak gehad, en uwe dingen zeer goed gedaan."

„Wel, Jakob, wij moeten nu de kar op het erf rijden en de deur voor de koe sluiten, tot dat ik klaar ben."

„Dat is gemakkelijk te doen, wanneer ik Smoker maar op haar aanhits," antwoordde Jakob; „maar de Heer beware ons, daar komen Alice en Edith naar buiten loopen! — de koe kan hen dood stooten of trappen. Terug, Alice! loop, loop in huis en sluit de deur, tot dat wij komen!"

Alice en Edith begaven zich, toen zij Jakob zagen en hoorden schreeuwen, waarbij Eduard ook

nog zijne stem en beweging gevoegd had, zoo ras zij konden binnens huis. Humphrey zette daarop de kar met haar achtereind tegen de schutting van het erf, zoodat Eduard er over kon klimmen en klaar was om de deur te openen. Smoker werd op de koe aangehitst, die als te voren spoedig hare aandacht bezig hield, zoodat de deur geopend, de kar er ingereden, en de deur weder gesloten werd, voor dat de koe kon volgen.

„Wel, Humphrey, en wat nu?"

„Wat? Neem nu het kalf van de kar en breng het in den koestal. Ik zal in den stal gaan, met een touw met een lus aan het eind op de hanebalken gaan zitten en het haar over de hoornen gooijen, als zij met haar kalf bezig is, dat zij dadelijk zijn zal, wanneer gij haar binnen laat. Ik zal het eind van het touw buiten door steken, dan kunt gij het wanneer ik klaar ben optrekken, en dan zullen wij haar vast hebben, tot tijd en wijle wij haar beter kunnen bevestigen. Als ik roep: „gang maar," dan opent de deur en laat haar binnen. Gij kunt dan op de kar springen als gij bang zijt, dat zij op u toe zal loopen; maar ik denk het niet, want zij verlangt naar haar kalf, maar niet naar een van u beiden."

Zoodra Humphrey klaar was met zijn touw, gaf hij het teeken, en de deur vloog open: de koe rende oogenblikkelijk binnen, en, toen zij haar kalf hoorde kreunen, liep zij de koestal binnen, waarvan de deur achter haar gesloten werd.

Eene minuut daarna riep Humphrey hen toe het touw aan te halen, hetwelk zij deden.

„Dat zal vooreerst wel gaan, zeide Humphrey van binnen; „maakt nu het touw vast, en dan kunt gij binnen komen."

Zij gingen naar binnen en vonden de koe door het touw, dat om hare horens zat, digt aan den wand van den koestal getrokken, zoodat zij haar hoofd onmogelijk bewegen kon.

„Wel, Humphrey, dat hebt gij hier netjes gedaan; „maar wat moet er nu geschieden?"

„Vooreerst wil ik de punten van hare horens zagen, want, wanneer zij dan eens naar ons stooten wil, zal zij ons niet veel leed doen. Wacht een oogenblik, dat ik de zaag ga halen." Zoodra Humphrey de horens afgezaagd had, nam hij een ander eind touw, dat hij er goed vast om heen bond en dan het ander einde aan den muur van den stal vastmaakte, zoodat het dier zich een weinig bewegen en uit de kribbe eten kon.

„Ziedaar," zeide Humphrey, „nu moet tijd en geduld het overige doen. Wij moeten haar nu aaijen en streelen, en dan zal zij wel spoedig tam worden. Voor het oogenblik willen wij haar met haar kalf alleen laten. Zij heeft eene el schot aan het touw en dat is genoeg voor haar, om haar kalf te likken, hetgeen alles is, wat zij voor het oogenblik behoeft. Morgen willen wij wat gras voor haar snijden."

dat ik het vee voor mijne eigene regening wil verkoopen, tot dat ik een geweer en nog een paar andere dingen, die ik hebben moet, gekocht heb."

„Ook daarmede heb ik vrede, Humphrey," zeide Jakob, „en nu het beest gevild."

Het villen en aftrekken nam den geheelen namiddag in, en Witvoet had eene zware vracht, toen hij de kar naar huis moest trekken. Den volgenden morgen ging Jakob naar Lymington om het vleesch en de huid te verkoopen, en hij was toen hij terug kwam zeer te vreden over den prijs, dien hij er voor gemaakt had. Hij had op verzoek van Humphrey een paar melkpotten, eene kleine karn en een melkemmer van de opbrengst gekocht, en nog geld over. Humphrey vertelde hem, dat hij de koe nog niet gezien had, daar hij meende dat het beter was nog niet bij haar te gaan.

„Morgen zal zij wel mak zijn, reken daarop," zeide hij.

„Maar indien gij haar niets te eten geeft, zal het kalf dan niet sterven?"

„O neen, ik denk het niet. Ik wil haar niet van honger laten sterven, maar voor ik haar te eten geef, wil ik haar dankbaar daarvoor maken. Morgen ochtend zal ik wat gras voor haar snijden." Wij willen nu hier maar dadelijk vermelden, dat Humphrey den volgenden morgen naar de koe ging zien. Eerst stiet zij en was zeer onrus-

tig. Hij gaf haar wat gras, klopte haar op den nek en kraauwde haar, dat zij eindelijk, meer bedaard geworden, rustig toeliet. Iederen morgen bragt hij haar, gedurende een veertien dagen haar voeder, en iederen dag werd zij makker, tot zij op het laatst, wanneer hij bij haar kwam, in het geheel niet meer naar hem stiet. Het kalf werd geheel en al mak, en toen de koe zag, dat het kalf stil was, werd zij het zelve ook meer. Na dat veertien dagen verloopen waren, wilde Humphrey niet, dat de koe iets kreeg, dat haar niet door Alice gegeven werd, opdat het dier aan haar gewennen mogt; en toen het kalf eene maand oud was, beproefde Humphrey voor het eerst haar te melken. Eerst wilde zij dit niet toelaten en trapte en schopte achteruit, maar binnen tien dagen gaf zij hare melk. Nu liet Humphrey haar eenige dagen los over het erf loopen, terwijl hij het kalf bij voortduring in den stal hield, waarin hij de koe iederen avond weder opsloot, na haar eerst gemolken te hebben, voor dat het kalf mogt zuigen. Hierna waagde hij zijne laatste proef en die was, haar van het erf te laten gaan, om in het bosch te grazen. Zij verwijderde zich een vrij groot eind', en hij was bevreesd, dat zij zich weder bij de kudde mogt voegen, maar tegen den avond kwam zij weder bij haar kalf terug. Nu was hij in alle opzigten voldaan, hij liet haar nu iederen morgen naar buiten en had verder volstrekt geene moeite meer met haar. Hij wilde het

kalf echter niet spenen voor tegen den winter, toen zij op het erf gebonden en met hooi gevoerd werd. Nu speende hij het kalf, dat een vaarskalf was, en zij hadden met de moeder volstrekt verder geene moeite. Alice leerde spoedig haar te melken, en zij werd zeer handelbaar en zachtzinnig. Dit was het begin der melkerij in de hut.

„Jakob," zeide Humphrey, „wanneer gaat gij weder naar Lymington?"

„Wanneer? wel, dat weet ik niet. Het laatst van Augustus, waarin wij nu zijn, en de maand September zijn voor de jagt niet goed; en dus zie ik niet, wat ik er doen zoude."

„Wel, wanneer gij er heen mogt gaan, wilde ik wel, dat gij iets voor Alice wildet medebrengen, en iets voor mij."

„En wat is het, dat Alice noodig heeft?"

„Zij moet een katje hebben."

„Nu, dat denk ik, zal te vinden zijn. En gij Humphrey, wat moet gij hebben?"

„Ik moet een hond hebben. Smoker behoort geheel en al aan u; ik moet een hond voor mij zelven hebben, om hem naar mijn eigen zin aan te brengen."

„Goed, ik wil ook naar een anderen hond rondzien. Ofschoon Smoker nog niet oud is, kan het nooit kwaad, om uit voorzorg nog een hond achter de hand te hebben."

„Dat denk ik ook," hernam Eduard; „zie of

gij twee jonge honden kunt krijgen, één voor Humphrey en voor mij ook één."

„Nu, daarvoor moet ik niet naar Lymington gaan. Ik moet eens naar de andere zijde van het Woud gaan, om sommige vrienden van mij, die ik in langen tijd niet gezien heb, aan te spreken, en daar zal ik misschien een paar jongen van een echt ras, juist zoo als Smoker is, kunnen krijgen. Ik zal het dadelijk doen, daar ik misschien nog wel wat zal moeten wachten, al worden zij mij ook toegezegd."

„Mag ik met u gaan Jakob?" zeide Eduard.

„Om u de waarheid te zeggen, liever niet; zij mogten eens nieuwsgierig zijn."

„En ook ik wilde liever, dat hij niet medeging, want hij zal zijn werk best hier vinden."

„Zoo, wat is er te doen?"

„Te doen genoeg, en geen gemakkelijk werk, Eduard; de eikels zijn goed om afgeslagen te worden, en wij hebben er menig schepel van noodig voor de varkens. Wij moeten er drie mesten, en de overigen door den winter brengen. Ik kan er met Alice en Edith alleen niet best mede klaar komen; zoodat, wanneer gij er niet zeer veel tegen hebt, gij mij veel pleizier zoudt doen met te blijven en ons te helpen."

„Humphrey, gij denkt om niets dan om uw varkens en koestal."

„En gij zijt een te groot jager om aan iets anders, dan aan een hert te denken; maar één vogel

in de hand is beter dan tien, die nog vliegen, zou ik denken; en ik zal van mijne varkens en koestal meer geld maken, dan gij ooit van uw bosch."

„Maar met het kippenhok en de eijeren," zeide Alice, „heeft Humphrey niets uit te staan, heeft hij wel, Eduard? die behooren aan Edith en mij, en Jakob zal ze naar Lymington brengen en ze voor ons verkoopen en ons eenige nieuwe kleederen voor zondags mede brengen, want die wij nu hebben, beginnen al aardig te slijten, en een wonder is het ook niet."

„Neen, beste meid, de hoenders behooren aan u, en ik zal ze, zoodra gij wilt, voor u verkoopen, en voor het geld koopen, wat gij hebben wilt," antwoordde Jakob. „Laat Humphrey zoo veel geld hij maar kan voor zijne varkens maken."

„Ja, en de boter behoort aan mij, als ik ze maak," zeide Alice.

„Neen, neen," hernam Humphrey; „dat is niet eerlijk, ik bezorg de koeijen en zou er niets van krijgen. Wij moeten half om half doen, Alice."

„Nu," zeide Alice, „daar heb ik niets tegen, omdat gij de koeijen vindt en voedert. Ik heb gister juist, om eens te beproeven hoe het ging, een pond boter gemaakt; maar zij is niet stevig. Hoe komt dat Jakob?"

„Ik heb de boerinnen wel boter zien maken, Alice, en ik weet hoe het in zijn werk gaat, dat zal ik u eerstdaags leeren. Ik denk, dat gij er de

hui niet goed uitgewerkt, en er geen zout ingedaan hebt."

„Neen, zout heb ik er niet ingedaan."

„Maar dat moet gij doen, anders wordt de boter niet vast."

Het werd nu zoo geschikt, dat Eduard te huis zou blijven, om de anderen bij het inzamelen der eikels behulpzaam te zijn, en dat Jakob alleen door het bosch zou gaan, om naar de jonge hondjes te vernemen, en den volgenden morgen ging deze op weg. Hij kwam, na twee dagen uitgeweest te zijn, terug, zeide dat hem twee jonge honden beloofd waren, die hij zelf gekozen had, van hetzelfde ras als Smoker, maar nog slechts veertien dagen oud en die dus vooreerst nog niet buiten de moeder konden. Hij had dus afgesproken, zeide hij, om over een maand twee, drie terug te komen, wanneer zij zoo ver konden zijn, dat ze hem door het bosch konden volgen. Jakob vertelde ook, dat het weinig gescheeld had, of hij was door een hert, dat op hem afkwam, gestooten geworden, want dat in dit jaargetij de bokken zeer lastig en gevaarlijk waren, maar dat hij op hem gevuurd en hem een van zijne horens afgeschoten had, waarop hij op den loop was gegaan.

„Gij moet wel oppassen, Eduard, wanneer gij thans door het woud gaat."

„Ik heb geen zin, om er door te gaan, wanneer wij niet jagen kunnen," hernam Eduard; „ik

weet niet, waarom ik het doen zoude, maar in November zullen wij weder beginnen."

„Ja," zeide Jakob, „en dat zal gaauw genoeg komen. Morgen wil ik u aan de eikels helpen, en overmorgen, bij leven en welzijn, Alice's kippen voor haar naar Lymington brengen."

„Ja, en wanneer gij terug komt, mij helpen karnen, want dan zal ik eene goede portie room hebben."

„En vergeet niet het katje te koopen, Jakob," zeide Edith.

„Wat moet gij toch met eene kat doen?" vroeg Humphrey, die druk aan eene vogelkooi voor Edith zat te werken, nadat hij er eene voor Alice k'aar gekregen had, „zij zal slechts uwe melk opdrinken, en uwe vogels opeten."

„Neen, dat zal zij niet; want wij zullen de deur, waar de room en de melk staat, goed sluiten, en de kooijen zoo hoog hangen, dat jufvrouw poes er niet bij kan komen."

„Wel, dan zal eene poes heel nuttig zijn," zeide Eduard, „want zij zal u oplettend leeren zijn."

„Mijne kleêren zijn juist van het dragen niet beter geworden, en met de uwe, Eduard, is het al bijna even zoo gesteld. Wij moeten eens zien, of wij niet even als Alice een middel kunnen vinden, om andere te betalen."

„Humphrey," zeide Jakob, „ik wil u koopen, watgij noodig hebt, en vertrouwen, dat gij mij betalen zult zoo spoedig als gij kunt."

„Dat is juist, wat ik verlang," hernam Humphrey. „Dan moet gij mij een geweer en een nieuw stel kleeren koopen, dat is één; wanneer ik die dan afbetaald heb, moet ik sommige gereedschappen en eenige nagels en schroeven hebben en nog een paar andere dingen; maar ik wil daarover nog geen woord zeggen. Maak maar, dat ik mijn geweer krijg, en dan zal ik beproeven, wat het Woud voor mij doen wil — vooral, wanneer ik mijn hond maar eerst heb."

„Wel nu, wij willen zien; misschien zult gij wel eens met mij in het bosch willen gaan en leeren het jagers bedrijf, want Eduard kent er even veel van als ik zelf, en kan alleen uit gaan."

„Zeker wil ik, Jakob, ik verlang alles te leeren."

„Wel nu, er is nog een weinigje geld in de beurs, en morgen zal ik naar Lymington gaan. Maar nu is het, denk ik, tijd om naar bed te gaan, en wanneer gij allen zoo moede zijt als ik, dan zult gij rustig slapen."

Jakob zette den volgenden dag ongeveer veertig kuikens, die Alice opgekweekt had, op de kar, de overigen werden aangehouden, om het getal in den hoenderhof te vergrooten. Zij hadden weinig of niets gekost, om ze groot te krijgen; want toen zij nog heel klein waren hadden zij alleen een weinig havermeelkoeken gehad, en later hadden zij, bij het overschot van de aardappelen, die in den schotel bleven, zich zelve aan de kost

geholpen, dat kuikens altijd doen kunnen, wanneer zij eene groote ruimte hebben, om overal rond te loopen.

Tegen den avond kwam Jakob terug, met al de artikels. Hij had een nieuw stel kleêren voor Alice en Edith, met naalden en garen en wol mede gebragt, en gaf haar nog eenig geld, dat hij na al zijne inkoopen gedaan te hebben, nog van het voor de kuikens ontvangene over had. Hij had ook een nieuw stel voor Humphrey en Eduard mede gebragt en een geweer, waarmede Humphrey zeer in zijn schik was, daar het wijder geboord was en een zwaarderen kogel schoot, dan dat van Jakob of Eduard; en ook was er een wit katje voor Alice en Edith bij. Nieuws was er niet, dan dat de Gelijkmakers zich tegen Cromwel verzet hadden en deze hen door andere troepen had laten neersabelen, en Jakob zeide, dat het bleek, dat zij allen onder elkander aan het vechten en rusie maken waren.

Ondertusschen stond de tijd niet stil, en de maand November kwam in het land, zonder dat iets gebeurde, dat de dagelijksche bezigheden van het gezin in het Woud verstoorde of afwisselde, toen Jakob op een avond, dat hij met Eduard voor de eerste reis in dien jagttijd uit geweest was, te huis komende aan Alice zeide, dat zij haar best moest doen, hun den volgenden dag een goed middagmaal te verschaffen, want dat het morgen een feestdag was.

„He! Jakob een feestdag, en welk een?"

„Als gij het niet raden kunt, vertel ik het u niet, voor dat het zoover is," zeide Jakob.

„Wel nu dan," zeide Alice; „Humphrey moet ons helpen, en dan zullen wij doen, wat wij kunnen. Nu wij vleesch hebben, wil ik zien een groot diné aan te rigten.

Alice maakte alle toebereidselen en had den volgenden middag een stuk gebraden reeënvleesch op tafel, een hertepastij, een paar gebraden kuikens en een appeltaart, dat voor hen in waarheid een groot diné was. En het was goed klaar gemaakt, want Jakob had haar leeren koken, en langzamerhand was zij knapper geworden dan haar meester. Humphrey was bijna even knap als zij; en Edith was van zeer veel dienst, want zij plukte de vogels en paste op alles, wanneer het te vuur stond.

„En nu wil ik u vertellen," zeide Jakob, na dat zij gedankt hadden, „waarom ik u voor heden om een feestelijken maaltijd gevraagd heb. Het is, omdat het heden juist een jaar is, dat ik u allen hier in mijn huis heb gebragt. Nu weet gij het."

„Ik wist het niet, zekerlijk niet, maar ik durf zeggen, dat gij gelijk hebt," hernam Eduard.

„En nu kinderen, zegt mij eens," zeide Jakob, „is dit jaar niet snel en gelukkig voor u voorbij gegaan — even snel en even gelukkig als of gij op Arnwood waart blijven wonen."

„Ja, en veel meer nog," hernam Humphrey,

„want toen wist ik zeer dikwijls niet wat ik zou doen om mij niet te vervelen, en sedert ik hier ben zijn de dagen mij altijd nog te kort geweest."

„Ja, Humphrey heeft volmaakt gelijk," zeide Eduard.

„En ik stem niet minder met hem in," zeide Alice; „ik ben altijd bezig en altijd gelukkig, en ik krijg nooit geen knorren, dat ik mijne kleederen vuil maak of scheur, zoo als toen zoo menigmaal."

„En wat zegt gij kleine Edith?"

„Ik help Alice gaarne, en ik speel graag met de poes," antwoordde Edith.

„Nu, mijne kinderen," zeide Jakob, „reken daarop, dat gij altijd het gelukkigst zult zijn, wanneer uwe dagen het snelst voorbij gaan, en dat gebeurt alleen, wanneer gij veel te doen hebt. Hier zijt gij veilig en rustig, en God geve, dat dit steeds zoo blijven mag! Wij hebben zeer weinig behoeften in de wereld, dat is, onze wezenlijke behoeften zijn zeer weinige, ofschoon wij altijd naar vele dingen haken en verlangen. Gij zijt gezond naar ligchaam en ziel, en dat is het grootste geluk voor een mensch hier op aarde. Wie zou, wanneer hij u zag, kunnen gelooven, dat gij dezelfde kinderen waart, die ik van Arnwood hier gebragt heb? Toen waart gij geheel anders, dan gij nu zijt. Gij zijt allen sterk en frisch, de lucht heeft uwe wangen bruin, maar fleurig gemaakt, en toen waart gij fijne, bleeke poppetjes. Zie uwe zusters eens aan, Eduard,

denkt gij, dat zelfs Martha, aan wie zij bijzonder toevertrouwd waren, haar zoude herkennen?"

Eduard glimlachte en zeide, „Zekerlijk niet; vooral niet in hare tegenwoordige kleeding."

„Ook geloof ik niet, dat men Humphrey zou herkennen. Gij Eduard waart altijd groot voor uwe jaren, en behalve dat gij nog meer gegroeid en uw gezigt bruin gebrand is, zijt gij niet veel veranderd. Men zou u zelfs onder uwe tegenwoordige boersche kleeding herkennen; maar wat ik zeggen wilde is, dat wij den Almagtigen moeten danken, dat gij in stede van in uw bed verbrand te zijn, gezondheid, tevredenheid en veiligheid in eene boschwachters woning gevonden hebt; en ik mag dankbaar zijn, zoo als ik het in der daad ben, dat het den Hemel behaagd heeft mijn leven te sparen, en mij in staat te stellen om u allen tot heden toe te leeren, hoe gij, wanneer ik eens afgeroepen word, voor u zelven zult kunnen zorgen. Tot hiertoe ben ik in staat gesteld mijne, aan uw vader gedane, belofte te vervullen, en gij weet niet, welk een last er bij den dag van mijne ziel genomen wordt, wanneer ik zie, dat gij dagelijks meer en meer in staat geraakt om u zelve te helpen. God zegene u, dierbare kinderen, en moogt gij dezen dag nog menig maal en telkens gelukkig vieren," en terwijl Jakob dit zeide, werd hij zoo aangedaan, dat er een traan uit zijn oog, langs zijn door weer en wind en ouderdom gegroefd gelaat afdroop.

De tweede winter was nu gekomen. Jakob en Eduard gingen gewoonlijk tweemaal in de week ter jagt; want de oude boschwachter klaagde over stijfheid en rhumatiek in zijne leden, en dat hij gevoelde niet meer zoo vlug als wel vroeger te zijn. Humphrey vergezelde Eduard nu soms één dag in de week, maar niet meer, en zelden keerden zij terug zonder wild mede te brengen, want Eduard verstond zijne zaken goed, en had Jakobs raad niet meer noodig. Toen het verder in den winter werd, zag Jakob er geheel van af om mede ter jagt te gaan. Hij ging naar Lymington om het wild te verkoopen en het geen voor de huishouding noodig was, zoo als haver- en tarwemeel, dat de voornaamste benoodigdheden waren, in te koopen; maar ook deze togtjes vermoeiden hem, en het bleek, dat de krachten van den ouden man dagelijks afnamen. Humphrey was altijd bezig. Eens op een avond zat hij iets te maken, waar niemand wijs uit kon worden. Zij vroegen hem, waar het toe dienen moest, maar hij wilde het hun niet zeggen.

„Het is iets, dat ik eens beproeven wil," zeide hij, terwijl hij een hazelaarstokje zat te buigen. „Lukt het, dan zult gij het weten, lukt het niet, wel nu, dan heb ik wat moeite voor niets gedaan. Jakob, ik hoop, dat gij het zout niet vergeten zult, wanneer gij morgen naar Lymington gaat, want mijn varkentjes zijn vet, en wij moeten het grootste deel van het spek inzouten. Wanneer de

hammen en de schouders lang genoeg in het zout gelegen hebben, ben ik van plan eens te beproeven of ik ze niet rooken kan, en als ik het kan, wil ik ook spek rooken. Zou dat niet heerlijk zijn, Alice? Zoudt gij het niet aardig vinden zulk een groot stuk spek daar aan den zolder te hebben hangen, en dat gij niets te doen hadt, dan op een stoel te klimmen en er een stuk af te snijden, wanneer Eduard en ik hongerig van de jagt kwamen, en gij niets hadt om ons voor te zetten?"

„Ik zal zeer blijde zijn als ik het heb, en ik denk, gij niet minder, naar de manier waarop gij er over spreekt."

„Dat zal ik, daar kunt gij op aan. Hebt gij niet gezegd, Jakob, dat esschenhout het beste was, om spek boven te rooken?"

„Ja, mijn jongen: wanneer gij zoo ver zijt, zal ik u vertellen, hoe gij doen moet. Mijne goede moeder was gewoon zeer goed in dezen zelfden schoorsteen te rooken."

„Zoo denk ik, zal het gaan," zeide Humphrey, terwijl hij zijn hazelaar digt boog en weer op liet springen, „maar morgen zal ik het wel gewaar worden."

„Maar, waar is dat voor, Humphrey?" zeide Edith.

„Marsch poesje! en speel met uw katje," antwoordde Humphrey, terwijl hij al zijn gereedschap en stokjes in een hoek zette. „Ik heb een magtigen boel te doen, maar ik moet eerst mijne

varkens slagten, eer ik om iets anders denken kan."

Den volgenden dag ging Jakob met het wild naar Lymington, en bragt hij het zout en wat er verder noodig was mede. De varkens werden nu geslagt, en onder Jakobs aanwijzing ingezouten. Zijne jicht liet hem niet toe zelf mede te helpen, maar Eduard en Humphrey wreven het zout in, en Alice nam, wanneer zij gereed waren, de stukken weg en legde ze in het vat. Den vorigen dag was Humphrey met zijn geheimzinnig ding, waarover hij zoo lang bezig geweest was, uitgegaan. Den volgenden morgen ging hij vroeg voor het ontbijt uit, en toen hij terug kwam hield hij een haas in de hand, dien hij op tafel legde.

„Daar," zeide hij, „de strik is goed uitgevallen, en daar hebt gij er de eerste vrucht van. Nu wil ik er nog eenige maken, en dan zullen wij van tijd tot tijd eens eene verandering van spijs hebben."

Zij waren allen zeer in hun schik met het goed gelukken van Humphrey's onderneming, die er zelf niet weinig trotsch op was.

„Maar hoe hebt gij uitgevonden zoo iets te maken."

„Wel, ik heb in dat oude boek met reisbeschrijvingen, dat Jakob verleden zomer medegebragt heeft, van menschen gelezen, die omtrent op zulk eene manier hazen en konijnen vangen; ik kon er niet geheel en al uit wijs worden,

maar het gaf er mij toch het eerste denkbeeld van."

Wij hadden onze lezers al vroeger moeten zeggen, dat Jakob een paar malen een oud boek of twee had mede gebragt, die hij ergens gekocht of gekregen had, en dat Humphrey en Eduard deze soms wel eens hadden ingekeken, maar dat was niet dikwijls gebeurd en alleen somtijds des avonds een oogenblik, want zij hadden op den duur veel te veel te doen, om tijd tot lezen te vinden. Wanneer wij nagaan, dat zij nog zoo jong waren en welk een bedrijvig en bezig leven zij leidden, dan zal dit ons geenszins verwonderen.

HOOFDSTUK VII.

Humphrey had nu weder iets anders bij de hand. Hij had onderscheiden strikken gemaakt en bragt bijna dagelijks hazen en konijnen mede. Ook had hij vogelknippen gemaakt en twee goudvinken voor Alice en Edith gevangen, die zij in de kooitjes, welke hij voor haar gemaakt had, zetten. Maar zoo als wij zeiden, hij had iets anders bij de hand; hij was des morgens vroeg op het pad, en kwam des avonds wanneer het maanlicht was laat, lang nadat zij allen te bed waren, te huis; maar zij wisten nooit waarom, en hij zeide het hun ook niet. Nu viel er zeer veel sneeuw en Humphrey bleef langer uit dan ooit. Eindelijk, toen de sneeuw een dag of acht gelegen

had, kwam hij op een morgen binnen met een haas en een konijn in de hand en zeide:

„Eduard, ik heb iets gevangen, dat grooter is dan een konijn of een haas, en gij moet mede en mij helpen en wij moeten onze geweren mede nemen. Ik denk, Jakob, dat uwe jicht wel te erg zal wezen, om u mee te doen gaan."

„Neen, ik denk, dat ik het wel zal kunnen doen. Het vochtige weer is het, dat mij zoo zeer hindert. Misschien doet deze vorstlucht mij goed. Sedert de sneeuw uit de lucht is, ben ik veel beter. Nu dan, laat ons gaan en zien, wat gij gevangen hebt."

„Gij zult een goed half uur moeten gaan," zeide Humphrey, toen zij de deur uit gingen.

„Ik zal het wel volhouden, Humphrey, dus wijs ons den weg maar."

Humphrey ging voort tot zij vlak bij eene groep, zware boomen kwamen, en bragt hen toen bij een valkuil, dien hij gegraven had, omtrent zes voet wijd en acht voet lang, bij eene diepte van negen voet.

„Dat is mijn groote val," zeide Humphrey, „en zie nu eens, wat ik er in gevangen heb."

Zij keken neder in den kuil en zagen er een jongen stier in. Smoker, dien zij bij zich hadden, begon woedend tegen hem te blaffen.

„Wel nu, wat zullen wij doen? Ik geloof niet, dat hij gewond is. Zouden wij hem er uit kunnen krijgen?"

„Neen, niet gemakkelijk. Was het een kalf, dan zou het wel lukken, maar dit dier is te zwaar, en kregen wij er hem ook levend uit, dan moesten wij hem toch dooden, zoodat ik denk, dat het beter is hem maar dadelijk dood te schieten."

„Dat denk ik ook," zeide Humphrey.

„Maar hoe hebt gij hem gevangen?" vroeg Eduard.

„Ik heb van zoo'n ding gelezen, in hetzelfde boek, waarin ik de hazenstrikken gevonden had" zeide Humphrey. „Ik heb den kuil gegraven, en hem met takken bedekt en toen er sneeuw over heen gegooid. Naar dit boschje komen de kudden meestal des winters heen; het is groot en droog, en de groote boomen beschutten hen; daarom heb ik de plaats gekozen. Ik nam een goeden bos hooi, gooide er wat van op de sneeuw over den kuil, en strooide er toen eenige handen vol van in het rond, zoodat het vee het wel vinden moest en het op at, hetwelk ik zeker was, dat zij gaarne doen zouden, nu de sneeuw overal alles bedekt. En nu ziet gij hoe het mij gelukt is."

„Wel, Humphrey, gij klopt ons aan alle kanten, dat moet ik zeggen," zeide Eduard. „Wil ik hem doodschieten?"

„Ja, nu maar, nu hij opkijkt."

Eduard schoot zijn kogel het dier door het voorhoofd, dat terstond dood neerviel; maar zij waren genoodzaakt naar huis te gaan, om den hit en de kar te halen, met touwen om het dier uit den

kuil te trekken, en dat was nu nog geen gemakkelijk werk, maar de hit hielp hen, en ten laatste kregen zij hem er uit.

„Eene volgende reis wil ik het gemakkelijker doen,” zeide Humphrey. „Ik zal, zoodra ik tijd heb, een windas maken, en wij zullen spoedig een ander er uit hijschen, zoo als men een emmer uit een put ophijscht.”

„Het is fijn, jong vleesch,” zeide Jakob, terwijl hij bezig was hem de huid af te stroopen, „ik geloof niet, dat hij anderhalf jaar oud is. Was hij volwassen geweest, zoo als die, dien wij geschoten hebben, dan had hij moeten blijven, waar hij lag, want wij zouden nooit in staat geweest zijn, hem er uit te krijgen.”

„Ja wel, Jakob, dat zouden wij wel, want ik zou in den kuil gegaan, en hem daar in stukken gesneden hebben, zoodat wij hem bij gedeelten er uit zouden gekregen hebben, wanneer hij er in zijn geheel niet uit kon.”

Zij laadden de huid en de vierdedeelen van het beest op de kar, en reden daarop naar huis.

„Dat zal een heel eind heen komen, om het geweer te betalen, Humphrey,” zeide Jakob, „indien er misschien niet nog geld overschiet.”

„Daar ben ik blijde om,” zeide Humphrey, „maar ik hoop, dat het de laatste niet zijn zal, dien ik vang.”

„Dat brengt mij iets in de gedachte, Humphrey; ik denk, dat gij met de kar terug moet keeren en

halen al den afval van het beest en maken al het bloed van de sneeuw weg, want ik heb opgemerkt, dat de reuk en het gezigt van bloed zeer afschrikkend op vee werkt. Ik heb dat ontdekt, toen ik hen een paar maal zag komen op plaatsen, waar ik een hert had laten uitbloeden, en waarnam, dat zij, zoodra zij met hun neus in den omtrek van het bloed gekomen waren, hunne staart opstaken en met een vreeselijk geloei op een galop wegliepen. Ja, ik heb wel hooren zeggen, dat wanneer er in een bosch een moord gepleegd is, en gij het ligchaam wilt zoeken, een troep vee in het hout gedreven nog beter op het spoor helpt, dan zelfs een bloedhond.”

„Ik dank u voor uw onderrigt, Jakob, want ik zou er uit mij zelven nooit aan gedacht hebben, en ik zal u zeggen, wat ik nog meer wil doen. Ik zal eene kar vol strooisel mede nemen en dat onder in den kuil smijten, opdat, wanneer wij eene koe of een kalf, dat de moeite van het mee te nemen waard is, vangen, die niet door den val mogen beschadigd worden.”

„Het moet u vrij wat tijd gekost hebben, dien kuil te graven, Humphrey.”

„Ja, dat heeft het, en hoe dieper ik kwam, hoe moeijelijker het werk werd, en dan moest ik ook nog al de aarde wegbrengen en in het rond spreiden. Het heeft mij meer dan eene maand gekost voor hij geheel en al gereed was, en ik moest met een ladder, dien ik had, er uitklimmen en met

manden de aarde opbrengen, want hij was te diep om ze er uit te gooijen."

„Niets gaat boven geduld en volharding, Humphrey, en gij zijt daarmede beter bedeeld dan ik."

„Ik weet zeker, dat hij er meer van bezit, dan ik heb en, vrees ik, ooit bezitten zal," zeide Eduard.

Gedurende den winter, die snel voorbij ging, gebeurden er zeer weinig dingen van aanbelang. De oude Jakob was genoodzaakt het huis te houden wegens zijne jicht, en Eduard ging of alleen, of bij tijd en wijle met Humphrey op de jagt. Humphrey was gelukkig genoeg een stier- en een vaarskalf in zijn kuil te vangen, en door middel van een, hoezeer ruw gemaakt windas gelukte het hun die beide zonder eenig letsel uit den kuil te krijgen. Beide waren ongeveer een jaar oud, zij werden op het erf losgelaten, en nadat zij door honger vooral bedwongen waren, volgden zij het voorbeeld van de koe en werden zij geheel en al mak. Men kan wel nagaan, welk eene gewigtige vermeerdering van hun veestapel dit was. Het eenige verdriet, waaronder zij gebukt gingen, was de toestand van den ouden Jakob, die toen het verder in den winter werd door zijne jicht geheel aan huis gebonden en zoodoende verhinderd werd, om naar Lymington te gaan en het wild te verkoopen. Humphrey nam er de proef van om een paar reebouten te rooken, en hing ze bij de anderen in den schoorsteen. Er was nog een

ander punt, waarover zij bezorgd waren, en dit was dat Jakob niet naar den anderen kant van het Woud kon gaan, om de jonge honden, die hem beloofd waren, te halen, terwijl de tijd daartoe bepaald reeds verstreken, en het reeds Januarij geworden was. Eduard en Humphrey drongen er gedurig bij den ouden man op aan, om een van hen beide te laten gaan, maar het eenige antwoord, dat zij daarop kregen, was, „dat hij spoedig beter zou wezen;" doch toen hij eindelijk bespeurde, dat hij erger in plaats van beter werd, stemde hij er in toe, dat Eduard gaan zoude. Hij onderrigtte hem, hoe hij doen moest, welken weg hij moest nemen, en beschreef hem de woning van den opzigter, waarschuwde hem vooral zich Armitage te noemen en zich voor zijn kleinzoon uit te geven. Eduard beloofde te doen, wat Jakob zeide, en den volgenden morgen vertrok hij, op Witvoet gezeten, met een weinig geld, in geval van nood, in den zak.

„Ik wenschte, dat ik met u gaan kon," zeide Humphrey, terwijl hij naast den hit voortging.

„Ik wenschte het ook, Humphrey: ik voor mij, ik gevoel mij als een slaaf, die zijne vrijheid herkregen heeft; ik laat de goedheid en bezorgdheid van Jakob alle geregtigheid wedervaren, en ik erken, hoe veel wij hem verpligt zijn; maar altijd hier in het bosch opgesloten te zitten, zonder ooit iemand te zien of te spreken, uitgesloten te zijn van de geheele wereld, voegt Eduard Beverley niet. Onze

vader was een soldaat, en een regt goede ook, en wanneer ik oud genoeg was zou ik zelfs nu ontvlugten en mij bij de partij des konings voegen, hoe verzwakt die op dit oogenblik ook zijn mogt, en volgens alle berigten werkelijk is. Een hert te jagen is een goed ding, maar ik haak naar edeler wild."

„Ik gevoel datzelfde, even als gij," hernam Humphrey, „maar bedenk Eduard, dat de oude man zeer zwak is, en wat zou er van onze zusters worden, wanneer wij haar verlieten?"

„Dat weet ik wel, Humphrey, ik heb geene gedachte om haar te verlaten, wees daar gerust op; maar ik wenschte, dat zij veilig bij onze familie waren, en dan zouden wij kunnen handelen, zoo als wij wilden."

„Ja, dat zouden wij, Eduard: maar bedenk, dat wij nog geen mannen zijn, en jongens van vijftien en dertien jaar, al wenschen ze ook veel te doen, kunnen dit evenwel nog niet."

„Het is zoo, ik ben nog maar vijftien jaar," antwoordde Eduard; „maar ik ben sterk genoeg en dat zijt gij ook. Ik denk, als ik een vrijen slag op het hoofd van een man had, dat ik hem er onder zou doen tuimelen, al was hij zoo zwaar als een buffel. Er zijn er wel in den oorlog geweest, die niet ouder waren dan ik, dat weet ik wel; en ik herinner mij, dat vader mij eens beloofde, dat ik, wanneer ik vijftien jaar was, met hem zou mede gaan."

„Wat ik niet begrijp," hernam Humphrey, „is dat de oude Jakob zoo bang is, dat men ons in Lymington zou zien."

„Ja, waarom? Wat is daar te vreezen?"

„Daar kan ik u even min op antwoorden als gij zelf. Naar mijn begrip bestaat het gevaar alleen in zijne verbeelding. Zoude men ons, wanneer wij ongewapend, als alle andere menschen daar rond liepen, kwaad doen, alleen omdat onze vader voor den koning gevochten heeft? Dat zij dezen en genen onthoofd hebben is waar, maar die waren in zamenzweringen voor den koning gewikkeld, of op eenige andere wijze in strijd met het parlement. Dat heb ik zoo uit Jakob opgesnapt, maar ik kan niet zien, wat wij te vreezen zouden hebben, wanneer wij rustig bleven. Maar nu komt de vraag, Eduard; want ik geloof, dat Jakob over dit eene punt meer met mij gesproken heeft, dan met u. Veronderstel, dat gij het Woud verliet, wat zou de eerste stap zijn, dien gij deed?"

„Ik zou natuurlijk mijn naam en rang bewijzen en hernemen, en bezit nemen van mijns vaders bezitting Arnwood, die door zijn dood op mij vervallen is."

„Juist; net zoo als Jakob denkt, en hij zegt, dat zou uw ondergang zijn, want het good is in beslag genomen, zoo als zij het noemen, of vervallen aan het parlement, ten gevolge, dat uw vader aan 's konings zijde daartegen gevochten

heeft. Het behoort niet langer aan u, en men zou u niet toestaan het in bezit te nemen, integendeel men zou u naar alle waarschijnlijkheid in de gevangenis zetten, en wie weet, wat dan gebeuren kon? Gij ziet er is wezenlijk gevaar."

„Heeft Jakob dat tegen u gezegd?"

„Ja, dat heeft hij; hij zeide mij, dat gij zoo driftig zijt, dat hij over dit punt met u niet durft spreken; en wanneer gij hoordet, dat het goed verbeurd verklaard was, vreesde hij dat gij de eene of andere overijlde daad zoudt doen, die ligt een voorwendsel kon geven, om u in verzekerde bewaring te nemen; en dan zeide hij, dat hij vreesde het niet lang meer te zullen maken, want, dat hij iederen dag zwakker werd, en dat hij alleen hoopte nog een jaar of twee gespaard te zullen worden, om u, tot er beter tijden kwamen, bedaard te houden. Hij zeide, dat wanneer zij veronderstelden, dat wij allen in ons bed verbrand waren, dit hun eene schoone gelegenheid zou geven, om u voor een bedrieger te verklaren, en u dienovereenkomstig te behandelen, en dat er zoo velen waren, die begeerig waren naar het bezit van zulk een landgoed, dat er honderd voor één zouden zijn, die uw dood verlangden. Hij zeide, dat uwe vijanden niet anders wenschen konden, dan dat gij u zelven bekend maaktet en uw eigendom terugvorderdet, en dat dit de noodlottigste gevolgen moest hebben; want, zeide hij, wanneer gij bewijzen wildet, dat gij Eduard Be-

verley waart, moest gij openbaren, dat uwe zusters en ik in het Nieuwe Woud waren, en deze ontdekking zou dan ons geheele geslacht in de handen onzer bitterste vijanden overleveren; en dat het moeijelijk te zeggen was, welk lot uwe zusters te wachten stond, maar waarschijnlijk zouden zij aan de zorg van de eene of andere puriteinsche familie worden toevertrouwd, die geen grooter genoegen zouden hebben, dan de kinderen van iemand als Kolonel Beverley te vernederen en te mishandelen."

„En waarom heeft hij hiervan nooit iets aan mij gezegd?"

„Hij was bang hier iets van tegen u te spreken; hij meende, dat gij bij het denkbeeld van zulk eene onregtvaardige behandeling zoo driftig zoudt worden, dat gij het een of ander onvoorzigtig stuk zoudt ondernemen, en hij voegde er bij, ik bid iederen dag, dat mijn voor het overige nutteloos leven gespaard moge worden, want moest ik sterven, dan ben ik zeker, dat Eduard het Woud verlaten zou."

„Nooit, zoo lang mijne zusters onder mijne bescherming zijn," antwoordde Eduard, „waren zij in veiligheid, dan was ik morgen aan den dag niet meer hier."

„Ik voor mij denk, Eduard, dat er veel waarheid is in hetgeen Jakob zegt; goed kunt gij niet doen, door uw bestaan en verblijf nu te openbaren, want men zou u uw goed niet terug ge-

ven, en gij zoudt er veel kwaad mede kunnen uitrigten. Wacht uw tijd en gelegenheid af, is een goede raad in zulke woelige dagen. Ik denk dus dat ik in uwe plaats zeer voorzigtig zou zijn; maar ik denk tevens, dat er voor u noch voor mij eenige bezorgdheid behoeft te zijn, om in onze tegenwoordige kleeding en onder den naam van Armitage uit het Woud te gaan. Niemand zou ons herkennen; gij zijt lang geworden en ik ook, en wij zijn zoo bruin gebrand door de zon en dagelijks in de lucht te verkeeren, dat wij meer hebben van kinderen van het Woud, dan van zoons van kolonel Beverley."

„Humphrey, gij spreekt zeer verstandig en ik ben het met u eens. Ik ben niet volkomen zoo driftig als de oude man denkt, en wanneer mijne borst van verontwaardiging gloeit, heb ik toch magt genoeg over mij zelven, om mijne gevoelens, wanneer het noodig is, te verbergen. Ik kan wanneer het noodig is list tegen list zetten, en naar hetgeen gij mij vertelt, geloof ik, dat het inderdaad noodig is. Een ding is zeker, dat zoo lang koning Karel een gevangene is, zoo als nu, en zijne aanhangers verstrooid of uitlandig zijn, ik niets doen kan, en, dat mij zelf bekend te maken alleen zou dienen om mij en u allen in het ongeluk te storten. Mij rustig houden zal ik dus gewis en ook onder mijn vreemden naam blijven; maar evenzeer wil en moet ik onder menschen komen en vernemen wat er omgaat. Ik ben bereid om in het Woud te blijven en mijne zusters te beschermen, zoolang het noodzakelijk is; maar ofschoon ik hier mijn verblijf wil houden, wil ik mij het Woud niet tot eene gevangenis maken."

„Dat is juist mijne eigene meening, Eduard, en waarnaar ik zelf verlang, maar laat ons ook zelfs hierin niet te haastig zijn. En nu zal ik u een pleizierigen rid wenschen, en als gij kunt, Eduard, zie dan, dat gij mij van den opzigter wat fijnen hagel medebrengt, ik ben er om verlegen."

„Ik zal het niet vergeten; adieu broeder."

Humphrey ging naar huis terug, om naar zijne boerderij te zien, terwijl Eduard zijn weg door het bosch vervolgde. Het bovenstaande gesprek kan eenigzins dienen om het karakter der beide broeders te leeren kennen. Eduard was moedig en voortvarend — driftig in zijne besluiten, maar voor overtuiging vatbaar. Opgevoed als de aanstaande bezitter van het landgoed, was het natuurlijk, dat hij, meer dan men dit van Humphrey verwachten kon, de teleurstelling gevoelde van doodarm te zijn, na in zijn eerste kindschheid zulk een grootsch vooruitzigt gehad te hebben. Zijne wraakzuchtige gevoelens tegen de overwinnende partij waren dus heviger en zijn gemoed meer opgewonden door zijne innige overtuiging. Zijn aanleg was van natuur krijgshaftig, en die aanleg was door zijn vader, toen hij nog een kind was, aangekweekt; maar een trouwer hart, of een edel-

moediger knaap was er echter op de wereld niet te vinden.

Humphrey had een meer bedaard en beredeneerd karakter, misschien minder geschikt om voor te gaan, dan wel om raad te geven; er was in hem eene groote voorzigtigheid met moed vereenigd, maar het was meer een lijdelijke, dan wel een werkende moed, een moed, die aangevallen zich dapper zou verdedigen, maar zich lang en bedaard zou bedenken, eer hij zelf aanviel. Humphrey had den ridderlijken geest van Eduard niet. Hij was een jongere zoon, en moest op de eene of andere wijze zijn eigen fortuin maken, en hij voelde, dat zijne neiging meer tot vrede, dan tot strijd was. Daarbij had Humphrey talenten, die Eduard miste, een natuurlijken aanleg voor werktuigkunde en een geest van wetenschappelijk onderzoek, zoover zijne beperkte opvoeding dit veroorloofde. Hij was beter voor ingenieur of landbouwer, dan voor soldaat geschikt, ofschoon er geen twijfel aan was, of hij zou een dapper soldaat geweest zijn, indien hij daartoe bestemd was geworden.

In liefde en edelaardigheid van hart was hij volkomen aan zijn broeder gelijk, en van hier dat er nooit een onaangenaam woord tusschen hen voorviel, want het was bij hen niet de vraag, wie gelijk zou hebben, maar wel wie den ander zou toegeven en zijn eigen verlangen, aan dat van zijn broeder opofferen. Wij zullen wel niet be-

hoeven te zeggen, dat men niet ligt twee broeders kon vinden, die meer aan elkander gehecht waren, of elkander over en weder zoo achtten, als zij.

HOOFDSTUK VIII.

Eduard liet den hit wat aandraven en was binnen twee uren aan den anderen kant van het Nieuwe Woud. Hij had de inlichtingen, hem door Jakob gegeven, niet vergeten en voor het middaguur bevond hij zich aan de deur van den opzigter. Hij steeg af, hing de teugels van den hit over het hek en ging vervolgens door een kleinen tuin, die netjes onderhouden, doch zoo vroeg in het jaar niet overvrolijk was, behalve dat de krokussen en sneeuwklokjes hunne neusjes door de sneeuw begonnen te steken. Hij klopte met zijne vingers tegen de deur en een meisje van omtrent veertien jaren, netjes gekleed, deed hem die open.

„Is Oswald Partridge te huis, meisje," zeide Eduard.

„Neen, jongman, dat is hij niet. Hij is in het bosch."

„Wanneer komt hij terug?"

„Tegen den avond is zijn gewone tijd, of hij moest meer dan gewoon geluk gehad hebben."

„Ik ben een geheel eind ver gekomen, om hem te spreken," hernam Eduard; „en ik zou niet

gaarne onverrigter zake weder naar huis keeren. Heeft hij eene vrouw, of iemand met wien men spreken kan?"

„Eene vrouw heeft hij niet; maar ik wil wel eene boodschap overbrengen."

„Ik ben gekomen om een paar honden, die hij aan iemand van mijne familie, Jakob Armitage, beloofd heeft, maar de oude man is al een poos ongesteld geweest, en nog niet wel genoeg om zelf daarom te komen, en daarom heeft hij mij gezonden."

„Er zijn honden genoeg, groot en klein, jong en oud in de hokken; dat kan ik er van zeggen, maar meer niet."

„Dan vrees ik, dat ik zal moeten wachten, tot hij terug komt," antwoordde Eduard.

„Ik wil even mijn vader spreken," hernam het jonge meisje, „zoo gij een oogenblik wilt wachten.

Binnen weinige minuten kwam het meisje terug, en vroeg hem uit naam van haar vader binnen te komen, dat die hem wilde spreken. Eduard boog, en volgde het jonge meisje, dat hem voorging naar eene kamer, waarin een man, gekleed zoo als de rondhoofden dat in die dagen waren, gezeten was. Zijn hoed met hoogen bol lag op een stoel, waartegen zijn zwaard geleund stond. De tafel, waaraan hij zat, was met papieren bedekt.

„Hier is de jonge man, vader," zeide het meisje, en na dit gezegd te hebben, ging zij naar de andere zijde van de kamer, alwaar zij op een stoel

bij den haard ging zitten. De man, of wij willen liever zeggen de heer, want hij had er al het uiterlijk van, niettegenstaande de vreemde en sombere dragt, welke hij droeg, ging voort met het lezen van een brief, dien hij juist had opengebroken; en Eduard, die vreesde, dat hij de gevangene van een rondkop geworden was, terwijl hij slechts een opzigter had denken te ontmoeten, werd nog verder verstoord, wegens de minachting, waarmede hij zich behandeld zag. Vergetend, dat hij volgens zijn eigen zeggen niet Eduard Beverley, maar een bloedverwant van een zekeren Jakob Armitage was, kreeg hij eene kleur als bloed van boosheid, terwijl hij daar bij de deur stond. Gelukkig gaf de tijd, dien de ander aan het lezen van zijn brief besteedde, ook aan Eduard gelegenheid om zich te herinneren onder welke vermomming hij hier verschenen was; de kleur verliet zijne wangen weder en hij bleef zwijgend staan, van tijd tot tijd met zijn oog, dat van het meisje ontmoetende, welke evenwel zoodra hunne blikken elkander ontmoetten, hare oogen nedersloeg.

„Wat was uwe boodschap jongman?" zeide eindelijk de heer aan de tafel.

„Ik ben hier gekomen, mijnheer, wegens bijzondere zaken met Oswald Partridge den opzigter, om twee jonge honden van hem in ontvangst te nemen, die hij aan mijn grootvader, Jakob Armitage, beloofd heeft."

„Armitage!" zeide de ander, terwijl hij eene op de tafel liggende lijst inzag; „Armitage — Jakob — Ja juist. Ik zie hij is een van de boschwachters. Waarom is hij niet hier gekomen, om zich aan mij voor te stellen?"

„Waarom zou hij zich aan u voorgesteld hebben, mijnheer?" hernam Eduard.

„Eenvoudig, jongman, omdat het Nieuwe Woud door het parlement onder mijn opzigt gesteld is. Er is aan al de beambten kennis gegeven, zich hier te vervoegen, opdat zij of eene nieuwe aanstelling van mij zouden ontvangen, of ontslagen worden, naarmate het mij het best voorkwam."

„Hiervan heeft Jakob Armitage niets vernomen mijnheer," hernam Eduard. „Hij was een oppasser, onder den koning aangesteld; sedert twee of drie jaar is hem geen tractement betaald, en heeft hij in zijne woning, die zijn vader hem in eigendom nagelaten heeft, gewoond."

„En mag ik u vragen, jongman, of gij bij Jakob Armitage woont."

„Sedert meer dan een jaar, doe ik dit."

„En als uw grootvader geene betaling in al dien tijd gezien heeft, zoo als gij zegt, waarvan heeft hij dan geleefd?"

„Hoe zijn de andere oppassers aan de kost gekomen?" hernam Eduard.

„Rigt geene vragen tot mij, mijnheer," hernam de heer, „maar wees zoo goed mij de mijne te

beantwoorden. Welke middelen van bestaan had Jakob Armitage in dien tijd?"

„Wanneer gij denkt, dat hij geene middelen van bestaan had, bedriegt gij u," antwoordde Eduard.

„Wij hebben land van ons zelve, dat wij bouwen, wij hebben onzen hit en kar; wij hebben onze koeijen en varkens."

„En waren die genoegzaam?"

„Hadden de aartsvaders meer?" hernam Eduard.

„Gij zijt gevat om te antwoorden, jong man; maar ik weet het een en ander van Jakob Armitage, en," ging hij voort zijn vinger op eenige woorden houdend, die naast den naam van Jakob op de lijst geschreven waren, „wij weten aan wie hij zich aangesloten en wien hij gediend heeft. Maar nu vergun mij eene vraag. Gij zijt hier gekomen, zegt gij, om een paar jonge honden. Zijn die om in den koestal of het varkenshok te gebruiken, of waartoe moeten u die dienen?"

„Wij hebben een hond, zoo goed als er een in het bosch is," hernam Eduard, „maar wij willen een paar jonge hebben, ingeval wij hem mogten verliezen."

„Zoo goed als er een in het bosch is — goed, waar voor?"

„Voor de jagt."

„Dus bekent gij, dat gij jaagt?"

„Ik beken niets omtrent Jakob Armitage, die

mag voor zich zelven antwoorden," hernam Eduard, „maar vergun mij te zeggen, dat, wanneer hij een hert of wat geschoten heeft, niemand hem mag berispen."

„Misschien zult gij mij dit wel eens willen uitleggen."

„Niets gemakkelijker, Jakob Armitage diende koning Karel als een boschwachter hier in het Woud, en de koning betaalde hem daarvoor. Zij, die dit niet mogten doen, stonden tegen den koning op, ontnamen hem zijn gezag, en tevens de middelen om zijne ambtenaren te betalen. Zij waren nog dienaren des konings, want zij waren nog niet ontslagen; en daar zij geen ander middel van bestaan hadden, rekenden zij, dat hun goede meester het hun niet kwalijk zou nemen, ja, het gelukkig zou vinden, indien zij tot hun eigen onderhoud van tijd tot tijd een stuk van dat wild schoten, dat zij niet langer voor hem konden bewaren, zonder er zelven wat van te eten."

„Dus erkent gij dat Jakob Armitage herten in het woud geschoten heeft?"

„Ik erken niets ten aanzien van Jakob Armitage."

„Erkent gij dan dit zelf gedaan te hebben?"

„Op die vraag zal ik niet antwoorden, mijnheer. Vooreerst ben ik hier niet om mij zelven te beschuldigen, en ten anderen zou ik vooraf dienen te weten, welk regt gij hebt mij te ondervragen."

„Jongman," antwoordde de andere op strengen

toon, „zoo gij mijn regt van ondervragen wilt weten, onbeschaamde als gij zijt" (bij dit woord sloeg Eduard de kleur uit, doch hij bedacht zich en beet zich op de lippen en zweeg) „hier is mijne aanstelling, die mij als commissaris voor het parlement de zorg voor de belangen van het Nieuwe Woud opdraagt, met magt om aan te stellen en af te zetten wien ik wil. Ik denk, dat gij mij op mijn woord zult moeten gelooven, daar gij wel niet lezen of schrijven kunt."

Eduard stapte nader bij de tafel, en keek bedaard het papier in, en las het door. „Uwe opgave is juist, mijnheer," zeide hij, terwijl hij het nederlegde, „en de dagteekening is zoo als ik zie, van den 20sten December. Het stuk is dus niet meer dan achttien dagen oud."

„En welk gevolg, zoudt gij daaruit willen afleiden, jongman?" hernam de heer, met eenige verwondering tot hem opziende.

„Eenvoudig dit, — dat Jakob Armitage sinds langer dan drie maanden de deur niet uit geweest is, wegens zijne jicht, en dus stellig in dien tijd geen wild geschoten heeft. Nu heeft het Woud toch, zonder tegenspraak, aan koning Karel behoord, tot dat het parlement er de hand oplegde, wanneer het hem ook al nu niet meer mogt behooren; dus is Jakob Armitage, hoeveel verwoesting hij hier ook mogt aangerigt hebben, hiervoor alleen aan zijn souverein koning Karel verantwoordelijk."

„Het is ligt te zien in welke school gij opgevoed zijt, jongman, zelfs al bleek het niet uit dit papier dat uw grootvader onder den kolonel Beverley gediend, en u in zijne denkwijze heeft opgevoed"

„Mijnheer, het is een gemeene hond, die in de hand bijt, welke hem onderhoudt," hernam Eduard met vuur. „Jakob Armitage, en zijn vader voor hem, waren pachters in de familie van kolonel Beverley; aan hem waren zij de plaats verschuldigd, die zij nu nog in het Woud bekleeden; verschuldigd alles, wat zij bezitten; zij eeren zijn naam, zij zijn met hart en ziel aan de zaak gehecht, waarvoor hij viel, en ik eveneens."

„Jongman, indien er ook geene bedachtzaamheid uit uwe woorden spreekt, dan spreekt er toch dankbaarheid uit; ik zal ook geen woord zeggen, dat eenigzins ten nadeele van de gedachtenis van kolonel Beverley kon strekken, die een dapper man was, en trouw aan de zaak, waaraan hij zich gewijd had, al was deze ook geene heilige, maar in mijne plaats kan ik, zonder hen die ik dien te kort te doen, geene plaatsen en voordeelen aan hen geven, die de zaak van het tegenwoordig bestuur vijandig waren en, naar uwe uitdrukkingen te oordeelen, nog zijn."

„Mijnheer," hernam Eduard, „uwe woorden ten aanzien van kolonel Beverley, hebben mij eerbied voor u ingeboezemd, dien ik in het eerst verre was van voor u te gevoelen; wat gij zegt is volkomen

waar, niet dat ik denk, dat gij Jakob Armitage daardoor zeer zult krenken, daar ik zeker ben, dat hij u niet zou willen dienen, en daarbij te oud en te zwak is, om zijnen post te vervullen, ook is daartoe voor hem geene reden, daar zijn huis en hof hem toebehooren en gij hem daar niet uit kunt zetten."

„Hij heeft, vermoed ik, het bewijs van eigendom," hernam de commissaris.

„Hij heeft het aan zijn grootvader, lang voor de geboorte van koning Karel, geschonken bewijs, en ik denk dat het parlement niet van plan zal zijn, de daden der vorige koningen krachteloos te maken."

„Mag ik vragen in welke betrekking gij tot Jakob Armitage staat?"

„Ik meen reeds gezegd te hebben, dat ik zijn kleinzoon ben."

„Woont gij bij hem?"

„Ja."

„En wanneer de oude man sterft zult gij zijn erfgenaam worden?"

Eduard grimlachte en zich naar het jonge meisje keerende, zeide hij:

„Nu vraag ik u meisje, of uw vader zijne magt niet te boven gaat."

Het jonge meisje lachte en zeide:

„Hij heeft hier te zeggen."

„Niet over mij, dat is zeker, en niet over mijn grootvader, want hij heeft hem ontslagen."

„Zijt gij in de woning van den ouden Jakob opgevoed, jongman?"

„Neen, mijnheer, ik ben op Arnwood groot geworden. Ik was een speelmakker van de kinderen van kolonel Beverley."

„Met hen opgevoed?"

„Ja, want zooveel mijne eigene lust het wilde toelaten, was de huiskapelaan altijd gereed, mij onderwijs te geven."

„Waar waart gij in den nacht toen Arnwood afbrandde?"

„Ik was op dien tijd bij mijn grootvader," antwoordde Eduard, tandeknarsend en met woesten blik.

„Nu, nu, ik kan van uw zijde iedere uitdrukking van gevoeligheid vergeven, jongman, wanneer die schrikkelijke en schandelijke daad u in het geheugen wordt geroepen. Het is eene vlek, die nooit kan afgewischt worden — eene duivelsche daad, die wij zouden meenen, dat de vloek des Hemels op ons moest doen nederdalen. Wanneer gebeden dien vloek konden afkeeren of afgekeerd hebben, die hebben van onzen kant niet ontbroken."

Eduard stond een oogenblik zwijgend: deze woorden van den rondhoofd voorkwamen eene uitbarsting van zijne zijde. Hij gevoelde, dat niet allen zoo slecht waren, als hij zich voorgesteld had. Na eene lange pauze vervolgde hij:

„De reden, waarom ik hier heen kwam, mijn-

heer, was om Oswald Partridge te spreken en twee honden van hem te ontvangen, die hij ons beloofd had; maar ik veronderstel, dat ik eene verloren reis gemaakt zal hebben."

„Hoe zoo?"

„Omdat gij nu het toezigt over het Woud hebt, en niet zult toelaten, dat er jagthonden weggegeven worden aan hen, die niet door het tegenwoordig bestuur zijn aangesteld."

„Gij hebt zeer goed geoordeeld, in zoo verre het mijn pligt is dit te voorkomen; maar daar de belofte gedaan is, voor de dagteekening van mijne aanstelling, veronderstel ik," zeide hij grimlagchende, „dat gij denken zult, dat ik geen regt heb om hier tusschen beiden te komen, daar dit een geval *ex post facto* zou zijn; ik zal dus hier niet tusschen beiden treden, maar moet u alleen daarop opmerkzaam maken, dat de wetten nog steeds onveranderd zijn, ten aanzien van hen, die in het bosch wild stelen — gij verstaat mij?"

„Ja, mijnheer, en wanneer gij u niet beleedigd wilt achten, zal ik u een rondborstig antwoord geven."

„Spreek op dan."

„Ik beschouw het wild hier in het Woud als een eigendom van koning Karel, mijn wettigen souverein, en ik erken geen gezag, dan het zijne: hem alleen acht ik mij verantwoordelijk voor het wild, dat ik mag schieten, en ik gevoel het,

dat ik hiertoe zijne volkomene vergunning en vergiffenis, voor hetgeen ik doen moge, bezit."

„Dat moge uwe meening zijn, mijn goede vriend, maar het zal die van de regeerende magt niet zijn; maar wanneer gij betrapt wordt, zult gij gestraft worden, en dat wel door mij, ten gevolge van dit gezag, waarmede ik hier bekleed ben."

„Wel nu, mijnheer; is het zoo, het zij zoo. Gij hebt de Armitages ontslagen, omdat zij het met den koning houden, en het kan u dus niet verwonderen, dat zij nog sterker dan vroeger aan hem gehecht zijn; en evenmin kan het u vreemd voorkomen, dat een weggejaagde boschwachter een strooper wordt."

„En gij kunt het evenmin vreemd vinden, dat een strooper, als hij betrapt wordt, gestraft wordt," hernam de rondkop. „Das hier is onze redenering ten einde. Wanneer gij naar de keuken wilt gaan, zult gij daar het een en ander vinden, om den uitwendigen mensch te versterken, en wenscht gij te blijven tot dat Oswald Partridge te huis komt, zult gij welkom zijn."

Eduard die zich verontwaardigd voelde, toen hij naar de keuken gezonden werd, knikte met het hoofd en grimlachte tegen het kleine meisje en verliet de kamer. „Wel zoo," dacht hij bij zich zelven, toen hij door den gang ging, „ik kwam om twee jonge honden en vond een rondkop. Hoe

het komt weet ik niet, maar ik ben niet zoo boos op hem, als ik dacht, dat ik wezen zou. Ha, dat is de keuken, waarheen de heer van Arnwood door een covenanter en rondkop gezonden wordt, waarschijnlijk een koekebakker of zulk een vent, die de zaak gediend heeft. Wel nu, het zij zoo; ik wil, zoo als Humphrey zegt, mijn tijd afwachten. Maar ik zie niemand hier, dus wil ik eens gaan zien of er een stal is voor Witvoet, die zich wel verveeld zal hebben, denk ik, met daar aan het hek te staan."

Eduard ging den gang weder door, de voordeur uit en door den tuin naar het hek, waar de hit stond, maakte dezen los en leidde hem bij de hand om den stal te zoeken. Hij vond dezen achter het huis, en na de ruif met hooi geruld te hebben, ging hij weder in huis en zette zich onder den gewelfden doorgang, die van het voorhuis naar de achterwoning ging, want het huis van den opzigter was groot en gemakkelijk. Hier bleef hij diep in gedachten zitten, tot hij door het jonge meisje, de dochter van den nieuw benoemden intendant, daaruit gewekt werd, die hem aansprak: „Ik vrees, dat gij niet dan een droevig onthaal in de keuken gevonden hebt, waar niemand was om u te ontvangen. Ik dacht er niet om, dat Phoebe uitgegaan was. Zoo gij mij volgen wilt, kan ik u misschien eenige ververschingen verschaffen."

„Ik ben u dankbaar, meisje, gij zijt vriende-

lijk en beleefd jegens een verklaarden strooper," antwoordde Eduard.

„O, maar gij zult niet stroopen, daar ben ik zeker van, en in geval gij het doet, zal ik voor u spreken zooveel ik kan," hernam het meisje lagchende.

Eduard volgde haar in de keuken, en spoedig bragt zij koud vleesch en eene hertepastij, die zij op de tafel zette; zij verwijderde zich hierop en kwam met eene kan bier terug.

„Daar," zeide zij, terwijl zij hem op tafel zette, „dat is al wat ik vinden kan."

„Wanneer ik wel gelezen heb in de aanstelling dan heet uw vader Heatherstone?"

„Ja, zoo heet hij."

„En uw naam is?"

„Ik zou denken dezelfde als die van mijn vader."

„Ja, maar uw voornaam?"

„Gij doet vreemde vragen jonge heer, maar toch wil ik u antwoord geven; mijn voornaam is Patientia."

„Ik dank u voor uwe goedheid," hernam Eduard.

„Gij woont hier?"

„Voor het tegenwoordige, jonge heer; en nu verlaat ik u."

„Dat is een knap jong meisje," dacht Eduard, „al is zij de dochter van een rondkop, en zij noemt mij jonge heer, dus moet ik er niet uitzien als de

kleinzoon van Jakob Armitage, en op mijne hoede zijn." Hierop tastte Eduard met gooden eetlust toe, en at met graagte van het hem voorgezette vleesch, waarmede hij juist gedaan had, toen Patientia Heatherstone weder binnen kwam en zeide: „Daar komt Oswald Partridge naar huis terug."

„Ik dank u meisje," antwoordde Eduard. „Mag ik u eene vraag doen? Waar is de koning thans.

„Ik heb gehoord, dat Hurst Castle zijn tegenwoordig verblijf is," antwoordde het meisje; „maar" voegde zij er fluisterend bij, alle pogingen om hem te zien zouden vruchteloos zijn, en alleen hem nadeel doen, zoowel als hun, die de poging wagden." Met deze woorden verliet zij het vertrek.

HOOFDSTUK IX.

Nadat Eduard zijn maaltijd geëindigd en een goeden slok uit de kruik met bier genomen had, een drank, die in langen tijd niet over zijne lippen gekomen was, stond hij van tafel op, en ging de achterdeur uit, waar hij Oswald Partridge aantrof. Hij sprak hem aan en verklaarde hem de reden, van zijne komst. „Ik wist niet, dat Jakob een kleinzoon had; zelfs heb ik nooit geweten, dat hij een zoon had. Zijt gij al langen tijd bij hem?"

„Langer dan een jaar," zeide Eduard, „voor dien tijd heb ik op Arnwood gewoond."

„Dan zijt gij, zou ik denken, van des konings partij?" hernam Oswald.

„In leven en sterven," antwoordde Eduard.

„En dat ben ik ook, en daar moogt gij zeker van zijn, want ik zou nooit een hond aan iemand geven, die dit niet was. Maar wij moesten liever naar de hondehokken gaan, want honden mogen ooren hebben, een mond om over te babbelen hebben zij niet."

„Ik had weinig gedachte, hier iemand anders dan u te ontmoeten, toen ik hier kwam," zeide Eduard; „en ik zal u nu eens alles verhalen, wat er tusschen mij en den houtvester is voorgevallen." Hierop verhaalde Eduard hem hun geheel gesprek.

„Gij zijt vrij stout geweest," zeide Oswald, „maar misschien is het zoo het best. Ik behoud mijne plaats, en ook nog twee anderen met mij; maar er komen verscheiden nieuwe personen als oppassers. Ik weet weinig van hen, dan alleen dat zij vrij ongeschikt voor hunne betrekkingen zijn, en den geheelen dag door op den koning schimpen, dat, naar mijne meening, hunne beste aanbeveling bij hen, die hen aangesteld hebben, is. Evenwel, een ding is zeker, dat deze knapen, indien zij ook al zelven geen hert kunnen schieten, al hun best zullen doen, om het aan

anderen te beletten. Wees dus op uwe hoede, want de straffen zijn streng."

„Ik ben niet bang voor haar," antwoordde Eduard. „Mijne eenige vrees is, dat ik geene gelegenheid zal hebben, om het wild van de hand te zetten."

„Daarvoor behoeft gij geene zorg te hebben, ik zal u namen opgeven, waar gij al de herten, die gij schiet kunt kwijt raken, zonder eenig gevaar, dan hetgeen gij bij het schieten moogt loopen. Zij zullen u in het bosch ontmoeten, gereed geld neerleggen en het wild mede nemen. Ik weet het niet, maar het zou mij tegenvallen, als die Intendant, of hoe gij hem noemen wilt, zoo streng is, als hij zich voordoet. En, wanneer ik naga wat hij u veroorloofd heeft te zeggen, en hoe hij zelf over kolonel Beverley gesproken heeft, dan voel ik mij in mijne gedachte zeer versterkt.

„Weet gij, wie hij is?"

„Veel weet ik niet van hem; maar men zegt, dat hij een groot vriend van generaal Cromwell is, en groote diensten aan de zaak van het parlement bewezen heeft. Doch wij zullen elkander nog wel eens ontmoeten: het bosch is in alle gevallen vrij.

„Zoo gij hier heen komt," vervolgde Oswald, „neem dan geen geweer mede, en pas op dat men u bij het naar huis gaan niet naspoort. Daar zijn de honden voor uw grootvader. Maar

hoe oud zijt gij wel, want Jakob is niet ouder dan zestig, of daaromtrent."

„Ik ben echter al over de vijftien."

„Wel ik zou u ten minste voor achttien of negentien aangezien hebben. Inderdaad gij zijt ferm uit de kluiten gewassen. Ja, ja, er gaat niets boven het leven in het woud, om een jongen tot een man te maken. Kunt gij een hert besluipen?"

„Zelden ga ik uit, zonder er een te schieten."

„Waarlijk! Dat Jakob een meester in zijn handwerk is, dat weten wij allen; maar gij zijt nog jong, om het zoo spoedig geleerd te hebben. Kunt gij het prent van een tweejarig hert, van dat van een koningshert onderscheiden."

„Ja, en het prent van een tweejarig, van dat van eene ree."

„Nog al beter. Wij moeten eens te zamen uit, en daarenboven, ik moet de woning van den ouden man weten, want juist weet ik ze niet, vooreerst, omdat het mogelijk kan zijn, dat ik bij u moet komen, en dan om anderen op een valsch spoor te brengen. Kent gij die groep groote eiken, die ze de Koningseiken noemen?"

„Ja, die ken ik."

„Wilt gij mij daar overmorgen bij het opgaan van de zon ontmoeten?"

„Bij leven en welzijn, ja."

„Dat is dus afgesproken. Ziedaar, neem de honden aan het touw, en ga nu heen."

„Hartelijk dank; maar ik moet den hit niet vergeten, die in den stal staat."

De opzigter knikte Eduard goeden dag, die naar den stal ging, om den hit te halen. Eduard zadelde Witvoet, en reed door het bosch naar huis, terwijl de honden achter het paard aanliepen.

Eduard had genoeg te overdenken, om zich den geheelen tijd, dat hij naar huis reed, bezig te houden. Hij gevoelde dat zijn toestand nog moeijelijker was geworden, dan vroeger. Dat de oude Jakob Armitage het niet lang meer maken zou, daarvan was hij overtuigd; de arme man was toch door pijn en ziekte tot een geraamte uitgeteerd. Dat het gevaarlijk zou worden, om in het vervolg zijn onderhoud in het Woud te vinden, nu de orde hersteld en het bosch niet meer zonder opzigt gelaten werd, was zeker; en hij verheugde er zich over, dat Humphrey de boerderij door zijne vlijt en schranderheid zoo voordeelig gemaakt had, als zij beloofde te zijn. Hij gevoelde, dat, wanneer de nood er toe dwong, zij waarlijk van de boerderij konden leven, zonder dat hij gevaar behoefde te loopen, om voor het schieten van herten gevat te worden. Maar hij had den intendant gezegd, dat hij het wild als een eigendom des konings beschouwde, en hij was vast besloten, het gevaar te loopen, er mogt van komen wat er van wilde, schoon hij Humphrey dit niet langer wilde toelaten. „Wanneer mij iets mogt overkomen," dacht hij, „dan

zal Humphrey altijd nog te huis zijn, om voor mijne zusters te zorgen, en wanneer ik verpligt ben het land te verlaten, dan zal dit slechts overeenkomen met mijne lust, want dan kan ik mijne diensten aan hen aanbieden, die 's konings partij altijd nog ophouden."

Met deze en dergelijke gedachten hield hij zich zelven bezig, tot dat hij laat in den avond te huis kwam. Hij vond allen te bed, buiten Humphrey, die hem afgewacht had, en wien hij alles, wat er voorgevallen was, verhaalde. Humphrey antwoordde niet veel, want hij dacht gaarne eerst na, voordat hij zijne meening uitte. Hij verhaalde Eduard, dat Jakob den geheelen dag zeer naar geweest was, en des avonds Alice gevraagd had, om voor hem in den bijbel te lezen.

Den volgenden morgen ging Eduard bij Jakob aan bed, dat deze de laatste dagen in het geheel niet meer verlaten had, en gaf hem naauwkeurig verslag van al wat er in de woning van den opziger gebeurd was.

„Gij zijt meer stout, dan voorzigtig geweest, Eduard, antwoordde Jakob, „maar ik kon niet verwachten, dat gij anders zoudt gesproken hebben. Gij zijt te moedig en te veel een man, om een leugen te zeggen, en ik ben er verheugd over, dat dit zoo is. Dat gij de partij des konings verdedigd hebt, ofschoon hij zich als gevangene in hunne handen bevindt, daarvoor kunnen zij u niets doen, zoo lang gij geene wapens voor hem opvat,

maar nu zij het Woud onder hun bestuur genomen hebben, moet gij voorzigtig zijn, want zij hebben nu de magt in handen, en moeten gehoorzaamd worden, of men moet de straf ondergaan. Ik wil u thans niet dit of dat laten belooven, ik wil u alleen daarop wijzen, dat uwe zusters, door eene onvoorzigtigheid van uwen kant, zouden lijden, en om harentwil dus, neem u in acht! Ik zeg dit, Eduard, omdat ik voel, dat mijne dagen geteld zijn, en ik u eerstdaags zal verlaten. Gij zult dan den geheelen last op uwe schouderen voelen, die tot nog toe op de mijne gerust heeft. Ik heb geene vrees voor de toekomst, wanneer gij voorzigtig zijt. Deze laatste maanden, waarin ik u meer tot last, dan tot hulp gestrekt heb, hebben mij bewezen, dat gij en Humphrey hier voor u en uwe zusters uw onderhoud kunt vinden, en het is gelukkig, nu de hand weder aan de jagtwetten zal gehouden worden, dat gij de boerderij zoo voordeelig gemaakt hebt. Als ik u een raad mogt geven, laat dan uw jagen in het woud zich bij het wild rundvee bepalen, dat behoort niet onder het wild en de jagtwetten hebben er geene betrekking op, en het vleesch brengt evenveel op als het wild, — dat is te zeggen, het geldt zoo duur niet, maar er is meer van; maar blijft zoo veel gij kunt bij de boerderij: want gij ziet het, Eduard, gij ziet er niet uit als een uit lagen stand gesproten boschwachter, en dat behoeft ook niet, maar hoe stiller gij u houdt des te beter. Wat

Oswald Partridge aangaat, hem kunt gij vertrouwen, ik ken hem goed; en hij zal om mijnentwil uw vriend zijn, zoodra hij hoort, dat ik dood ben. Verlaat mij nu, ik wil van avond verder met u spreken. Zend nu Alice bij mij, beste jongen."

Eduard was diep getroffen over de verandering, die hij in het uiterlijk van den ouden Jakob waarnam. Hij was klaarblijkelijk veel erger, hoewel Eduard er geen begrip van had, hoe erg hij was. Eduard hielp Humphrey in zijn werk, en ging in den avond weder bij Jakob, om hem de afspraak mede te deelen, die hij met Oswald Partridge, tegen den volgenden morgen gemaakt had.

„Ga, mijn jongen," zeide Jakob, „wees zoo vertrouwd met hem, als gij kunt, — ja, wanneer het noodig zijn mogt, kunt gij hem vertellen, wie gij zijt; ik heb er over gedacht, om hem dit zelf te vertellen, omdat het misschien eens voor u van belang kan zijn, dat hij voor u getuigen kan. Misschien was het beter, dat gij hem morgen avond mede hier heen bragt: zeg hem, Eduard, dat ik sterven ga, en hem nog voor mijn dood wensch te spreken. Alice zal nu voor mij wat in den bijbel lezen, en op een anderen tijd zal ik met u verder spreken."

Vroeg in den volgenden morgen ging Eduard uit, om Oswald Partridge op de afgesproken plaats te ontmoeten. De Koningseiken, zoo als zij wegens

hunne in het oogvallende hoogte en schoonheid genoemd werden, waren omtrent twee uur van Jakobs woning verwijderd en op de bepaalde uur en tijd lag Eduard met het geweer in de hand en Smoker aan zijne zijde tegen een dier koningen van het woud te wachten. Dit behoefde hij echter niet lang te doen. Oswald Partridge, op gelijke wijze uitgerust verscheen weldra, en Eduard stond op, om hem te gemoet te gaan.

„Goede morgen, Oswald," zeide Eduard.

„En ook u, goede morgen, mijn knappe jongen," hernam Oswald. „Ik heb wegens u een streng verhoor ondergaan, nadat gij vertrokken waart, vooreerst door den rondkop Heatherstone, die mij op alle wijzen in den eed nam, om uit mij te vernemen, of gij inderdaad een kleinzoon van den ouden Jakob zijt, zoo als gij zegt, of iemand anders. Ik geloof inderdaad, dat hij zich inbeeldt, dat gij de hertog van York zijt; maar hij kon niet meer uit mij halen, dan ik zelf wist. Ik vertelde hem, dat uw grootvaders woning zijn eigendom, en aan zijne voorvaders geschonken was; dat gij op Arnwood waart opgevoed, en na den dood van den kolonel en de moorddadige verwoesting van het kasteel, door die van zijne partij, u naar uw grootvader begeven hadt. Maar zijne aardige, kleine dochter was nog veel nieuwsgieriger. Zij hield, nadat haar vader vertrokken was, een geregeld verhoor met mij en vroeg mij ten laatste als eene gunst, dat ik u mogt raden geen herten

te jagen, daar haar vader zeer stipt was in de waarneming van zijne pligt, en gij, zoo gij betrapt werd, in de gevangenis zoudt komen."

„Zeer verpligt voor hare bezorgdheid," antwoordde Eduard, „maar ik hoop er evenwel nog heden een te schieten, een koningshert is geen eten voor rondkoppen, al mogen 's konings dienaars er zich eens op onthalen."

„Dat is goed gezegd. Maar nu moet ik uwe jagerskunst zien. Gij zult dus de aanvoerder van de jagt zijn."

„Denkt gij, dat wij hier omtrent een hert in het leger kunnen treffen?"

„Ja, in deze maand, zonder twijfel."

„Laat ons dan gaan," zeide Eduard. „De ooste wind blaast frisch; wij willen er, zoo gij het goed vindt, tegen in gaan, of nog beter, hem ons voor het oogenblik de regter wang laten koud maken."

„'t Is goed," zeide Oswald; en zij stapten een half uur voort.

„Dit is de prent van eene ree," zeide Eduard zachtjes op het spoor wijzende; „dat boschje daar ziet er juist uit, om het leger van een hert te zijn." Zij gingen verder en Eduard wees aan Oswald het prent van een hert, dat in het boschje ging. Zij gingen dit hierop rond, en vonden geen spoor, dat het dier zijn leger verlaten had.

„Hij ligt hier," fluisterde hij, en Oswald wenkte Eduard het boschje in te gaan, terwijl hij het

naar den anderen kant omging. Eduard ging er voorzigtig in. In het midden bespeurde hij, door de boomen, eene kleine opene plek, met hooge varen begroeid, en was er zeker van, dat het hert daar liggen moest. Hij kroop nu op zijne knieën bedaard verder, tot hij de plek beter overzien kon en toen spande hij den haan. Het geluid deed het hert zijne horens bewegen en zijn leger verraden. Eduard kon door het heidekruid juist het oog van het dier bespeuren; hij wachtte tot het dier zich weer stil hield, legde goed aan en gaf vuur. Op den slag van het geweer sprong een ander hert op, en vloog het boschje uit. Oswald schoot en wondde het, maar het dier snelde, door de honden vervolgd, voort. Eduard, die nauwelijks wist, of hij raak geschoten had of niet, maar zeker meende te zijn van wel, haastte zich het boschje uit, om mede het vlugtende hert te vervolgen, en toen hij door de varen heenstapte, zag hij dat zijn stuk dood lag. Hij volgde daarop de jagt en daar hij zeer vlug ter been was, haalde hij Oswald spoedig in, en liep hem zonder een woord te spreken voorbij. Het hert liep naar eene drassige plek, ging daarover gekomen zijnde eindelijk in het water, en stond toen hijgende stil. Eduard wachtte hierop Oswald in, die zich bij hem voegde.

„Hij is te water gegaan," zeide Eduard, „en nu moogt gij gaan en schieten hem dood."

Oswald haastte zich driftig naar de plaats,

waar honden en hert in het water stonden, en joeg het dier een kogel door den kop.

Eduard ging daarop naar hem toe, hielp hem het beest uit het water halen, waaropOswald het den hals afsneed, en volgens gewoonte behandelde.

„Hoe kwam het, dat gij hem mistet?" zeide Oswald; „want dit zijn beide mijne kogels."

„Omdat ik in het geheel niet op hem geschoten heb," zeide Eduard; „de mijne ligt dood in de varen, en een baas van een stuk is het."

„Dit is een vijfjarig hert," zeide Oswald.

„Ja, maar het mijne is een koningshert, zoo als gij zien zult, als wij terug gaan."

Zoodra Oswald met zijn werk gereed was, hing hij de bouten van het dier aan een eikenboom, en ging met Eduard terug.

„Waar hebt gij hem geraakt, Eduard?" zeide Oswald onder het gaan.

„Ik kon alleen zijn oog door de varen heen te zien krijgen, en ik moet hem dus daaromtrent geraakt hebben."

Toen zij op de plek kwamen, vond Oswald, dat Eduard zijn kogel juist in het oog van het hert geschoten had.

„Wel," zeide hij „gij hadt mij wel doen gelooven, dat gij iets van ons handwerk verstondt, maar ik geloofde niet, dat gij zoo knap waart, als gij zelf meendet. Maar nu moet ik bekennen, dat gij zoo ver ik zien kan, een meester zijt in

alle de deelen van ons vak. Dit is inderdaad een koningshert. Vijfentwintig takken, zoo waar als ik leef! Kom aan, het mes uit en laat er ons een eind aan maken; want wanneer wij nog naar uwe woning zullen gaan, hebben wij geen tijd te verliezen. Binnen een half uur zal het donker zijn." Zij hingen de bouten van het hert, even als die van het andere op, en gingen toen naar Jakobs woning, terwijl Eduard voorstelde, dat Oswald den volgenden morgen Witvoet met de kar zou nemen om het wild naar huis te brengen, en dat hij met hem mede zou gaan, om ze terug te brengen.

„Dat zal volmaakt goed uitkomen," zeide Oswald, „en als ik mij niet bedrieg, zijn wij hier, waar wij wezen moeten, en ik hoop, dat er wat te bikken zal zijn."

„Heb daar geene zorg voor; Alice zal ons wel wat maken," antwoordde Eduard.

Het eten stond voor hen gereed, en Oswald prees de kookkunst van Alice. Hij was zeer verwonderd te zien, dat Jakob vier kleinkinderen had. Na het eten ging hij in Jakobs kamer en bleef langer dan een uur bij hem. In dit gesprek vertrouwde Jakob aan Oswald, dat de vier kinderen de zoons en dochters van kolonel Beverley waren, die men algemeen veronderstelde, dat bij den brand van Arnwood waren omgekomen. Oswald kwam het vertrek weder binnen niet minder verrast, dan verheugd door de mededeeling, die

hij ontvangen en het vertrouwen, dat men in hem gesteld had. Hij groette Eduard en Humphrey eerbiedig, en zeide: „Ik kon niet gissen, met wien ik de eer had te spreken, mijn heer, zoo als gij wel zult begrijpen, maar de kennis hiervan, heeft mijn hart met vreugde vervuld.

„Ja, maar Oswald," zeide Eduard, „herinner u, dat ik steeds Eduard Armitage, en wij de kleinkinderen van den ouden Jakob zijn."

„Zekerlijk, mijn heer, ik zal in uw eigen belang, niet vergeten, dat wij ons houden moeten, als of dit zoo was. Ik verzeker u, dat ik het voor zeer gelukkig houd, dat Jakob mij dit geheim heeft medegedeeld, daar het welligt in mijne magt zal zijn, u van dienst te wezen. Zekerlijk had ik er weinig gedachten van gehad, dat mijn eten ooit door de dochter van kolonel Beverley gekookt zou worden."

Hierop traden zij in een langdurig gesprek, waarin Oswald zijne meening uitte, dat de oude Jakob zeer aan het verminderen was, en niet wel langer, dan een dag drie, vier zou te leven hebben. Er werd een bed voor Oswald op den vloer der kamer, waar Eduard en Humphrey sliepen gespreid, en den volgenden morgen vertrokken zij in de vroegte, spanden den hit voor de kar, laadden er het wild op, en reden door het Woud naar het huis van den opzigter. Het was zoo laat, toen zij daar kwamen, dat Eduard er in toestemde den nacht daar door te brengen, en den

volgenden morgen naar huis te keeren. Oswald ging naar binnen in de kamer, waar de intendant zat, om met dezen te spreken, terwijl hij Eduard met Phoebe de meid alleen in de keuken liet. Hij verhaalde den intendant, dat hij eenig wild medegebragt had, en vroeg wat hij verlangde, dat er mede gedaan zou worden. Hij vermeldde tevens, dat hij door Eduard Armitage geholpen was geworden, die het wild voor hem, met zijne kar en paard hier heen gebragt had en nu in de keuken zat, daar hij dien nacht hier zou moeten blijven; en toen hij er naar gevraagd werd, was hij zeer wijdloopig in het prijzen van Eduards kennis en bekwaamheid in het jagers bedrijf, die hij verklaarde zijne eigene te overtreffen.

„Het bewijst in alle gevallen, dat de jongman het veel gedaan heeft," antwoordde de heer Heatherstone, grimlagchende. „Hij heeft geleefd op kosten des konings, maar hij moet dit volgens dit voorbeeld niet op die van het parlement willen doen. Het zou niet kwaad zijn dezen jongman indien hij wilde, als een boschwachter in dienst te nemen; want schoon hij tegen ons gezind is, ben ik er zeker van, dat hij trouw zou zijn, wanneer hij eens in onze dienst was. Gij kunt hem dit voorstellen, Oswald. De achterbouten van dat koningshert moeten morgen aan generaal Cromwell gezonden worden; omtrent de rest zullen wij onze bevelen geven, wanneer ik nagedacht heb, hoe ik er over beschikken wil."

Oswald verliet het vertrek en kwam weder bij Eduard.

„Generaal Cromwell zal de achterbouten van uw hert hebben, en de intendant stelt u voor om dienst te nemen als boschwachter."

„Ik dank u," antwoordde Eduard, „maar ik voel niet bijzonder veel trek, om wild op te zoeken, voor generaal Cromwell en zijne rondkoppen; en dat moogt gij aan den intendant vertellen, evenwel met veel dank voor zijne goede gezindheid jegens mij."

„Ik dacht er even zoo over; maar de man meent het goed met u, dat geloof ik zeker. Nu Phoebe, wat kunt gij ons te eten geven, want nu hebben wij honger."

„Gij zult dadelijk bediend worden, want ik heb biefstuk in de pan," antwoordde Phoebe.

„En gij moet zien een bed te bezorgen, voor mijn jongen vriend hier."

„Ik heb er geen in huis, maar boven den stal ligt goed stroo in menigte."

„Dat is genoeg," zeide Eduard, „ik ben niet kiesch."

„Neen, dat zal wel waar zijn. Hoe zoudt gij er bij komen?" antwoordde Phoebe, die een beetje oud en een beetje knorrig uitgevallen was. „Wanneer gij de ladder, die gij tegen den muur zult zien staan, opklimt, dan zult gij een goed bed vinden, als gij boven zijt."

Oswald wilde de oude vrouw teregt zetten,

maar Eduard hield zijn vinger omhoog, en er werd niet verder over gesproken.

Zoodra zij hun maaltijd geeindigd hadden, stelde Phoebe voor, dat zij naar bed zouden gaan. Het was laat, en zij wilde niet langer opzitten. Eduard stond op en ging de deur uit, door Oswald gevolgd, die het opzigtershuis aan den intendant en zijne dochter had afgestaan, en in de hut van een der boschwachters, een minuut of vijf van het huis gelegen sliep. Na nog eenigen tijd gepraat te hebben, gaven zij elkander de hand en namen afscheid van elkander, omdat Eduard van plan was den volgenden morgen zeer vroeg te vertrekken, daar hij zich over den ouden Jakob bekommerd maakte.

Eduard klom de ladder op naar den zolder. Er was geene deur aan, om den wind buiten te houden, die doordringend koud woei en hem na eenigen tijd zoo verstijfde, dat hij den slaap niet vatten kon. Hij stond op om te zien, of hij niets kon uitvinden, om zich tegen den wind te beschutten, door meer in een hoek te kruipen: want ofschoon Phoebe gezegd had, dat er overvloed van stroo was, bleek het, dat er in waarheid maar zeer weinig op den zolder lag; op zijn best genoeg om er een leger van te maken. Na eenigen tijd stond Eduard op, ging naar beneden, om wat op het erf heen en weder te loopen en zoo doende, wanneer hij kon, zijne verstijfde ledematen wat te ontdooljen. Ten laatste sloeg hij, bij het

heen en weer loopen, zijne oogen op de vensters der slaapkamer boven de keuken, waar hij zag dat nog licht brandde. Hij dacht, dat het Phoebe de meid was die naar bed ging, en voelde zich geheel niet gunstig jegens haar gestemd, omdat zij hem van zijne nachtrust berooft had, maar wenschte haar een duchtigen tandpijn of zoo iets toe, om haar insgelijks wakker te houden. Eensklaps echter bespeurde hij door het witte glasgordijn een helder licht in de kamer — het werd ieder oogenblik sterker — hij zag eene vrouwelijke gedaante zich angstvol door het vertrek bewegen en pogingen doen om het venster te openen, en — bij het wegslaan van het gordijn, zag hij dat de kamer in brand stond. Een oogenblik slechts bedacht hij zich, toen liep hij de ladder halen, waarmede hij op den zolder geklommen was, en plaatste die tegen het venster. De vlam was nu minder helder en hij kon den persoon, die aan het venster gestaan had, toen hij de ladder ging halen, niet zien. Spoedig klom hij naar boven, stiet het venster in, en ofschoon de rook, die er in groote wolken uitsloeg, dreigde hem te verstikken, steeg hij door de opening naar binnen. Zoo als hij in de kamer was, struikelde hij over het ligchaam van den persoon, die het venster had willen openen, doch buiten kennis was neergezegen. Toen hij het ligchaam ophief barstte het vuur, dat, toen alle deuren en vensters gesloten waren, uit gebrek aan lucht gesmeuld had, op eens in laaije

vlammen uit, en voor dat hij met het ligchaam in zijne armen de ladder weder bereikt had, werd hij door deze geschroeid, doch het gelukte hem evenwel veilig beneden te komen. Daar hij zag dat de kleederen in brand waren geraakt, bluschte hij deze en nu eerst zag hij, dat het de dochter van den intendant van het Woud was, die hij gered had. Er was geen tijd te verliezen, Eduard bragt haar dus in den stal, legde haar daar op het stroo neder en begon nu te schreeuwen om het huis in beweging te brengen. De waterput voor de paarden was aan de buitenzijde van den stal, Eduard vatte een emmer op, vulde die, klom haastig de ladder op, smeet hem daar uit, en ging toen een anderen halen. Ondertusschen had Eduards aanhoudend geroep van „brand! brand!" de huisgenooten wakker gemaakt, en even zoo de bewoners der naast bij gelegen hutten. Mijnheer Heatherstone kwam half gekleed, en met een door schrik ontdaan gelaat naar buiten; Phoebe kwam huilend achter hem aan, en nu kwamen ook de bewoners der andere huizen haastig aanloopen.

„Red haar! mijne dochter slaapt in die kamer!" riep Heatherstone. „O red haar! of laat mij het doen!" riep de arme man in den doodelijksten angst, maar het vuur sloeg met zulk een geweld het venster uit, dat iedere poging daartoe onmogelijk en ijdel was.

„Oswald!" riep Eduard tot dezen, „laat de

menschen mij het water zoo spoedig mogelijk aan geven. Zij kunnen met kijken geen goed doen."

Oswald zette de menschen aan het werk, en Eduard kreeg nu zulk een overvloed van water, dat het vuur begon te verminderen. Men kon het nu naderen, eenige weinige emmers meer stelden hem in staat een voet in de kamer te zetten, en nu namen met ieder oogenblik de rook en het vuur af.

Het zou onmogelijk zijn den toestand en de doodsangsten van den intendant gedurende dien tijd, te beschrijven. Hij zou de ladder op, zich midden in de vlammen gestort hebben, wanneer hij niet door eenige menschen was vastgehouden. „Mijne dochter! mijn kind! — verbrand! levend verbrand!" zoo riep hij in wanhoop uit en sloeg zijne handen boven het hoofd te zamen.

In dit oogenblik riep eene stem midden uit den hoop: „Op Arnwood zijn er vier verbrand!"

„God in den hemel!" Met deze kreet van ontzetting zonk de intendant buiten bewustzijn neder, en werd in dien toestand in eene naburige woning gebragt.

Onderwijl had de toevoer van water Eduard in staat gesteld het vuur geheel te blusschen: de meubels der kamer waren geheel verbrand, maar verder had het vuur zich niet uitgestrekt; en toen Eduard begreep, dat er geen gevaar meer was, klom hij de ladder weder af en liet het aan anderen over

toe te zien, dat er geene nieuwe ongelukken mogten ontstaan. Hij riep nu Oswald tot zich en verzocht hem mede naar den stal te aan.

„O, mijnheer," zeide Oswald, „dat is verschrikkelijk! en zulk een lief, jong meisje daarbij!"

„Zij is geborgen en wel," antwoordde Eduard, „ten minste denk ik dit. Ik heb haar naar beneden gedragen en in den stal neergelegd, eer ik beproefde den brand te blusschen. Zie, daar is zij; zij is nog niet weer bij haar zelve gekomen. Haal wat water. Zij ademt! God dank! Zie zoo Oswald, dat zal voldoende zijn. Laten wij haar nu in uw jas rollen en haar naar uwe hut dragen. Daar zullen wij haar bij breugen."

Oswald wikkelde het nog bezwijmde meisje in zijn kleed, en droeg haar in zijne armen weg, terwijl Eduard hem volgde.

Zoodra zij in het huis gekomen waren, waar van al de bewoners in het huis van den opzigter bezig waren, legden zij haar te bed en bragten haar zeer spoedig weder bij.

„Waar is mijn vader?" riep Patientia, zoodra zij volkomen bij hare kennis gekomen was.

„Hij is gezond en wel, mejufvrouw," antwoordde Oswald.

„Is het huis afgebrand?"

„Neen. De brand is reeds gebluscht."

„Wie heeft mij gered? O, zeg het mij."

„De jonge Armitage, mejufvrouw."

„Waar is hij? Ja, nu herinner ik het mij; maar ik moet naar mijn vader. Waar is die?"

„In de andere hut, jufvrouw."

Patientia poogde op te staan, doch zij gevoelde, dat zij te zeer uitgeput was, en viel weder op het bed ter neder. „Breng mijn vader hier."

„Dadelijk, mejufvrouw," hernam Oswald. „Eduard wilt gij hier blijven?"

„Ja," zeide Eduard. Hij ging buiten de deur der hut, en bleef daar terwijl Oswald naar den heer Heatherstone ging.

Oswald vond hem bij gekomen, doch in diepe smart verzonken, zoo als men denken kan. „De brand is gebluscht mijn heer," zeide Oswald.

„Daar geef ik niet om. Mijn arm, mijn arm kind."

„Uw kind is in veiligheid, mijn heer," antwoordde Oswald.

„In veiligheid zegt gij?" riep Heatherstone, terwijl hij overeind vloog. „Gered, waar?"

„In mijne hut. Zij heeft mij gezonden om u te roepen."

De heer Heatherstone vloog de deur uit, rende Eduard voorbij, die aan de deur van de andere hut stond en lag in de armen zijner dochter. Oswald kwam buiten bij Eduard, die hem nu omstandig verhaalde, hoe hij het meisje gered had.

„Wanneer die booze prei van eene Phoebe mij niet te slapen gestuurd had op een zolder zonder stroo, dan waren zij allen verbrand," merkte Eduard aan.

„Zij gaf u de gelegenheid om kwaad met goed te vergelden," antwoordde Oswald op zijne aanmerking.

„Ja, maar ik ben vrij wat gebrand aan mijn arm," zeide Eduard. „Hebt gij iets, dat daar goed voor zijn kan?"

„Ik denk wel van ja; wacht een oogenblik." Oswald ging naar binnen en kwam met eene zalf terug, waarmede hij Eduards arm, die vrij ernstig gebrand bleek, verbond.

„Hoe dankbaar mag, — en zal, daar twijfel ik niet aan, de intendant zijn!" zeide Oswald.

„En juist daarom wil ik den hit zadelen, en zoo gaauw ik kan naar huis rijden; en, luister Oswald, zeg hem volstrekt niet, waar ik woon."

„Ik weet waarlijk niet, hoe ik hem dat zal weigeren, wanneer hij het mij afvraagt."

„Maar gij moet het weigeren. Hij zal mij eene betrekking in het woud aanbieden, om mij daardoor zijne dankbaarheid te toonen; en ik wil er geene aannemen. Ik heb er niets tegen zijne dochter te redden, zoo als ik die van mijn ergsten vijand, ja mijn ergsten vijand zelf uit zulk een vreeselijken dood zou gered hebben; maar ik begeer hunne dankbaarheid of dienstaanbiedingen niet. Ik wil niets van een rondkop aanne-

men; en wat het wild in het bosch betreft, dat behoort aan den koning en ik zal er mij van voorzien, wanneer dat mij gelegen komt. Goeden dag, Oswald, gij zult wel eens aankomen en naar ons omzien, wanneer gij tijd hebt?"

„Ik zal bij u komen, voor dat de week ten einde is, maak daar staat op," antwoordde Oswald. Eduard verzocht hierop Oswald den hit voor hem te zadelen, want de pijn in zijn arm belette hem dit zelf te doen, en zoodra dit geschied was reed hij weg naar huis.

Eduard reed hard, want hij verlangde naar huis omdat hij ongerust was over den toestand van den ouden Jakob; en daarenboven deed zijn verbrande arm hem veel pijn. Humphrey kwam hem ongeveer een kwartier van huis te gemoet en vertelde hem, dat hij niet dacht, dat de oude man nog vele uren te leven had, en dat hij zeer verlangde hem te zien. Daar de hit dood af was, van den forschen gang, dien Eduard gereden had, stapte Eduard af en wandelde met Humphrey naar huis, terwijl hij hem onder het gaan mededeelde, wat er dien nacht was voorgevallen.

„Doet uw arm erg pijn?"

„Ja, in waarheid," hernam Eduard; „maar daar is niet aan te doen."

„Ja, en neen; hij kan u toch gemakkelijker gemaakt worden. Ik weet, wat de pijn verminderen kan, want ik herinner mij, wat Benjamin, toen hij op Arnwood zijne hand eens verbrand

had, er opgelegd heeft, dat hem grootelijks verligtte."

„Ja, zeer waarschijnlijk; maar ik geloof niet, dat wij eenige medicijnen of zalven in huis hebben. Maar hier zijn wij er; wilt gij Witvoet op stal zetten, terwijl ik bij Jakob ga?"

„Goddank, dat gij te huis zijt," zeide de oude boschwachter, „want ik verlangde hevig u nog voor ik stierf te zien; en er is iets dat mij zegt dat ik nog slechts weinig tijd hier vertoeven zal."

„Waarom zegt gij dit! — gevoelt gij u zoo zeer ziek?"

„Neen, ziek niet; maar ik gevoel, dat mijne krachten mij begeven. Bedenk dat ik een oud man ben, Eduard."

„Niet zoo heel oud, Jakob; Oswald zegt, dat gij niet veel over de zestig jaar zijt."

„Oswald weet er niets van. Ik ben meer dan zevenzeventig jaar oud, Eduard; en gij weet het Eduard, de bijbel zegt, dat des menschen jaren zijn zeventig, zoodat ik al over het perk ben. En nu Eduard ik heb u slechts weinig te zeggen. Neem u in acht: is het niet voor u zelven, dan ten minste voor uwe kleine zusters. Gij zijt jong, maar gij zijt groot en sterk boven uwe jaren en kunt haar beter beschermen, dan ik doen kon. Ik zie donkere tijden te gemoet — maar het is Zijn wil, en wie zal betwijfelen, of die wil heilig en goed is? Ik bid u, maak uw naam

en afkomst voor het oogenblik niet bekend; goed kan het u niet doen, en het zou u welligt kwaad kunnen doen; en kondet gij besluiten, om te huis te blijven en van de boerderij alleen te leven, het zou geloof ik beter zijn, en gij zoudt er geen gebrek om behoeven te lijden. Begeef u niet in gevaar om het wild, dat zij nu als hun eigendom zich toe eigenen. Gij zult in eene beurs in mijne kist eenig geld vinden, genoeg om al het geen gij noodig mogt hebben te koopen; maar wees er zuinig mede; want niemand kan zeggen, hoe gij het noodig kunt hebben. En nu, Eduard, roep uw broeder en zusters, dat ik hen allen vaarwel mag zeggen. Ik ben, zoo als wij allen zijn, een zondaar, maar vertrouw op de genade van God in Jezus Christus. Eduard, ik heb mijn pligt jegens ulieden, zooveel in mijn vermogen was vervuld; maar beloof mij nu nog een ding, dat gij iederen morgen en iederen avond in den bijbel zult lezen en bidden, zoo als ik altijd gedaan heb, ook wanneer ik er niet meer zijn zal; beloof mij dat, Eduard."

„Ik beloof u, dat het gebeuren zal, Jakob," zeide Eduard, „en ik zal uw anderen raad niet vergeten."

„God zegene u, Eduard. Roep nu de kinderen." Eduard riep Humphrey en zijne beide zusters binnen.

„Humphrey, mijn beste jongen," zeide Jakob, „denk er aan, dat in het best van ons leven,

wij midden in den dood zijn, en dat er geen waarborg daartegen, noch voor ouden, noch voor jongen is. Gij en uw broeder kunnen in het midden uwer jeugd worden weggenomen; de een kan weggenomen, de ander kan gespaard worden. Bedenk dat uwe zusters van u afhankelijk zijn, en wees daarom niet te driftig; ik vrees, dat gij u te veel aan gevaar blootstelt, met uw altijd durend plannen maken om wilde koeijen te vangen. Neem u in acht, Humphrey, want gij kunt slecht gemist worden. Houd u bij de boerderij, zoo als ze nu is, zij zal u allen voeden. Lieve Alice en Edith, ik ga sterven, zeer spoedig zullen uwe broeders mij in mijn graf leggen. Weest goede kinderen, en ziet in alle dingen tot uwe broederen op. En nu, kus mij Alice; gij zijt mij tot een grooten troost geweest, want gij hebt mij uit den bijbel voorgelezen, toen ik het zelf niet meer kon. Moge uw doodbed door zooveel liefde omringd zijn, als het mijne is, en moogt gij gelukkig leven, en de dood eens Christens sterven! Vaar wel, en moge God u zegenen. — God zegene ook u, Edith, en moogt gij zoo goed en onschuldig opgroeijen, als gij nu zijt. Vaar wel Humphrey, vaar wel Eduard, — mijne oogen worden duister — bidt voor mij kinderen — God van genade, vergeef mij mijne zonden en neem mijne ziel in genade aan, om Christus wil, Amen, Amen."

Dit waren de laatste woorden, die de oude boschwachter sprak. Toen de kinderen, die, zoo als hij hun gevraagd had, aan zijn bed geknield gebeden hadden, opstonden, was hij niet meer. Zij weenden allen bitter, want zij beminden den ouden man hartelijk. Alice lag snikkend in Eduards armen, en Edith aan de borst van Humphrey, en het duurde lang eer de broeders haar konden vertroosten. Eindelijk zeide Humphrey tot Alice, „gij doet Eduards arm zeer — gij weet niet hoe veel pijn hij er aan lijdt. Komt beste meisjes, laat ons in de andere kamer gaan, en iets krijgen om de pijn te verminderen."

Dit verzoek leidde haren aandacht af, en wekte tevens nieuw gevoel van medelijden in de kleine meisjes op. — Zij gingen allen in het voorvertrek. Humphrey gaf zijne zusters eenige aardappels om die op linnen te raspen, terwijl hij Eduard den rok uit hielp en zijne hemdsmouwen opsloeg. De geraspte aardappels werden toen op den arm gelegd en Eduard zeide, dat het hem veel goed deed. De meisjes schrapten er toen nog meer, hoewel zij onder dit werk hare tranen niet konden weerhouden. Humphrey vertelde haar toen, dat Eduard niets te eten had gehad en dat zij hem iets voor zijn avondmaal moesten maken. Dit hield haar weder eenigen tijd bezig, en toen het avondeten gereed was, gingen zij allen aanzitten. Zij gingen vroeg te bed, maar niet voor dat Eduard

een hoofdstuk uit den bijbel gelezen en gebeden had, zoo als Jakob altijd gedaan had; en dit deed hare tranen op nieuw vloeijen.

„Kom, beste Alice, en gij lieve Edith, gij moest naar bed gaan," zeide Humphrey.

De kleine meisjes wierpen zich in haars broeders armen, en nadat zij daar eenigen tijd uitgeweend hadden, rigtte Alice zich op, nam Edith bij de hand, en ging met haar naar hare slaapkamer.

HOOFDSTUK X.

„Humphrey," zeide Eduard, „hoe eer dit alles voorbij is, hoe beter. Zoo lang het lijk van den armen Jakob in huis blijft, zullen de arme meisjes niets doen dan treuren en schreijen."

„Ik ben het met u eens," antwoordde Humphrey; „waar zullen wij hem begraven?"

„Onder den grooten eik, achter het huis," zeide Eduard. „De oude man heeft mij eens op een dag gezegd, dat hij gaarne onder een der eiken van het woud zijn graf zoude hebben."

„Wel nu," zeide Humphrey, „ik zal nog van nacht zijn graf maken; de maan schijnt helder, en ik zal het gereed hebben voor dat de dag aanbreekt."

„Het spijt mij, dat ik u niet helpen kan, Humphrey."

„Het spijt mij, dat gij gewond zijt, Eduard,

toen het boek toe. De beide meisjes sloegen nog een laatsten blik op het lijk, en keerden toen schreijende naar huis terug. Eduard en Humphrey vulden het graf weder en volgden toen hunne zusters.

„Ik ben blijde, dat het over is," zeide Humphrey, terwijl hij zijne oogen afdroogde. „Arme, oude Jakob. Ik wil een hek om zijn graf maken."

„Kom binnen, Humphrey," zeide Eduard.

Eduard ging in den stoel van den ouden Jakob zitten en nam Alice en Edith bij zich. Hij sloeg zijne armen om haren hals en zeide:

„Alice en Edith, wij hebben een vriend verloren en iemand, aan wiens nagedachtenis wij niet genoeg dankbaar kunnen zijn. Hij heeft ons van den dood in de vlammen gered, die het huis van onzen vader verbrand hebben, en sedert ons steeds beschermd. Hij is heengegaan, want het is Gods wil geweest hem op te roepen naar den hemel en wij moeten ons aan Diens wil onderwerpen; en hier zijn wij nu, broeders en zusters, weezen, en hebben niemand tot wien wij ter bescherming kunnen opzien, dan den hemel. Hier zijn wij, van de geheele wereld afgescheiden, en voor elkander levend. Wat is nu onze pligt? Wij moeten elkander lief hebben en helpen. Ik wil mijne pligt hierin naar mijn vermogen vervullen, en dat wil Humphrey, en dat wilt gijlieden, lieve meisjes, ook. Ik durf dit voor allen beloo-

ven. Nu kan schreijen en klagen ons niet helpen, wij moeten allen werken, en met ijver en lust werken; en wij willen iederen morgen en iederen avond bidden, dat God ons helpen en onze pogingen zegenen wil, en ons in staat wil stellen ons zelven te helpen en hier in vrede en rust te leven. Geeft mij een kus, lieve Alice en Edith, en kust Humphrey en kust elkander. Laat deze kussen ons verbond bezegelen, en laat ons ons vertrouwen op Hem stellen, die een Vader der weezen is. En nu laat ons bidden."

Eduard en de kinderen baden het Onze Vader en stonden toen op. Zij gingen hierop aan hunne gewone bezigheden en het dagwerk maakte hen spoedig bedaarder, ofschoon het nog verscheiden dagen duurde, eer er nu en dan een grimlach op hun gelaat verscheen.

Zoo ging er eene week voorbij, waarin Eduards arm zoo ver herstelde, dat hij er geen pijn meer aan gevoelde en in staat was Humphrey bij het werk in de boerderij te helpen. De sneeuw was verdwenen en de lente, ofschoon eenigen tijd door het rawe weer achteruit gezet, maakte nu snelle vorderingen. Voortdurende arbeid en de terugkeer van het fraaije weder deden beide de treurigheid uit hun gemoed langzamerhand verdwijnen, en terwijl Humphrey een hek voor het graf van den ouden Jakob gereed maakte, gingen Alice en Edith in het woud, zochten de wilde viooltjes, die op beschutte plekken overal voor

den dag kwamen, en plantten deze op het graf. Eduard bragt ook alle lentebloemen, die hij vinden kon, en stond zijne zusters in hare taak bij; en zoodoende werd door het planten der bloemen, en het zetten van het hek, het graf van den ouden Jakob hunne dagelijksche werkplaats, en wanneer hun dagwerk geëindigd was, bleven zij nog gaarne daar vereenigd en onderhielden zij zich over zijne verdiensten. Den zondag, die op de begrafenis volgde, was het weder zacht en liefelijk en Eduard stelde voor om de gewone bijbellezing, waartoe de oude Jakob eenige hoofdstukken had uitgezocht, niet zoo als gewoonlijk in huis, maar bij het graf te houden; en zij bleven dit, wanneer het weer het toe liet, later steeds doen; zoo werd de rustplaats van den ouden Jakob hunne kerk en vervulde hunne harten met die gevoelens van liefde en godsvrucht, die kracht aan hunne gebeden gaven. Zoodra het hek voltooid was, maakte Humphrey een bord aan den boom vast, waarop hij deze eenvoudige woorden „Jakob Armitage," gesneden had.

Eduard had elken dag verwacht, dat Oswald Partridge hem zoude bezocht hebben, zoo als hij beloofd had, voor het einde der week te zullen doen; maar zeer tot Eduards verwondering, was hij nog niet verschenen. Eene maand verliep, Eduards arm was geheel hersteld, en nog verscheen Oswald niet. Op eenen morgen waren Humphrey en Eduard aan het praten over onder-

scheiden onderwerpen, waarvan het voornaamste eene reis van Eduard naar Lymington betrof, want zij moesten meel hebben, toen aan Eduard inviel, wat de oude Jakob hem omtrent het geld gezegd had, dat hij in de kist zou vinden. Hij ging in Jakobs kamer en opende de kist, waarin hij, onderin, onder de kleederen eene lederen beurs vond, die hij bij Humphrey buiten bragt. Bij het openen daarvan, waren zij zeer verwonderd er behalve eene menigte zilvergeld meer dan zestig goudstukken in te vinden.

„Dit is zekerlijk eene groote som geld," merkte Humphrey aan. „Ik weet niet, wat de dingen kosten, maar het komt mij voor, dat dit ons een geheelen tijd kan onderhouden."

„Dat denk ik ook," zeide Eduard. „Ik wenschte dat Oswald Partridge kwam, want ik heb hem eene menigte vragen te doen. Ik weet niet, wat het meel, of een der andere dingen, die wij noodig hebben, kost, en evenmin weet ik, wat ik mij voor een hert moet doen betalen. Daarom zou ik niet gaarne naar Lymington gaan, eer ik hem gezien had. Wanneer hij niet gaauw komt, ben ik van plan eens naar hem over te stappen, om te zien, wat er hapert."

Daarop sloot Eduard het geld weder in de kist en ging toen met Humphrey naar het land en aan hun werk.

Eerst zes weken na den dood van den ouden Jakob, vertoonde zich Oswald Partridge.

„Hoe gaat het met den ouden man, mijnheer?" was zijne eerste vraag.

„Weinige dagen, na dat gij bij ons geweest waart, hebben wij hem begraven," antwoordde Eduard.

„Ik vreesde dit wel," zeide de opzigter. „Zijne ziel ruste in vrede, — hij was een braaf man. En hoe gaat het met uw arm?"

„Die is bijna weer beter," hernam Eduard. „Maar ga nu eens zitten, Oswald, want ik heb veel met u te praten; en vooreerst moet ik u vragen, wat u zoo lang weerhouden heeft, volgens uwe belofte hier te komen."

„Eenvoudig en in één woord, een moord."

„Een moord!" riep Eduard uit.

„Ja, voorbedachte moord, mijnheer; in één woord, zij hebben den koning — onzen vorst, koning Karel onthoofd."

„Hebben zij dat durven doen?"

„Dat hebben zij," hernam Oswald. „Wij weten hier in het Woud weinig van hetgeen er omgaat, maar toen ik u het laatst gezien heb, hoorde ik, dat hij in Londen was, en teregt gesteld zou worden."

„Teregtstellen!" riep Eduard uit. „Hoe konden zij een koning teregt stellen? volgens de wetten van ons land moet ieder voor zijns gelijken teregt staan. Waar zijn zijne gelijken?"

„De majesteit wordt niet meer gerekend, naar ik meen," zeide Oswald, „maar het is niet te

min zoo als ik u zeg. Twee dagen, nadat gij ons verlaten had, is de intendant in allerijl naar Londen vertrokken, en naar ik gehoord heb, heeft hij zich met kracht tegen het doodvonnis verzet, en alles gedaan, wat in zijn vermogen was om het te beletten; maar zonder vrucht. Bij zijn vertrek beval hij mij ten strengste mijn huis geen uur te verlaten, daar zijne dochter alleen was; en zoo kon ik, daar ik hem dit beloofde, niet bij u komen; maar Patientia heeft ondertusschen brieven van hem gekregen, en mij verhaald, wat ik u nu vertel."

„Gij hebt niet gegeten van middag, Oswald?" vroeg Eduard.

„Neen, dat heb ik niet."

„Alice, beste meid, maak wat eten klaar, wilt gij? En Oswald, terwijl gij eet, moet ik u voor eenige oogenblikken alleen laten. Uw verhaal heeft mij zoo van streek gebragt, dat ik niet in staat ben, naar iets te hooren, voordat ik een oogenblik in eenzaamheid mijne gedachten bijeen verzameld en mijn gevoel lucht gegeven heb."

Eduard was inderdaad in een gemoedstoestand, die noodig had een weinig bedaard te worden. Hij verliet het huis en ging in diepe gedachten verzonken een eind weegs het bosch in.

„Eindelijk vermoord!" riep hij uit. „Ja, wel mag het een moord genoemd worden, en niemand om hem te redden — geen zwaard ter zijner verdediging getrokken — niet één arm voor hem op-

geheven. Hoe veel dapper bloed te vergeefs vergoten! Geest mijner vaderen, hebt gij niemand van uw staal en uwe trouw achter gelaten: of is geheel Engeland een bloodaard geworden? Wel nu, de tijd zal eenmaal komen, en kan ik niet meer hopen voor mijn koning te strijden, dan zal ik, in alle geval, tegen hen vechten, die hem vermoord hebben."

Zulke waren Eduards gedachten, terwijl hij door het bosch wandelde, en er verliep meer dan een uur eer zijn gistend bloed, weder op de gewone wijze door zijne aderen stroomde; ten laatste meer bedaard, keerde hij naar huis terug en luisterde naar de nadere omstandigheden, die Oswald nu van het medegedeelde verhaalde.

Nadat Oswald geeindigd had, vroeg Eduard hem, of de intendant terug gekomen was.

„Ja, want anders was ik niet hier gekomen," antwoordde Oswald. „Gister is hij teruggekomen, er zeer donker en mistroostig uitziende, en zoo ik hoor, gaat hij binnen weinige dagen naar Londen terug. Eigenlijk heeft hij mij dit zelf verhaald, want ik vroeg hem verlof om naar uw grootvader te gaan zien. Hij zeide mij, dat ik gaan kon, maar spoedig weder moest komen; daar hij naar Londen terug moest. Naar hetgeen ik van jufvrouw Patientia gehoord, en ook zelf van hem gezien heb, geloof ik, dat hij innerlijk zeer geschokt en bedroefd is, over het gebeurde; en zoo zijn er in waarheid velen, die hoewel zij

geheel niet eens waren met de wijze van bestuur van den koning, nimmer eenige gedachte gehad hebben, dat de zaken tot zulk een uiterste zouden komen. Ik heb eene boodschap van hem aan u te doen, en die is, dat hij u verzoekt, dat gij bij hem wilt komen, opdat hij u voor de redding van zijn kind mag danken."

„Ik wil dien dank van u aannemen, Oswald, dat zal even goed zijn, als of hij ze mij persoonlijk betuigde."

„Ja, misschien; maar ik heb eene andere boodschap van eene andere hand, en dat is, van de jonge jufvrouw zelve. Zij heeft mij verzocht u te zeggen, dat zij nooit weder een gelukkig uur zal hebben, voordat zij u gezien en u haren dank betuigd heeft voor uw moed en uwe goedheid; en dat gij geen regt hebt, haar onder zulk eene verpligting jegens u te brengen, en haar geene gelegenheid te geven, om hare gevoelens jegens u uit te drukken. En nu, mijnheer Eduard, ik ben er zeker van, dat zij meent, wat zij zegt, en zij heeft mij doen belooven, dat ik u zou overhalen te komen. Ik kon het haar niet weigeren, want zij is een lief schepseltje; en daar haar vader binnen weinige dagen naar Londen zal gaan, kunt gij eens over komen rijden en haar zien, zonder eenig gevaar te loopen, van door aanbiedingen van zijnen kant beleedigd te zullen worden."

„Goed," hernam Eduard, „ik heb er niets tegen, haar weder te zien, want zij was zeer beleefd

jegens mij; en daar gij zegt, dat de intendant niet te huis zal zijn, zal ik misschien komen. Maar nu moet ik u over andere punten spreken."

Eduard deed hierop aan Oswald onderscheidene vragen, ten aanzien van den prijs van verschillende artikelen en over de beste manier om zijn wild van de hand te zetten. Oswald antwoordde hem op alle zijne vragen, en Eduard schreef alle punten en aanwijzingen op.

Oswald bleef twee dagen bij hen en verliet hen daarop, na van Eduard de belofte ontvangen te hebben, dat deze, zoodra hij kon, naar het huis van den opzigter zou komen.

„Mogt de intendant vroeger dan wij hem wachten terug komen, dan zal ik overkomen en het u doen weten, maar volgens hetgeen ik van hem gehoord heb, meen ik, dat hij niet korter dan eene maand in Londen denkt te vertoeven."

Eduard beloofde, dat Oswald hem binnen de eerste tien dagen zou zien, en daarop vertrok Oswald.

„Humphrey," zeide Eduard, zoodra Oswald vertrokken was, „ik heb het plan gemaakt, om morgen aan den dag naar Lymington te gaan. Wij moeten meel hebben en nog verscheiden andere dingen, waar Alice niet langer buiten kan."

„Waarom zouden wij niet zamen gaan, Eduard?" zeide Humphrey.

„Neen, deze reis niet," zeide Eduard. „Ik

moet onderscheiden dingen en verschillende menschen opzoeken, en ik wilde liever alleen gaan: buitendien, durf ik de meisjes niet alleen te laten. Ik geloof wel niet, dat er eenig bepaald gevaar is, maar er konde toch iets gebeuren, en ik zou het mij nooit vergeven, als haar iets overkwam. Evenwel is het noodig, dat gij den een of anderen tijd met mij naar Lymington gaat, opdat gij zoudt weten, waar gij, wanneer het noodig mogt zijn, alles kondt koopen en verkoopen. Doch ik wilde aan Oswald voorstellen, om dan hier te komen en een paar dagen te blijven, dan kunnen wij te zamen eens naar Lymington gaan en hem de zorg voor de meisjes aanbevelen."

„Ja, gij hebt gelijk Eduard; dat zal het beste plan zijn."

Toen Humphrey deze aanmerking maakte, kwam Oswald de woning weder binnen.

„Ik zal u zeggen, mijnheer Eduard, waarom ik terug kom," zeide Oswald. „Het komt er niet op aan, of ik van daag of morgen te huis kom. Het is nog vroeg en daar gij van meening zijt, naar Lymington te gaan, viel het mij in, dat het misschien beter was, zoo ik met u ging. Ik kan u dan den weg wijzen voor al hetgeen gij noodig hebt, en dat is beter, dan dat gij alleen gaat."

„Ik dank u wel, Oswald, en gij zult mij hiermede veel genoegen doen," zeide Eduard. „Humphrey, wij willen dadelijk de kar uit den stal halen, of het wordt te laat. Wilt gij dit doen,

want ik moet nog eenig geld krijgen, en met Alice spreken."

Humphrey ging dadelijk om den hit voor de kar te zetten, terwijl Eduard zeide:

„Oswald, gij moet mij niet mijnheer Eduard noemen, zelfs niet, wanneer wij alleen zijn: want doet gij dit, dan zult gij mij voor andere menschen ook zoo noemen, en daarom, denk er aan, dat het eenvoudig Eduard zijn moet."

„Als gij het verlangt, zekerlijk," hernam Oswald, „en zeker het zal ook het beste zijn, want een onvoorzigtig woord in het bijzijn van anderen kon ligt vermoeden wekken."

Kar en hit waren spoedig voor de deur, en, nadat Eduard nog allerlei boodschappen van Alice ontvangen had, reed hij door Oswald vergezeld naar Lymington.

HOOFDSTUK XI.

„Zoudt gij uw weg naar Lymington alleen gevonden hebben?" vroeg Oswald, terwijl de hit voortdraafde.

„Ik denk wel van ja," antwoordde Eduard; „máar ik zou eerst naar Arnwood hebben moeten gaan. En wanneer ik alleen geweest was, zou ik dit ook zeker gedaan hebben, maar wij hebben nu een veel korter weg genomen."

„Ik dacht niet, dat gij de bouwvallen van Arnwood gaarne zien zoudt," zeide Oswald.

„Er gaat geen dag voorbij," hernam Eduard, „dat ik er niet aan denk. „Ik zoude ze gaarne eens gezien hebben. Ik zou wel eens willen zien of iemand er bezit van genomen heeft, want zij zeggen, dat het goed verbeurd verklaard is."

„Ik heb wel gehoord, dat het voornemen daartoe bestond, maar nog niet, dat het geschied is," zeide Oswald, „doch wij zullen er wel wat meer van vernemen, wanneer wij te Lymington komen. Ik ben er wel in langer dan een jaar niet geweest. Ik geloof niet, dat er iemand zal zijn, die u herkent.

„Ik geloof het ook niet, maar geef er weinig om. En wie zou er ook zijn, die mij herkennen kon?"

„Wel nu, dat ik u hier en daar breng, zal u waarschijnlijk menige vraag sparen, en ik wil u nergens brengen, waar ik weet, dat ze wat nieuwsgierig zijn. Zie, daar is de toren, wij hebben nu niet meer dan een kwartier te rijden."

Zoodra zij Lymington binnen waren, reed Oswald naar eene kleine herberg, waar de oppassers en boschwachters gewoonlijk inkeerden. In waarheid was de herbergier de man, die al hun wild ontving en het verkocht. Zij reden het stalplein op, en nadat zij kar en paard aan een stalknecht overgegeven hadden, gingen zij de herberg binnen, waar zij den kastelein met een paar andere mannen bij den bierkan aantroffen.

„Wel, vriend Andries, hoe gaat het u?" zeide Oswald.

„Laat eens zien," zeide de zwaarlijvige kastelein, terwijl hij zijn hoofd achterover gooide, zijn buik vooruitstak, en strak naar Oswald keek. „Wel nu kom aan, Oswald Partridge, zoo waar als ik leef. Waar hebt gij toch al dien tijd gezeten?"

„In het Woud, vriend Andries, waar niet weinig veranderingen zijn voorgevallen."

„Ja, ik heb er van gehoord, gij hebt daar nu eene soort van intendant van het parlement; en wien hebt gij daar bij u?"

„Den kleinzoon van een ouden kennis van u, van den ouden Jakob Armitage, doch die dezer dagen overleden is."

„Ei, is Jakob dood. Die arme vent. Zoo waar ik leef, Jakob Armitage was een man zoo trouw als staal. En is hij zoo dood! Ja, wij moeten allen eenmaal sterven. Boschwachters en herbergiers, zoo wel als koningen, sterven moeten wij allen."

„Ik heb Eduard Armitage hier mede naar toe genomen, om hem aan u bekend te maken, vriend Andries. Nu de oude man dood is, zult gij u met hem over het wild uit het bosch moeten verstaan."

„O zoo, ja, het is schaarsch tegenwoordig. Ik heb een langen tijd geen hert gezien. De oude Jacob bragt mij het laatste. Dan zijt gij, naar ik

vermoed, geen van de boschwachters van het parlement?" vervolgde de kastelein zich naar Eduard keerende.

„Neen," antwoordde Eduard. „Ik schiet geen wild voor rondkoppen."

„Braaf, mijn kereltje, braaf en goed gezegd. De Armitages zijn altijd brave en trouwe kerels geweest en hebben steeds het fortuin der Beverley's gevolgd; maar er zijn geen Beverley's meer om te volgen. Afgehouwen, stam en takken, en dat is te meer jammer. Dat was eene treurige geschiedenis. Maar komt binnen; wij moeten hier niet praten; wanden hebben ooren, zegt het spreekwoord, en niemand weet tegenwoordig voor wien hij spreken durft of niet."

Oswald en Eduard gingen daarop met den waard naar binnen, en Eduard maakte schikkingen met hem, om hem gedurende het jagtsaisoen regelmatig tegen een bepaalden prijs wild te leveren. Maar daar het in de tegenwoordige omstandigheden gevaarlijk was, het in de stad te brengen, kwamen zij overeen, dat wanneer Eduard een stuk geschoten had, hij naar Lymington zou komen, om er kennis van te geven, en dat de kastelein dan vertrouwde menschen zou zenden, die het des nachts de stad zouden binnen brengen. Na het sluiten dezer overeenkomst, dronken zij een glas met den kastelein en gingen daarop de stad in om hunne aankoopen te bewerkstelligen. Oswald bragt Eduard in alle winkels, waar hij hetgeen

hij noodig had kon koopen; sommige dingen namen zij mede; andere, die te zwaar waren, lieten zij in den winkel, om ze met de kar te komen afhalen, wanneer zij naar huis gingen. Eduard moest kruid en lood hebben en zij gingen naar een zwaardveger, om het zich aan te schaffen. Terwijl zij daar in den winkel stonden, zag Eduard onder andere wapens, een degen aan den wand hangen, dien hij zich verbeeldde meer gezien te hebben.

„Wat is dat voor een degen?" zeide hij tegen den man, die hem het kruid toemat.

„Eigenlijk hoort die degen mij niet toe," antwoordde de man, „en toch kan ik hem den eigenaar of zijne familie niet terug geven. Hij was mij door iemand uit het huis van kolonel Beverley gebragt, om schoon te maken, en voor dat hij weerom gehaald is, is het huis afgebrand en zijn alle menschen omgekomen. Ik weet zeker, dat het een degen van den kolonel zelven was, want er staat een E. B. op een zilver plaatje opgegraveerd. Ik heb eene rekening van werk aan sloten op Arnwood gedaan, en ik heb geen kans, die ooit betaald te krijgen; zoo dat ik niet weet, wat ik doen zal, den degen verkoopen of niet."

Eduard zweeg eenige oogenblikken, want hij vertrouwde zich zelven niet, vreezende dat zijne aandoening indien hij sprak hem verraden zoude; eindelijk zeide hij: „om ronduit met u te spreken, ik ben, en mijn geheel geslacht is dit altijd geweest, een

warme aanhanger van de Beverley's, en het zou mij zeer doen, wanneer de degen van den kolonel in andere handen viel. Ik denk daarom, dat, wanneer ik u uwe rekening betaal, gij gerust den degen aan mij kunt overlaten als een waarborg voor het geld, onder die voorwaarde evenwel, dat, wanneer hij ooit door de familie Beverley wordt opgevraagd, ik hem terug zal geven."

„Zekerlijk," zeide Oswald; „niets kan eerlijker en duidelijker voorgesteld zijn."

„Dat dunkt mij er ook van, jong man," zeide de zwaardveger; „gij zult mij dus uw naam en woonplaats opgeven?"

„Ja, en mijn vriend hier, zal u voor de echtheid van beiden instaan," hernam Eduard.

De zwaardveger haalde nu de rekening, die Eduard betaalde, en na zijn naam, Eduard Armitage, op een papier geschreven te hebben, nam hij bezit van den degen. Daarop betaalde hij het kruid en lood, dat Oswald in bewaring nam, en zijne vreugde naauwelijks meester, haastte hij zich uit den winkel te komen.

„Oswald!" riep Eduard uit, „ik wilde voor geen duizend pond dezen degen afstaan. Ik zal er nooit dan met mijn leven van scheiden."

„Dat geloof ik gaarne," zeide Oswald, „en daarbij geloof ik, dat hij in uwe handen nooit geschandvlekt zal worden; maar spreek zoo hard niet, hier zijn toch overal verspieders en luisteraars. Is er nog iets anders, dat gij noodig hebt?"

„Neen, ik geloof het niet; maar het is er zoo mede gelegen, dat deze degen alle andere gedachten uit mijn hoofd verdreven heeft; zoo er nog iets anders was, dan ben ik het vergeten. Laat ons naar de herberg terug gaan, den hit inspannen en om ons tarwe- en havermeel gaan."

Toen zij aan de herberg kwamen, ging Oswald naar den stal om voor de kar te zorgen, terwijl Eduard naar binnen ging, om den kastelein te vragen, hoeveel wild hij in staat zou zijn, op een en denzelfden tijd van Eduard te ontvangen. Oswald had den degen van Eduard overgenomen, en hem in de kar gelegd, en was bezig de strengen vast te maken, toen er een man bij de kar kwam staan, die den degen zeer aandachtig bekeek. Op eens riep hij op een toon van verwondering zich naar Oswald keerende uit:

„Wel hoe, dat is een degen van mijn ouden meester kolonel Beverley geweest. Ik herkende hem dadelijk. Ik bragt hem aan Philips den zwaardveger, om schoon gemaakt te worden."

„Waarlijk!" zeide Oswald, „zoo, en hoe is uw naam, als het u belieft?"

„Benjamin White," hernam de man. Ik heb op Arnwood gediend, tot aan den nacht, dat het afgebrand is; en sedert dien tijd ben ik hier."

„En wat is hier uwe bezigheid tegenwoordig?"

„Ik ben kelderknecht in de Republiek, in de Visscherstraat — niet ver van den hoek hier."

„Wel, wel, wilt gij even bij den hit blijven

staan, en oppassen, dat niemand iets uit de kar neemt, terwijl ik eventjes om een paar pakjes naar binnen ga."

„Ja, met pleizier wil ik dat doen; maar, wat ik zeggen wil, groenrok, hoe komt gij aan dien degen?

„Dat zal ik u zoo vertellen, als ik terug kom."

Oswald ging hierop naar binnen en vertelde aan Eduard wat er gebeurd was.

„Die zal u zonder twijfel herkennen, en gij moet niet buiten komen, eer ik hem heb weggekregen," zeide hij.

„Daar hebt gij gelijk aan, Oswald, maar vraag hem onder de hand eens, wat er van mijne tante geworden is, en waar zij begraven is, en verneem ook eens van hem, waar de meiden gebleven zijn, die kunnen ook wel te Lymington zijn, zoo goed als hij."

„Ik zal dat alles wel uitvinden," hernam Oswald, waarop Eduard naar den kastelein terug ging en zijn gesprek met hem vervolgde.

Toen Oswald terug kwam, vertelde hij aan Benjamin, op welk eene wijze de kleinzoon van Jakob Armitage, den degen bij den zwaardveger gevonden en gekocht had.

„Ik heb nooit geweten, dat Jakob Armitage een kleinzoon had," zeide Benjamin, „en ik wist ook niet, dat hij dood was."

„Wat is er toch van al de vrouwen, die op Arnwood waren geworden?" vroeg Oswald.

„Wel, Agathe is met een soldaat getrouwd en naar Londen gegaan."

„En de anderen."

„De keukenmeid is naar haar familie gegaan, die omtrent vier uur van hier woont, en ik heb er sedert nooit weer een woord van vernomen."

„Maar er waren er immers drie?" zeide Oswald.

„O, ja daar was er Martha nog," antwoordde Benjamin, terwijl hij eene magtige kleur kreeg, en er vrij bedremmeld uit zag. „Die is ook met een soldaat getrouwd — die slet — en even als Agatha naar Londen getrokken. Had ik kunnen denken, dat ze zoo iets doen zou, ik zou haar nooit op een kussen achter mij van Arnwood meegenomen hebben; zij had voor mijn part met die stumpers van kinderen kunnen verbranden."

„Is de oude dame niet omgebragt?"

„Ja; wel te weten, zij heeft zich zelve omgebragt, liever dan dat zij het James Southwold niet zou gedaan hebben."

„Waar is zij begraven?"

„Op het kerkhof van St. Vitus, en op kosten van de gemeente, want men vond geen geld genoeg bij haar, om de begrafeniskosten goed te maken."

„En gij zijt dus kelderknecht in de Republiek. Is het eene goede herberg?"

„Dat kan ik zoo juist niet zeggen. Ik zal er

niet langer blijven, dan ik volstrekt moet, dat kan ik u wel zeggen."

„Wel zoo! maar gij moet er toch eene gemakkelijke dienst hebben, wanneer gij zoo lang van huis kunt blijven, als gij nu doet."

„Zoo — maar of het er ook waaijen zal, wanneer ik te huis kom! Maar dat is altijd het geval, haast u, of haast u niet; het is alles een. Evenwel denk ik, dat het nu mijn tijd zal worden, en daarom gooden dag, vriend groenrok; en zeg aan den kleinzoon van Jakob Armitage, dat ik altijd blij zal zijn, hem eens te zien, uit oude betrekking op den ouden Jakob, en, wanneer hij komt, dat het dan toch heel erg zou moeten gaan, wanneer hij niets te drinken zou vinden."

„Dat zal ik doen; morgen denk ik hem te spreken," antwoordde Oswald, terwijl hij in de kar stapte, „dus vaarwel, Benjamin," en hierop vertrok Benjamin tot groote vreugde van Oswald, die dacht, dat hij nooit weg zou gaan. Hij liep nu op een drafje weg, om den verloren tijd weder in te halen en was spoedig om den hoek van de straat verdwenen. Nu stapte Oswald de kar weder af, riep Eduard, en nadat zij het meel en de andere zaken afgehaald hadden, reden zij naar huis. Onder het rijden verhaalde Oswald aan Eduard al de bijzonderheden, die hij van Benjamin vernomen had, en het was laat, toen zij behouden en wel aan hunne woning aankwamen Zij gingen spoedig naar hun bed, daar zij beide

vermoeid waren, en Oswald besloten had, den volgenden morgen voor het aanbreken van den dag te vertrekken, dat hij zonder iemand te storen volbragt; want Humphrey was op en gekleed, zoodra als Oswald op was, en maakte dat hij voor zijn vertrek eenig ontbijt kreeg. Al de anderen bleven slapen. Humphrey ging een half uurtje met Oswald mede en wilde naar huis terug keeren, toen hem inviel, dat hij in eenige dagen niet naar zijn valkuil gezien had en meende, dat hij, voordat hij naar huis ging, daar wel eens naar kijken kon. Hij ging dus den kant uit, waar de val zich bevond en kwam er, juist toen de dag begon door te breken, bij aan.

Het was in het laatst van Maart en het weer was zacht voor den tijd van het jaar. Humphrey kwam bij den kuil, en het was nu licht genoeg, om te zien, dat de bedekking er van doorgebroken was en er zich dus waarschijnlijk iets in moest bevinden. Hij ging zitten en wachtte tot het lichter geworden zou zijn, maar van tijd tot tijd meende hij een zwaar ademen en ééns een zwakken zucht te hooren. Dit maakte hem meer en meer nieuwsgierig en hij keek al weder en al weder in den kuil, doch kon gedurende een geruimen tijd niets zien, tot dat hij ten laatste meende, dat hij eene menschelijke gedaante op den bodem zag liggen. Humphrey riep daarop met sterke stem, of er iemand beneden lag. Een zucht was het antwoord, en nu ijsde Humphrey bij het denkbeeld,

dat er iemand in den kuil gevallen en daar omgekomen was, of bij gebrek van hulp zou moeten omkomen. Het viel hem in, dat de ruwe ladder, die hij in der tijd gemaakt had, om de aarde uit de kuil op te brengen, tegen een eik hier digt bij geleund stond, hij liep die halen, zette haar in den kuil en klom toen behoedzaam naar beneden. Toen hij beneden kwam, vond hij zijne vrees bewaarheid, want hij vond er het ligchaam van een jongen, met gescheurde kleederen aan, liggen. Hij keerde hem om, daar hij met zijn gezigt op den grond lag en beproefde hem er uit te brengen, en te onderzoeken of hij nog leefde, 't welk hij tot zijne groote blijdschap zag dat het geval was. De jongen zuchtte verscheiden malen en opende zijne oogen. Humphrey was bang, dat hij niet sterk genoeg zou wezen, om den jongen op zijne schouders tegen de ladder op te dragen; maar toen hij het beproefde vond hij, dat de jongen door uitputting zoo ligt was als een veder, waarop hij hem er uit droeg, en veilig met hem boven op den rand van den kuil kwam.

Humphrey liep hierop naar eene plaats, waar de wilde kudde, zoo als hij wist, gewoon was te komen drinken. Deze was in de nabijheid, hij vulde daar zijn hoed half met water, en ofschoon de jongen niet spreken kon, dronk hij echter begeerig en scheen binnen weinige minuten veel bijgekomen. Humphey gaf hem nog wat, en wiesch hem zijn gezigt en hoofdslapen. De zon was ondertusschen opge.

gaan en het was nu klaar dag geworden. De jongen poogde te spreken, maar hetgeen hij zeide, was zacht en onduidelijk en ook in eene vreemde taal gesproken, zoodat Humphrey er niets van verstaan kon. Hij beduidde den knaap dus door teekens, dat hij weg wilde gaan en spoedig terug zou komen; en toen hij dacht, dat de knaap hem begrepen had, liep hij zoo hard als hij kon naar huis. Zoodra hij hier gekomen was, riep hij Eduard buiten, en nu vertelde hij hem in weinig woorden, wat er gebeurd was, waarop Eduard naar binnen ging om wat brood en melk te halen, terwijl Humphrey den hit voor de kar zette.

Binnen weinige minuten waren zij weder op weg, en kwamen spoedig bij den valkuil, waar zij den jongen nog op dezelfde plaats vonden liggen, waar Humprey hem gelaten had. Zij sopten den haverkoek in de melk, en zoodra hij geweekt was, gaven zij er hem wat van; na eenigen tijd slokte hij het vrij goed door, en spoedig kwam hij zoo ver bij, dat hij kon opzitten. Hierop zetten zij hem op de kar en reden zachtjes met hem naar huis.

„Wat denkt gij, dat het voor een jongen is, Eduard," zeide Humphrey.

„De een of andere bedelknaap, die hier door het bosch is gekomen.

„Neen, dat zou ik niet denken, hij lijkt mij een Zingaro of Heiden, zoo als zij genoemd worden; hij is heel bruin, en heeft zwarte oogen

en witte tanden, juist als die, welke ik eens bij Arnwood gezien heb, toen ik eens met Jakob uit was. Jakob zeide, dat hij niet wist, waar zij van daan kwamen, maar dat zij door het geheele land verspreid, en groote dieven waren, waarzegden, en allerlei streeken uitvoerden."

„Misschien is het zoo; ik denk in dit geval niet, dat hij Engelsch verstaat."

„Ik ben regt dankbaar, dat ik juist van morgen op de gedachte kwam, om eens naar de val te gaan zien. Denk eens, wanneer ik den jongen van honger gestorven gevonden had! Ik zou regt ongelukkig geweest zijn, en nooit weder een vrolijk oog op de koeijen geslagen hebben, die mij altijd zulk een droevig ongeluk zouden herinnerd hebben."

„Dat is wel waar, Humphrey, maar gij zijt voor dat ongeluk bewaard gebleven, en moogt den Hemel dankbaar zijn, dat dit het geval is. Wat zullen wij met hem doen, nu wij hem hebben?"

„Wel, wanneer hij bij ons wilde blijven, zou hij ons van veel dienst kunnen zijn in den koestal," zeide Humphrey.

„Natuurlijk," hernam Eduard lagchende, „daar hij in den valkuil gevangen is, moet hij in den stal, met al diegenen, die op dezelfde manier gevangen zijn."

„Wel, Eduard, laten wij hem eerst weer beter maken, en dan zullen wij zien, wat wij met hem

willen aanvangen; misschien weigert hij om bij ons te blijven."

Zoodra zij aan de hut gekomen waren, namen zij den knaap van de kar af, en droegen zij hem in Jakobs kamer, waar zij hem te bed legden, want hij was nog te zwak om op zijne beenen te kunnen staan.

Alice en Edith, die zeer verwonderd waren over haren nieuwen gast en over de wijze, waarop hij gevangen was geworden, haastten zich om wat meelpap voor hem te koken. Zoodra zij gereed was, gaven zij haar aan den knaap, die daarop van vermoeidheid achterover viel en weldra in een gerusten slaap lag. Hij sliep den geheelen nacht door en, toen hij den volgenden morgen wakker werd, voelde hij zich veel beter, doch nog zeer hongerig. Voor deze laatste kwaal was het middel gemakkelijk, en daarop stond de knaap op en kwam in het voorvertrek.

„Hoe heet gij?" zeide Humphrey tegen den jongen.

„Pablo," antwoordde de knaap.

„Verstaat gij Engelsch?"

„Ja, beetje," antwoordde hij.

„Hoe kwam het, dat gij in den kuil vielt?"

„Niet zien het gat."

„Zijt gij een Heiden?"

„Ja, Gitano — hetzelfde ding."

Humphey rigtte nog onderscheiden vragen aan den jongen, en lokte zoo in zijn gebroken Engelsch de volgende bijzonderheden uit hem.

Dat hij met verscheidene anderen van zijn stam gezamenlijk op reis was geweest om naar de kust te gaan, en dat zij op deze togt hunne tenten niet ver van den valkuil hadden opgeslagen. Dat hij in den nacht was uitgegaan om eenige strikken voor konijnen te zetten, en dat hij, bij het terugkeeren naar de tenten, daar het stikdonker was, in den kuil was gevallen. Dat hij er drie dagen en drie nachten in gelegen had, na te vergeefs beproefd te hebben er zich uit te redden. Zijne moeder was bij den troep Heidens, waartoe hij behoord had, maar een vader had hij niet meer. Hij wist niet, hoe hij hun spoor zou volgen, daar zij niet gezegd hadden, waar zij heen zouden gaan, anders dan naar den zeekant. Dat het nergens toe dienen zou, naar hen te zoeken; en dat hij er niet veel om gaf ze niet weer te zien, want dat hij zeer onvriendelijk bij hen behandeld was. In antwoord op de vraag, of hij er zin in hebben zoude, bij hen te blijven en met hen in de boerderij te werken, zeide hij, dat hij gaarne bij hen zou blijven, wanneer zij vriendelijk jegens hem waren, en hem niet te hard lieten werken; dat hij het eten voor hen wilde koken, konijnen en vogels vangen, en eene geheele menigte van allerlei dingen voor hen zou maken.

„Zult gij eerlijk zijn, wanneer wij u bij ons houden, en geen leugens vertellen?" zeide Eduard.

De jongen bedacht zich een oogenblik en knikte toen met zijn hoofd van ja.

„Nu Pablo, wij zullen u beproeven, en wanneer gij een goede jongen zijt, zullen wij doen, wat wij kunnen om u gelukkig te maken," zeide Eduard; „maar wanneer gij u slecht gedraagt, zullen wij genoodzaakt zijn u de deur uit te zetten: verstaat gij wat ik zeg?"

„Zal zoo goed zijn, als kan," antwoordde Pablo, en hiermede eindigde voor het tegenwoordige het gesprek.

Pablo was een klein ventje, naar gis vijftien of zestien jaren oud, zeer donker van kleur, maar zeer fraai van wezenstrekken, met mooije, witte tanden en groote donkere oogen; en er was zekerlijk in zijn verstandig uiterlijk iets, dat hem tot aanbeveling strekte, buiten de aanspraak, die hij op hunne welwillendheid had, daar hij ten gevolge van zijn ongelukkigen val in den kuil, van al zijne vrienden was verstoken geworden. Humphrey stelde vooral veel belang in hem, en nam hem onder zijne bijzondere bescherming, omdat hij door zijne schuld bijna zoo ellendig om het leven gekomen was.

„Ik denk inderdaad, Eduard, dat de knaap ons van veel dienst zal kunnen worden," zeide Humphrey, terwijl zij buiten voor de deur van het huis stonden; „en ik hoop regt hartelijk, dat het blijken zal, dat hij eerlijk en trouw is. Wij moeten eerst zorgen, dat hij gezond en vrolijk wordt,

en dan willen wij zien, wat wij met hem kunnen beginnen."

„Het geval is, beste Humphrey, dat wij niet anders kunnen handelen; hij is gescheiden van zijne betrekkingen, en weet niet, waar hij heen moet. Het zou onmenschelijk zijn, hem de deur uit te zetten, daar wij de oorzaak van zijn ongeluk zijn; maar hoewel ik dit gevoel, zoo ben ik echter niet zeer gerust, omtrent zijn goed gedrag en het nut dat wij van hem trekken zullen. Ik heb altijd gehoord, dat deze Heidens landloopers zijn, die leven van het stelen van al wat zij tegen komen, en wanneer hij in die leer is opgevoed, dan vrees ik, dat hij niet gemakkelijk te verbeteren zal zijn. Doch, hoe het zij, wij kunnen slechts beproeven, en het beste hopen."

„Hetgeen gij zegt is zeer waar, Eduard, maar tevens heeft de jongen iets eerlijks in zijn gelaat, dat mij, ofschoon hij een Heiden is, eene soort van vertrouwen in hem doet stellen. Toegegeven, da tmen hem geleerd heeft kwaad te doen, denkt gij dan niet, dat, wanneer wij hem het tegendeel vertellen, hij overreed zal worden goed te doen."

„Onmogelijk is dit zeker niet," antwoordde Eduard, „maar, Humphrey, laat ons de voorzigtigste partij kiezen, en hem niet te veel vertrouwen, eer gij hem nader hebt leeren kennen."

„Dat zal ik gewis niet doen," hernam Humphrey. „Wanneer zijt gij van meening naar

het huis van den opzigter over te stappen, Eduard?"

„Binnen een paar dagen; maar ik ben juist niet bijzonder gestemd om nu zeer beleefd tegen rondkoppen te zijn, ofschoon die eene, die ik beloofd heb een bezoek te brengen eene dame is, en een zeer lief, aardig jong meisje op den koop toe."

„Hoe zoo, Eduard, waarom zijt gij dan meer tegen hen ingenomen, dan gewoonlijk?"

„In de eerste plaats, Humphrey, de moord des konings — want een moord was het en niets beters — ik kan dien niet uit mijn hoofd zetten; en gister kreeg ik iets, dat ik als eene uitdrukkelijke gift van den Hemel beschouw, en is dit zoo, dan is het mij niet gegeven, dan opdat ik er gebruik van maken zou."

„En wat was dat, Eduard?"

„De degen van onzen dapperen vader, dien hij zoo edel en goed in de verdediging van zijn vorst gevoerd heeft, Humphrey, en dien ik vertrouw, dat zijn zoon eenmaal met gelijke eer, en mogt het wezen met beter geluk, zal mogen zwaaijen. Kom met mij naar binnen, en dan zal ik hem u laten zien."

Eduard en Humphrey gingen in hunne slaapkamer, en Eduard haalde den degen, dien hij aan zijn kant achter het bed gezet had voor den dag.

„Zie, Humphrey, dit was de degen van on-

zen vader; en" vervolgde Eduard, terwijl hij het wapen kuste, „ik vertrouw, dat ik hem eenmaal zal mogen trekken, om zijn dood, en den dood van hem, wiens leven steeds geheiligd had moeten zijn, te wreken."

„Ik vertrouw, dat gij dit zult, geliefde brooder," hernam Humphrey, „gij zult een sterken arm en eene goede zaak hebben. God geve, dat beiden gelukkig mogen zijn! maar verhaal mij hoe gij er aan gekomen zijt."

Eduard verhaalde nu al, wat er gedurende zijn verblijf te Lymington was voorgevallen, terwijl hij niet vergat hem van de verschijning van Benjamin en van de afspraak, die hij over de leverantie van wild gemaakt had, berigt te geven.

Zoodra het middagmaal afgeloopen was, namen Eduard en Humphrey hunne geweren en gingen volgens eene gemaakte afspraak uit, om jagt te maken op de wilde runderen.

„Hebt gij eene bepaalde gedachte, Humphrey, waar de kudde tegenwoordig aan het grazen zal zijn?"

„Ik weet, waar zij gister en eergister geweid hebben, en ik denk niet, dat zij nog naar eene andere plaats gegaan zijn, want het gras is nog jong en alleen op de naar het zuiden gelegen streken gegroeid. Gij kunt er op aan, dat wij hen nog geen uur van de plaats, waar wij nu zijn, of misschien nog digter bij zullen aantreffen."

„Wij moeten hen voorzigtig naderen, evenals

wij een hert doen, moeten wij niet? zij zouden ons niet tot onder het bereik onzer geweren laten komen, zullen zij wel?" zeide Eduard.

„Wij moeten zelve onze kans bepalen, Eduard; zij zullen ons wel tot onder het schot laten naderen, maar dan zullen de stieren op ons afkomen, terwijl de kudde zich verder verwijdert. Aan den anderen kant, wanneer wij hen besluipen, dan zullen wij er misschien een schieten, maar dan zal de slag van het geweer de anderen verjagen. Het eerste geval is niet zonder gevaar; in het tweede is dit minder het geval, maar wij zullen meer moeite en last hebben. Kies gij, wat gij doen wilt, ik zal doen, wat gij goed vindt."

„Wel nu, Humphrey, als gij mij de keus laat, dan denk ik, dat wij deze reis de koe bij de horens zullen pakken, zoo als het spreekwoord zegt, dat is te zeggen, wanneer er boomen in onze nabijheid zijn, want wanneer de kudde op eene opene plaats weidt, wil ik ons aan zulk een gevaar niet blootstellen; maar wanneer wij op hen vuren kunnen en dan in een boom klimmen, wanneer een stier op ons afkomt, dan wil ik hen openlijk en van voren aantasten."

„Met al mijn hart, Eduard, ik denk, dat het toch al heel erg zou zijn, wanneer wij met onze beide geweren en Smoker bij ons, om ons den rug te dekken, geen meesters van het slagveld zouden blijven. Evenwel moeten wij het terrein goed opnemen eer wij onzen aanval wagen; wanneer wij, zonder hen boos of bang te maken, hen onder het schot kunnen krijgen, zullen wij dit doen moeten."

„De stieren zijn zeer wild in het voorjaar," merkte Eduard aan.

„Dat zijn ze altijd, zooveel ik van hen heb kunnen bespeuren," antwoordde Humphrey, „maar wij zijn nu digt bij hen, naar mijne gedachte — ja, zie maar, daar zijn ze."

„Daar zijn ze inderdaad," hernam Eduard: „nu hebben wij met geene herten te doen, en behoeven zoo heel voorzigtig niet te zijn; maar de dieren zijn toch reeds op hunne hoede, en kijken sterk naar ons. Wij moeten hen bedaard naderen, door van den eenen boom naar den anderen te sluipen. Achter Smoker, achter! — Stil Smoker, achter — brave hond!"

Eduard en Humphrey stonden stil, om hunne geweren te laden, en naderden toen de kudde in de manier als zij bepaald hadden, en spoedig waren zij binnen een paar honderd ellen van de kudde, achter een dikken eikenboom, alwaar zij stil stonden, om hen op te nemen. De kudde bestond uit een zeventig stuks vee, van allerlei grootte en ouderdom. Zij weidden over de geheele vlakte naar alle kanten verspreid, daar het jonge gras nog zeer kort was; maar ofschoon de kudde over verscheiden morgen gronds verspreid was, deed Eduard aan Humphrey opmerken, hoe al de volwassen stieren aan de buitenzijde graasden, ge-

reed, als het ware, om de anderen in geval zij aangetast werden te verdedigen.

„Humphrey," zeide Eduard, „naar de manier zoo als de kudde nu geplaatst is, moeten wij een stier hebben, of niets. Het is onmogelijk de anderen onder het schot te krijgen, zonder een stier voorbij te gaan, en houd u verzekerd, dat de doortogt ons betwist zal worden; en daarenboven zal de kudde dan aan den haal gaan en wij krijgen niets."

„Wel nu," zeide Humphrey, „vleesch is vleesch, en het spreekwoord zegt, bedelaars moeten niet vies zijn, dus laat het een stier zijn, als het niet anders kan."

„Laten wij nog wat nader bij hen gaan, en dan zullen wij bepalen, wat wij doen zullen. Pas op, Smoker."

Zij naderden nu stap voor stap, achter iederen boom schuilend, tot dat zij binnen een tachtig ellen van de stieren gekomen waren. De dieren merkten hen niet op, en daar zij nu binnen scheutswijdte waren, stonden zij weder achter een boom stil, om te overleggen.

„Nu, Eduard, denk ik, dat het best zal zijn dat wij ons verdeelen. Gij kunt van de plaats, waar wij hier staan op hen vuren, en dan wil ik door de varen kruipen en achter een anderen boom gaan staan."

„Goed, doe dat," antwoordde Eduard, „als gij bij dien boom met die lage takken kunt komen,

zult gij misschien dien witten stier onder het schot krijgen, die dien kant uit komt. Koest, Smoker! de hond kan niet met u gaan, Humphrey, dat zou te gevaarlijk zijn."

De afstand van den boom, waarheen Humphrey wilde trachten te komen, was omtrent een groote honderd ellen van dien, waar Eduard nu stond. Humphrey kroop eenigen tijd door de varen, maar eindelijk kwam hij aan eene kale plek van ongeveer tien ellen breed, die zij niet bespeurd hadden, en waar hij zich onmogelijk verbergen kon. Humphrey aarzelde, en besloot ten laatste te beproeven haar dwars over te gaan. Eduard, die het eene oogenblik de bewegingen van Humphrey, en het andere die van de twee het naast bij hem zijnde stieren gade sloeg, bespeurde, dat de stier, die het verst van hem, maar het naast bij Humphrey was, zijn kop in de lucht wierp, met zijn voet de grond opkrabde en toen met een luid geloei, de plek naderde, waar Humphrey, na de opene plek over gegaan te zijn, nog bezig was met naar den boom te kruipen, dien hij nu tot op weinig passen na bereikt had. Hij zag het gevaar, waarin zijn broeder verkeerde en tevens, dat Humphrey zelf er niets van gewaar werd, en wist naauwelijks wat hij doen zoude. De stier was te ver van hem af, om op hem te schieten met eenige hoop van hem te raken; en hoe hij zonder te schreeuwen Humphrey zou doen weten, dat het dier hem ontdekt had en op hem afkwam,

wist hij niet. Dit alles was de gedachte van een enkel oogenblik, en toen besloot Eduard op den stier, die het digst bij hem was, te vuren, dat hij beloofd had niet te doen, voor dat Humphrey den boom bereikt had, en als hij gevuurd had, Humphrey toe te roepen. Hij keerde dus voor een oogenblik zijne oogen van zijn broeder af, en op den stier aanleggende, schoot hij zijn geweer af; maar, waarschijnlijk, omdat zijne zenuwen, bij de gedachte aan het gevaar, waarin zijn broeder verkeerde, trilden, was de wond niet doodelijk, en galoppeerde de stier naar de kudde terug, die op een afstand van eenige minuten zich in een gesloten drom aaneen sloot. Eduard keerde zich nu weder naar den kant, waar zijn broeder stond en ontdekte, dat de stier niet met de overige kudde terug geweken, en naauwelijks dertig ellen van Humphrey verwijderd was, dat hij op dezen toeliep, en dat Humphrey achter den boom stond gereed om te schieten. Hij vuurde, en zoo als bleek miste hij zijn doel; het dier kwam op hem af; maar Humphrey legde bedaard zijn geweer neder en zich aan de laagste takken grijpend, was hij in een oogenblik in den boom en buiten het bereik van den stier. Eduard grimlachte, toen hij bespeurde, dat Humphrey in veiligheid was; maar hij was evenwel nog een gevangene, want de stier liep brullende en altijd naar Humphrey opziende rond en rondom den boom. Eduard dacht een oogenblik na, laadde daarop zijn geweer, en

beval Smoker op den stier los te gaan. De hond, die alleen door het bevel van Eduard om achter te blijven zoolang terug gehouden was, vloog voor uit om den stier aan te vallen. Het plan van Eduard, toen hij den hond op den stier aanhitste, was hem te verlokken, om den hond tot binnen het bereik van zijn schot te volgen; maar voor dat de stier nog aangevallen was, zag Eduard, dat een paar anderen de kudde verlaten hadden, en met snelle schreden op hem afkwamen. Onder deze omstandigheden zag Eduard, dat zijn eenige redmiddel was, zelf in den boom te klauteren, hetgeen hij deed, na eerst wel zorg gedragen te hebben dat hij zijn geweer en kruid en lood mede nam. Toen hij nu daar hoog en droog tusschen een gaffelvormigen tak zat, nam Eduard de wederzijdsche stelling der partijen bedaard op. Daar zat Humphrey in den boom, doch zonder zijn geweer. De stier, die Humphrey vervolgd had, was nu bezig met Smoker te vervolgen, en deze alsof hij begreep, dat hij uitgezonden was, om den stier naar Eduard toe te lokken, maakte eene achterwaartsche beweging naar dezen toe. Ondertusschen waren de andere stieren genaderd en brulden en loeiden met den eersten om het zeerst, en een van hen was even digt bij Eduard, als de eerste stier die met Smoker in gevecht was. Eindelijk stond een der stieren, met zijn poot in den grond krabbend, alsof hij zich zeer bedrogen vond, dat hij geen vijand voor zich zag, op geen

veertig ellen van de plaats, waar Eduard op zijn tak zat, stil. Eduard legde goed aan, en toen hij vuur gegeven had, lag de stier dood. Eduard laadde zijn geweer op nieuw, toen hij op eens een vreeselijk gehuil hoorde en bij het opzien, Smoker door de lucht zag vliegen, dien de eerste stier op zijn horens genomen had. Doch op het zelfde oogenblik zag hij, dat Humphrey van zijn boom was afgeklommen, zijn geweer gekregen had, en weer veilig en wel op een der langste takken zat. De eerste stier maakte zich gereed, om weer op Smoker af te gaan, die van zijn val zoo gekwetst was, dat hij niet in staat was zich te verroeren, toen de andere stier, die waarschijnlijk een oude vijand van den eersten moest zijn, begon te brullen en op hem toeliep. Nu zaten de twee jongens boven in de boomen, de twee stieren waren tusschen hen in aan het vechten en Smoker lag hijgend en jankend op den grond. Doch toen de stieren daar met de koppen en horens woedend tegen elkander stonden te dringen, gingen beide geweren tegelijk los, en beide dieren vielen neder. Na nog eenige oogenblikken gewacht te hebben, om te zien of de stieren ook weder op stonden, dan wel andere van de kudde op hen af zouden komen, klommen Eduard en Humphrey uit hunne boomen naar beneden en schudden elkander hartelijk de hand.

HOOFDSTUK XII.

„Dat heeft er gespannen, Humphrey," zeide Eduard, terwijl hij zijns broeders hand vasthield.

„Ja waarlijk, wij mogen den Hemel voor onze redding danken," antwoordde Humphrey; „en die arme Smoker! laten wij er eens naar zien, of hij erg gekwetst is."

„Ik geloof het niet," zeide Eduard, naar den hond toe gaande, die nog steeds onbewegelijk met zijne tong uit den bek, en hevig steunende, op den grond la .

Zij onderzochten den armen Smoker over zijn geheele lijf zeer naauwkeurig en vonden, dat hij geene uitwendige wond had; maar toen Eduard hem op zijne zijde drukte, huilde hij vreeselijk.

„Daar was het, dat de hoorn van den stier hem gepakt heeft," merkte Humphrey aan.

„Ja," zeide Eduard, terwijl hij hem zachtjes drukte en betastte, „en hij heeft twee ribben gebroken. Humphrey, zie eens of gij hem niet wat water bezorgen kunt, dat zal hem meer goed doen, dan wat het ook zijn moge; de stier heeft hem den adem uit zijne longen gestooten. Ik denk, dat hij spoedig wel weder beter zal zijn, die arme hond."

Humphrey kwam spoedig met water uit een naburigen poel terug. Hij bragt het in zijn hoed mede, en hield het den hond voor, die eerst

langzaam, maar vervolgens met grooter teugen begon te drinken en te kwispelstaarten.

„Nu moeten wij hem aan zich zelven overlaten," zeide Eduard, „en tijd geven om weer bij te komen. En laten wij nu onzen buit eens opnemen. Wel, Humphrey, welk eene menigte vleesch hebben wij hier! Daar is ten minste wel voor drie reizen naar Lymington."

„Ja, en er is geen tijd te verliezen, want, Eduard, het weer begint al warm te worden; maar wat nu te doen? Wilt gij hier blijven, terwijl ik ga en de kar haal?"

„Ja, want er is geene reden, waarom wij beide zouden gaan. Ik zal hier blijven, en op den armen Smoker passen, en maken, dat tegen uwe terugkomst de huiden van de dieren afgestroopt zijn. Maar laat mij uw mes, want ik zal dit bij het mijne wel noodig hebben, een toch zal spoedig stomp zijn."

Humphrey gaf zijn mes aan Eduard, nam zijn geweer op en begaf zich op weg naar de hut. Eduard had twee der stieren voor dat Humphrey terug kwam afgestroopt en Smoker, hoewel hij nog veel pijn leed, stond weder op zijne pooten. Zoodra zij de stieren verder afgestroopt en gevierendeeld hadden, laadden zij ze op de kar en gingen naar huis; zij moesten er tweemaal over rijden en zoowel zij zelve als de hit waren zeer vermoeid, voordat zij aan hun avondmaal gingen. Zij vonden den heidenjongen zeer bijgekomen en

vrolijk. Alice zeide, dat hij haar en Edith zeer vermaakt had, met drie aardappelen als ballen op te gooijen en er mede te spelen, en dat hij een bord op een ijzeren pen had laten draaijen en op zijn kin had laten balanceren. Zij gaven hem wat eten, dat hij in den hoek van den haard opat, terwijl hij gedurig op en naar Edith keek, aan wie hij bijzonder gehecht scheen te zijn.

„Is het lekker?" zeide Humphrey tot den knaap, terwijl hij hem een nieuw stuk hertevleesch gaf.

„Ja; had niet zulk goed eten in valkuil," antwoordde Pablo lagchend.

Vroeg aan den volgenden dag gingen Eduard en Humphrey met eene geladen kar vol vleesch naar Lymington. Eduard toonde aan Humphrey al de straten, waarin winkels waren, waar zij iets te koopen konden hebben, bragt hem bij den waard van de herberg in kennis, en na hun vleesch verkocht te hebben, keerden zij naar huis terug. Het overige van het vleesch werd door Humphrey den volgenden dag naar Lymington gebragt en verkocht; en den derden bragten zij er de drie huiden ook naar toe.

„Wij hebben een goede daghuur gemaakt, Eduard," zeide Humphrey, het geld, dat zij ontvangen hadden, narekenende.

„Wij hebben het, in alle geval, niet zonder gevaar bekomen," antwoordde Eduard, „en nu denk ik Humphrey, dat het tijd zal wezen, dat ik mijne belofte aan Oswald vervul, en naar het

huis van den intendant ga, om mijne visite aan de jonge dame te brengen, want ik houd ze voor eene dame, ten minste moet ik zeggen, dat zij er al het uiterlijk van heeft. Ik verlang, dat dit bezoek achter mijn rug is, daar ik naar bezigheid verlang."

„Wat meent gij daarmede, Eduard?"

„Ik meen, dat ik het bosch in wil en een hert schieten, maar ik wil het niet doen, voor dat ik haar gezien heb; wanneer dat voorbij is, dan ben ik van plan den intendant en al zijn boschwachters te tarten."

„Maar waarom zou dat bezoek u hinderen om heden aan den dag uit te gaan, wanneer gij er zin in hebt?"

„Ik weet het niet, maar zij mogt mij vragen, of ik het gedaan had, en ik zie geene reden om haar te vertellen van ja, en even min om te zeggen van neen, wanneer ik het gedaan heb, en daarom wil ik niet beginnen, voor dat ik haar ontmoet heb."

„Wanneer wilt gij er heen gaan?"

„Morgen ochtend, en ik wil mijn geweer medenemen, ofschoon Oswald mij gevraagd heeft, dit niet te doen; maar na ons gevecht met de wilde stieren, geloof ik niet, dat het geraden is, ongewapend te gaan; en om de waarheid te zeggen, ik gevoel mij niet op mijn gemak, wanneer ik mijn geweer niet bij mij heb, ik mag gaan, waar ik wil."

„Nu, ik zal genoeg te doen hebben, terwijl gij uit zijt; de aardappels moeten gewied worden, en ik wil eens zien, wat ik met vriend Pablo uitvoeren kan. Hij schijnt mij gezond en sterk genoeg, en hij heeft genoeg gespeeld, zoodat ik hem morgen mede naar het land wil nemen en hem te werk zetten. Welk eene menigte vruchten belooft de boomgaard dit jaar. En Eduard, wanneer de jongen blijkt ons van dienst te kunnen zijn, dan heb ik het plan, den geheelen boomgaard tot moestuin te maken en een ander stuk grond in te palen en te zien of wij niet wat graan voor ons zelven kunnen bouwen. Het is de grootste uitgaaf, die wij hebben, en het zou mij regt pleizier doen, wanneer wij ons eigen koren naar den molen konden brengen."

„Maar dienen wij dan geen ploeg en paarden te hebben, wanneer wij koren willen bouwen?" vroeg Eduard.

„Neen, wij zullen het land met de hand bewerken; twee van ons kunnen in tusschenuren een aardig stukje land omzetten, en wij zullen een rijker oogst hebben, dan wanneer wij het land geploegd hadden. Wij hebben nu mest genoeg, om het te ondernemen."

„Nu, als het gebeuren zal, moet het spoedig geschieden, voor dat het volk van de overzijde van het Woud komt en onze woning uitvindt; want dan zullen zij ons het regt van inpaling strijdig maken."

„Het Woud, broertje, behoort aan den koning en niet aan het parlement; en wij zijn 's konings leenmannen en behoeven hem alleen om vergunning te vragen," antwoordde Humphrey; „maar, wat gij zegt is waar en hoe eer het geschied is, hoe beter, en ik wil er ten eersten aan beginnen."

„Hoe veel denkt gij wel in te palen?"

„Een bunder of twee omtrent."

„Maar, dat is meer, dat gij in dit en het volgende jaar kunt omspitten."

„Dat weet ik wel; maar ik zal het mesten, zonder het te scheuren, en dan zal het gras, in vergelijking van hetgeen buiten de heining groeit zoo rijk en welig staan, dat zij zullen denken, dat het al lang ingepaald geweest is."

„Dat is geen kwaad denkbeeld, Humphrey; maar ik raad u, kijk wel toe op den jongen, want hij is van een slecht ras, en is, vrees ik, niet in al te strenge begrippen van eerlijkheid opgevoed. Wees goed op uwe hoede, en zeg aan de meisjes, dat zij niet maken moeten, dat hij op de gedachte komt, dat wij geld in de oude kist hebben, voor dat wij uitgevonden hebben, of hij te vertrouwen is of niet."

„Beter nog het hem in geen geval te doen vermoeden," hernam Humphrey; „hij zal misschien eerlijk blijven, wanneer hij niet in verzoeking gebragt wordt, door te weten, dat er iets is, dat het stelen waard is."

„Gij hebt gelijk, Humphrey; nu morgen och-

tend ga ik en maak mij van dat bezoek af. Ik hoop in staat te zijn, al het nieuws dat er is van haar te vernemen, nu haar vader niet te huis is."

„En ik hoop onzen vriend Pablo aan het werk te zullen krijgen," antwoordde Humphrey; „hoe vele dingen zou ik niet kunnen verrigten, wanneer hij maar werken wilde. Ik zal u eens zeggen, wat ik doen wil. Ik wil eene groote tweemans zaag koopen, een kuil graven, en dan kunnen wij planken zagen en bouwen, al wat wij maar willen. De eerste reis, dat ik naar Lymington ga, wil ik zoo'n zaag koopen, ik kan het nu aanbrengen; en ik wil voor alles eene schaafbank maken, en dan met nog een paar stukken gereedschap zal ik aan den gang gaan; en dan, Eduard, dan zal ik u vertellen, wat mijn verder plan is."

„Dan, Humphrey," hervatte Eduard lagchend, „zult gij mij dit op eene andere keer moeten vertellen, want het is nu mooi laat, en ik moet naar bed, als ik morgen vroeg op zal. Ik weet, dat gij uw hoofd zoo vol plannen hebt, dat het den halven nacht zou duren, wanneer ik naar die allen moest luisteren."

„Nu, ik geloof, dat gij wel gelijk kondt hebben," hernam Humphrey, „en het zal beter zijn, om op één tijd één ding te doen, dan er over honderd te praten; en dus willen wij, zoo als gij zegt, naar bed gaan."

Bij het aanbreken van den dag, waren Eduard en Humphrey op de been; Alice kwam, toen zij aan hare deur tikten hare kamer uit, want zij wilde Eduard niet zonder ontbijt laten gaan. Edith voegde zich spoedig bij hen en zij deden gezamenlijk hun gebed. Terwijl zij hiermede bezig waren, kwam Pablo de kamer in en luisterde naar hunne woorden. Toen het gebed geeindigd was, vroeg Humphrey aan Pablo, of hij begreep, wat zij gedaan hadden.

„Neen, niet veel; geloof gij bidt zon te schijnen."

„Neen, Pablo," zeide Edith; „wij bidden God ons braaf en goed te maken."

„Gij slecht dan?" vroeg Pablo, „mij niet slecht."

„Ja, Pablo," zeide Alice, „iedereen doet kwaad, maar wanneer wij ons best doen goed te worden, dan vergeeft God ons."

Hier eindigde dit gesprek, en nadat Eduard zijn ontbijt gedaan had, kuste hij zijne zusters, zeide Humphrey goeden dag, wierp zijn geweer over zijn rug en begaf zich op weg, door zijn jongen hond, dien hij Pakaan genoemd had vergezeld.

Pakaan was, even als Humphrey's hond, die Waker heette, tot een regt mooijen hond opgegroeid. De eerste was Pakaan genoemd, omdat hij de biggen bij de ooren pakte en ze naar den stal bragt, en de ander had zijn naam gekregen, omdat hij bij het minste geluid begon te blaffen;

maar Humphrey zeide, dat Waker had moeten leeren, de biggen bij de ooren te pakken, omdat dit meer met zijne toekomstige bestemming overeenkwam, dan met die van Pakaan, die voor de jagt in het bosch werd groot gebragt, terwijl Waker voor een huis- en heemhond werd opgevoed.

Daar Humphrey den hit voor zijn boerenwerk noodig had, en het weer zoo fraai was, had Eduard verkozen om te voet te gaan; te meer, daar hij plan had, bij zijne terugkomst door het bosch eens te beproeven of hij een hert kon vinden, dat slecht gaan zou, wanneer hij op den rug van Witvoet zat. Eduard stapte luchtig voort, met zijn hond achter hem, dien hij geleerd had, hem op den voet te volgen. Hij gevoelde zich gelukkig, daar hij geen zorgen had, het weder verrukkelijk was, en het donker groen der boomen, met bloeijende bloemen en struiken geschakeerd, hem naar alle kanten de heerlijkste natuurtooneelen aanbood. Zijn hart was zoo ligt als zijn tred, terwijl hij door een vrolijk zomerwindje aangewaaid voortschreed. Langzamerhand echter namen zijne gedachten, die eerst op niets anders dan de schoone natuur en het vooruitzigt van een hert te schieten gevestigd waren, eene ernstigere stemming aan. Hij had in langen tijd geen staatkundig nieuws van eenig belang gehoord, noch wat het parlement voornemens was na den dood des konings te doen. Zijne droomerijen bragten hem

natuurlijk op den dood zijns vaders, het verbranden van zijn kasteel en het in beslag nemen van zijn erfgoed. Zijne wangen gloeiden van verontwaardiging en zijne oogleden werden vochtig. Toen begon hij luchtkasteelen voor de toekomst te bouwen. Hij stelde zich voor, indien de koning eens niet dood en uit zijne gevangenis ontsnapt ware, en aan het hoofd van een leger tegen zijne verdrukkers optrok; hij zag zich zelven aan het hoofd eener ruiterbende op de troepen van het parlement aanvallen. De overwinning bekroonde zijne pogingen. De koning was weder op den troon zijner vaderen, en hij in het bezit zijner erfgoederen hersteld. Hij bouwde het kasteel weder op, en, hoe het kwam wist hij niet, maar Patientia stond naast hem, terwijl hij den arbeid der werklieden bestuurde — toen zijne droomen op eens gestoord werden, door het aanslaan van Pakaan, die luid blaffend vooruit sprong.

Eduard, die op dit oogenblik meer dan de helft van zijn weg had afgelegd, keek op, en zag vlak voor zich een krachtvol man, naar oogenschijn omtrent veertig jaar oud, en gekleed als een boschwachter, die hem van het hoofd tot de voeten opnam. Hij dacht, zoo toen hij den man aanschouwde, dat hij zelden iemand van een meer terugstootend en tergend uiterlijk gezien had.

„Hoe nu, jonge kerel, wat doet gij hier?" met deze woorden kwam de man op hem toe, ter-

wijl hij den haan van het geweer, dat hij in de hand had, spande.

Eduard spande, toen hij de vijandige toerusting van den ander zag, bedaard den haan van zijn eigen geweer, dat geladen was, en antwoordde toen: „Ik wandel door het bosch, zoo als gij zien kunt."

„Ja, ik zie, gij zijt aan het wandelen, en wel aan het wandelen met een geweer en een hond; gij zult nu wel zoo goed zijn van met mij te wandelen. Wilddieven hebben niet langer verlof in het bosch te stroopen."

„Ik ben geen wilddief," antwoordde Eduard. „Het zal tijd zijn mij dien titel te geven, wanneer gij mij met wild in mijn weitasch vindt. En met u gaan, dat wil ik zeker en gewis niet. Pak u voort, of gij mogt een ongeluk beloopen."

„Hoe nu, gij jonge deugniet? Wanneer gij geen wild bij u hebt, is het zeker niet uit gebrek aan goeden wil om het te schieten; het is duidelijk, dat gij op stroopen uit zijt. Kom, kom, gij hebt den verkeerden man voor, mannetje; mijne orders zijn, om alle stroopers op te pakken, en pakken zal ik u."

„Zoo gij kunt," zeide Eduard, „maar gij moet eerst toonen, dat gij daartoe in staat zijt. Mijn geweer is zoo goed en mijn oog is zoo wis als het uwe, wie gij ook zijn moogt. Ik zeg u nog eens, ik ben geen strooper, en ben niet uitgegaan om wild te schieten, maar ga eenvoudig

door het bosch, om mij naar het huis van den intendant te begeven. Ik zeg u dit, om u te waarschuwen geene dwaasheden te beginnen, en raad u, na u dit gezegd te hebben, u tweemaal te bedenken voor gij ééns handelt. Laat mij in rust en vrede gaan, anders mogt gij ligt uw post, zoo niet misschien door uwe eigene onbezonnenheid uw leven verliezen."

Er was iets zoo koels en zoo stelligs in de bedaarde handelwijze van Eduard, dat de boschwachter aarzelde. Hij zag dat eene poging om Eduard te vatten, niet zonder gevaar voor zijn eigen leven kon beproefd worden, en zijne bevelen waren wel om alle stroopers op te pakken, maar niet de menschen dood te schieten. Wel is waar kon het gewapend bieden van tegenstand zijne zelfverdediging verontschuldigen, maar even zeer was het waar, dat Eduard, al kon hij hem ook vatten, iets dat nog te bezien was, niet op de daad van stroopen betrapt was, en hij had geene getuigen om te kunnen verklaren, wat er voorgevallen was. Hij wist ook, dat de intendant bepaalde bevelen had gegeven, van, onder welke omstandigheden ook, geen bloed te storten; en daarbij was er in Eduards uiterlijk iets, dat geheel en al niet naar een wilddief geleek. Hij wist niet wat hij doen zoude, te minder daar Eduard verklaard had, dat hij naar het huis van den intendant wilde gaan. Alles bijeen genomen, begreep hij, dat geweld hier niet helpen zoude en

vond hij het dus geraden van toon te veranderen. „Gij zegt mij," begon hij dus op nieuw, „dat gij op weg zijt naar het huis van den intendant; gij hebt daar zekerlijk iets te doen? Wanneer ik u gepakt had, zou ik u daarheen gebragt hebben, dus, jongman, kunt gij nu voor mij uit, uw weg vervolgen."

„Ik dank u," antwoordde Eduard, „doch voor u uitgaan zal ik niet: maar wanneer gij uw haan in rust wilt zetten en naast mij gaan, dan zal ik het ook doen. Dit zijn mijne voorwaarden en ik zal naar geene andere hooren, dus wees zoo goed en bedenk u wat ras, want ik heb haast."

De boschwachter scheen eerst zeer verontwaardigd over dit antwoord, maar na eenige oogenblikken, zeide hij: „Wel nu, het zij zoo."

Eduard bragt daarop zijn geweer in de rust, terwijl hij zijne oogen niet van den boschwachter hield, die dit hierop ook deed; en daarop wandelden zij naast elkander voort, terwijl Eduard, in geval van verraad, zorgde, dat er een afstand van drie ellen tusschen hen bleef.

Na eenige oogenblikken zwijgend voortgegaan te zijn, zeide de boschwachter: „Gij zegt mij, dat gij naar het huis van den intendant gaat, maar hij is niet te huis."

„Maar de jonge jufvrouw Patientia is er toch, denk ik," zeide Eduard.

„Ja," antwoordde de man, die, daar hij zag, dat Eduard het gezin van den intendant goed

scheen te kennen, beleefder begon te worden. „Ja, zij is te huis, want toen ik van morgen uit ging, zag ik haar in den tuin."

„En is Oswald te huis?" hernam Eduard.

„Ja, dat is hij. Gij schijnt al ons volk te kennen, jong man; mag ik vragen, wie gij zijt?"

„Dat hadt gij mogen vragen, wanneer gij mij fatsoenlijk bejegend hadt," hernam Eduard, „maar daar het u niet aangaat, moogt gij u nu met raden vrolijk maken."

Dit antwoord bragt den man nog meer van zijn stuk; en door den hoogen toon, dien Eduard tegen hem aannam, begon hij zich te verbeelden, dat hij zich vergist had, en tegen een meerderen van hem sprak, die zich slechts als een jager gekleed had. Hij antwoordde dus ootmoedig, met de aanmerking, dat hij slechts gemeend had, zijn pligt te doen.

Eduard gaf hem geen verder antwoord, maar vervolgde zwijgend zijn weg.

Toen zij nog ongeveer een honderd ellen van het huis van den intendant verwijderd waren, zeide Eduard — „Ik ben nu tot mijn doel genaderd, en ga naar dat huis, zoo als ik u gezegd heb. Verkiest gij er met mij binnen te gaan, of wilt gij naar Oswald Partridge gaan en hem zeggen, dat gij Eduard Armitage in het bosch ontmoet hebt, en dat ik hem gaarne zoude spreken? Ik geloof, dat gij onder zijne orders staat, doet gij niet?"

„Ja, dat doe ik," antwoordde de boschwachter, „en daar ik veronderstel, dat alles in orde is, zal ik gaan en uwe boodschap overbrengen."

Eduard keerde hierop den man zijn rug toe, ging het hek van den tuin door en klopte aan de deur van het huis. Deze werd door Patientia Heatherstone in eigen persoon geopend.

„O, hoe verheugd ben ik u te zien," zeide zij. „Kom binnen." Eduard nam zijn hoed af en boog; en Patientia ging hem voor, naar de kamer van haar vader, waar hij het eerst door dezen ontvangen was.

„En nu," zeide Patientia, Eduard haar hand toestekende, „en nu duizendmaal, duizendmaal dank voor uw redding van zulk een schrikkelijken dood. Gij weet niet hoe ongelukkig ik geweest ben, dat ik u voor uw moedig gedrag nog niet heb kunnen danken."

Terwijl zij dit zeide, bleef hare hand voortdurend in die van Eduard rusten.

„Gij slaat hetgeen ik gedaan heb, te hoog aan," zeide Eduard. „Wat ik deed, zou ik voor ieder, die in zulk een gevaar verkeerde, gedaan hebben, het was mijn pligt als een man," — als een edelman had hij bijna gezegd, doch hij hield zich gelukkig in.

„Ga zitten," zeide Patientia, terwijl zij een stoel nam; „neen, geene pligtplegingen, ik kan iemand, aan wien ik zulk eene verpligting heb, niet als mijn minderen behandelen."

Eduard grimlachte, terwijl hij ging zitten.

„Mijn vader is u even dankbaar als ik — neen, zeker ik weet stellig, dat hij het is, want ik hoorde hem in zijn gebed Gods zegen over u afsmeken — wat kan hij voor u doen? Ik heb Oswald Partridge gevraagd u hier te brengen, opdat ik het mogt te weten komen. Ik bid u, zeg mij, hoe wij u onze dankbaarheid door meer dan woorden kunnen toonen."

„Gij hebt mij die reeds getoond, mejufvrouw," zeide Eduard, „hebt gij uwe hand niet aan een armen boer als aan een vriend gereikt, en hem vergund in uwe tegenwoordigheid te gaan zitten."

„Hij, die zijn eigen leven gewaagd heeft, om het mijne te redden, wordt een broeder voor mij — ten minste, ik gevoel mij als eene zuster voor hem gezind; eene schuld is eene schuld, het zij men die heeft aan een koning of aan een —"

„Jager, mejufvrouw Patientia, dat is het echte woord, dat gij niet had behoeven te aarzelen uit te spreken; meent gij, dat ik mij mijn stand schaam?"

„Om u dan de zuivere waarheid te zeggen," hernam Patientia; ik kan niet gelooven, dat gij zijt, wat gij voorgeeft. Mijne meening is, dat al zijt gij nu ook een jager, gij daarvoor niet opgevoed zijt. Mijns vaders meening stemt hierin met de mijne overeen."

„Ik dank u beide voor uwe goede gedachte

omtrent mij, maar ik vrees, dat ik mij niet boven den stand van een jager mag verheven rekenen; ja, sedert de komst uws vaders en de nieuwe boschreglementen, heb ik veel kans, om tot een lageren stand, dien van strooper en wilddief, af te dalen, en in waarheid, wanneer ik mijn geweer niet bij mij gehad had, zoude ik niet later dan heden bij mijne komst hier heen, als zoodanig opgepakt zijn."

„Maar gij hadt immers geen wild geschoten, mijnheer, hadt gij wel?" vroeg Patientia.

„Neen, dat had ik niet; en ook heb ik sedert ik u het laatst gezien heb geen enkel hert geschoten."

„Ik ben verheugd, dat ik dit aan mijn vader kan zeggen," hernam Patientia, „het zal hem veel genoegen doen. Hij zeide mij, dat hij u voor veel hooger betrekking, dan u hier kon aangeboden worden, bekwaam hield, en alleen wenschte te weten, welk eene gij zoudt willen aannemen. Hij heeft invloed — grooten invloed, ofschoon er op dit oogenblik tusschen de bestuurders van het land en hem eene verwijdering bestaat, ter oorzake van —"

„Den moord des konings, wildet gij of moest gij zeggen, jufvrouw Patientia: ik heb gehoord, hoe zeer hij tegen die verschrikkelijke daad geijverd heeft, en ik draag hem deswege achting toe."

„Hoe vriendelijk, hoe waarlijk goed zijt gij, dat gij dit zegt!" zeide Patientia, met tranen in

de oogen, „o! welk een genoegen voor mij, mijns vaders gedrag door u te hooren prijzen!"

„Wel, mejufvrouw, alle die mijne zienswijze deelen, moeten hem prijzen. Uw vader is te Londen, naar ik hoor?"

„Ja, dat is hij; en dit herinnert mij, dat gij eenige ververschingen na uwe wandeling noodig hebt. Ik zal Phoebe roepen." Met deze woorden verliet Patientia het vertrek.

De waarheid was, dat jufvrouw Patientia zich herinnerde, dat zij al dien tijd met een jong man alleen gezeten had, — dat in die dagen niet volkomen behoorlijk geacht werd, en toen Phoebe met eenige ververschingen binnen kwam, bleef deze in de kamer, doch ging aan de andere zijde zitten, zoodat zij de vrijheid van het gesprek niet verhinderde.

Eduard nuttigde zwijgend het hem aangeboden maal, terwijl Patientia zich met haar werk bezig hield, en er hare oogen niet afsloeg, dan om een blik op de tafel te werpen en te zien of Eduard ook iets ontbrak. Toen de maaltijd afgeloopen was, nam Phoebe de tafel af, en daarop stond Eduard op om afscheid te nemen.

„Neen, ga nog niet heen — ik heb u eerst nog veel te zeggen, laat mij u nog eens vragen, hoe wij u van dienst kunnen zijn."

„Ik kan onder het tegenwoordig bestuur van het land nooit eenige betrekking aannemen, zoodat dit punt voor afgehandeld mag gehouden worden."

„Ik vreesde, dat uw antwoord aldus zou luiden," antwoordde Patientia ernstig; „meen niet, dat ik u laak; want velen zijn er, die, zoo het mogelijk ware, gaarne op hunne voetstappen zouden terugkeeren. Zij hadden weinig gedachten, toen zij zich tegen den koning aankantten, dat de zaken zulk een keer zouden nemen. Waar woont gij, mijnheer?"

„Aan den anderen kant van het Woud, in een huis, dat nu aan mij behoort, doch dat ik van mijn grootvader geërfd heb."

„Woont gij daar alleen — zeker niet?"

„Neen, dat doe ik niet."

„Waarlijk, gij moogt mij gerust alles zeggen, want ik zoude nooit een woord over mijne lippen willen doen komen, dat u ongerief kon baren, of dat gij geheim zoudt willen houden."

„Ik leef met mijn broeder en mijne twee zusters, want mijn grootvader is onlangs gestorven."

„Is uw broeder jonger dan gij?"

„Ja."

„En hoe oud zijn uwe zusters?"

„Die zijn nog jonger."

„Gij hebt mijn vader gezegd, dat gij van uwe boerderij leefdet."

„Dat is de waarheid."

„Is het eene groote boerderij?"

„Neen, eene zeer kleine."

„En kunt gij daarvan bestaan?"

„Dat, en het dooden van wilde runderen heeft ons tot hiertoe onderhouden."

„Ja, en het dooden van herten, tot nu onlangs?"

„Daarin bedriegt gij u niet."

„Gij zijt op Arnwood opgebragt, hebt gij aan mijn vader gezegd, hebt gij niet?"

„Ja, ik ben daar opgevoed, en tot aan den dood van kolonel Beverley gebleven."

„En gij hebt daar ook onderwijs genoten, niet waar?"

„Ja, de kapelaan heeft mij het weinige, dat ik weet, geleerd."

„Dan heeft ook kolonel Beverley, wanneer gij daar in huis opgevoed en door den kapelaan onderwezen zijt, nooit gedacht een jager van u te maken."

„Dat heeft hij ook niet, het plan was, dat ik soldaat zou worden, zoodra ik de jaren had, om in dienst te treden."

„Misschien zijt gij een verre bloedverwant van kolonel Beverley."

„Neen, ik ben geen v e r r e bloedverwant van hem," hernam Eduard, die zich niet zeer op zijn gemak begon te voelen, onder dit kruisvuur van vragen, „maar toch twijfel ik niet, dat, wanneer kolonel Beverley nog leefde, en de koning zijne diensten nog noodig had, ik op dit oogenblik onder hem in het leger zou dienen. — En nu, mejufvrouw Patientia, nu ik zoo vele vragen van uw kant beantwoord heb, mag ik nu de vrijheid nemen, er u van den mijnen een paar omtrent u zelve te doen? Hebt gij broeders?"

Geen een, ik ben een eenig kind."

„Hebt gij geene moeder meer?"

„Neen, ik heb alleen mijn vader."

„Met welke geslachten zijt gij verwant?"

Bij deze laatste vraag keek Patientia verwonderd op.

„De naam mijner moeder was Cooper; zij was eene zuster van Sir Anthony Ashley Cooper, een man die wel bekend is."

„Voorwaar! dan zijt gij van edel bloed?"

„Ik geloof het," antwoordde Patientia verwonderd.

„Ik dank u voor uwe goedwilligheid, mejufvrouw Patientia; en, wanneer gij het mij vergunt, wil ik nu mijn afscheid nemen."

„Laat mij u voor uw vertrek nog eenmaal danken voor de redding van een nietig leven," zeide Patientia, „en gij moet weder komen, wanneer mijn vader terug is; hij zal al te gelukkig zijn, wanneer hij in de gelegenheid is, iemand te danken, die zijn eenig kind gered heeft. Zeker, zoo gij mijn vader kendet, zoudt gij hem even zeer achten als ik. Hij is zoo goed, ofschoon hij er zoo streng en droefgeestig uit ziet; maar hij heeft slechts zelden een grimlach op zijn gelaat gehad, sedert mijne arme moeder gestorven is."

„Wat uw vader aangaat, mejufvrouw Patientia, ik zal van hem al het goed denken, dat ik kan, van iemand, die met eene partij verbonden is, welke ik verafschuw. Ik kan niet meer zeggen."

„Ik mag niet alles zeggen, wat ik weet, anders zoudt gij misschien bespeuren, dat hij niet zoo naauw aan die partij verbonden is, als gij veronderstelt. Noch zijn zwager, noch hij zijn groote vrienden van Cromwell, kan ik u verzekeren; maar dit in alle vertrouwen.

„Dat doet hem in mijne achting rijzen; maar waarom is hij dan in betrekking?"

„Hij heeft er niet om gevraagd; zij is hem gegeven. Ik geloof eigenlijk, omdat zij hem op zijde wenschten te schuiven; en hij heeft ze aangenomen, omdat hij niet instemde met den loop, dien de zaken namen, en zich zelven weg wenschte. Ten minste gis ik dit, uit hetgeen ik vernomen heb. Het is geene betrekking van vertrouwen of magt, die hem aan het tegenwoordig bestuur verbindt."

„Neen; slechts zoodanig eene, die hem tegen mij en mijne kwade praktijken overstelt," hernam Eduard lagchende. „Nu, mejufvrouw Patientia, gij hebt groote beleefdheid aan een armen boschjager bewezen, en ik dank u van mijn kant duizend maal voor uwe goedheid; doch nu zal ik mijn afscheid nemen."

„En zult gij komen en mijn vader bezoeken?"

„Dat durf ik niet belooven; ik vrees, dat ik zeer spoedig niet in staat zal zijn, hem onder zijne vergramde oogen te komen, en het past een strooper niet, in zijn bijzijn te verschijnen," hernam Eduard; „evenwel den een of anderen dag

word ik misschien opgepakt en als een gevangene voor hem gebragt, zoo als gij weet, en dan is hij zeker van mij te zien."

„Ik wil u niet zeggen, geene herten te schieten," antwoordde Patientia, „maar zoo gij er een schiet, zal niemand u iets doen, of ik moet de magt mijns vaders geheel niet kennen. Vaarwel dus, mijnheer, en nog eenmaal dank en erkentelijkheid."

Patientia stak Eduard hare hand weder toe, die deze ditmaal, als een waar cavalier, eerbiedig aan zijne lippen bragt en kuste. Patientia bloosde een weinig, maar deed geene poging om haar terug te trekken, en Eduard verliet met eene diepe buiging het vertrek.

HOOFDSTUK XIII.

Zoodra Eduard het huis van den intendant verlaten had, haastte hij zich naar de woning van Oswald Partridge, dien hij reeds op hem vond wachten, want de boschwachter had niet nagelaten zijne boodschap over te brengen.

„Gij hebt een lang onderhoud met jufvrouw Patientia gehad," zeide Oswald, na dat zij elkander wederzijds gegroet hadden, „en daar ben ik zeer blij om, daar dit u hier aanzien verschaft. Die rekel van een rondkop, dien gij ontmoet hebt, meende dat hij zijn pligt niet dan zeer goed gedaan had, en dat gij zonder den

minsten twijfel er op uit geweest waart om een hert te schieten. Ik heb hem gaauw zijn mond gesnoerd door hem te zeggen, dat ik u dikwijls met mij op de jagt nam, om dat gij de beste schutter uit het woud waart, en dat de indendant dit wist. Ik denk, dat wanneer gij op het schieten van een hert betrapt wordt, het beste voor u zal zijn te zeggen, dat gij het op mijn verzoek doet, en wanneer men u voor den intendant mogt brengen, zal ik er u wel uit helpen, en ik ben zeker, dat die er mij voor danken zal, wanneer ik dit voor u getuig: na het geen gij voor zijne dochter gedaan hebt, zoudt gij al de herten uit het bosch wel mogen schieten."

„Hartelijk dank, maar ik geloof niet, dat ik uw aanbod kan aannemen. Wanneer zij kunnen, mogen zij mij betrappen, en wanneer zij mij betrapt hebben mogen zij mij vangen ook, als zij kunnen."

„Ik zie, mijn heer, dat gij van de rondkoppen zelfs de allerminste gunst niet wilt aannemen," hernam Oswald, „evenwel, daar ik nu opperboschwachter ben, zal ik zooveel in mijn vermogen is zorgen, dat mijne menschen u met rust laten; al wat ik verlang is te voorkomen, dat gij niet beleedigd wordt door hen, die niet, gelijk ik, weten wien zij voor hebben."

„Hartelijk dank nogmaals, Oswald; doch ik moet die kans loopen."

Eduard verhaalde nu aan Oswald hoe zij een

Heidenjongen in den valkuil gevangen hadden, waarmede deze zich vermaakte.

„Hoe is de naam van den boschwachter, dien ik in het bosch ontmoet heb?" vroeg Eduard.

„Jakob Corbould; het is een ontslagen militair," antwoordde Oswald.

„Zijn voorkomen staat mij niet aan," zeide Eduard.

„Neen; hij heeft zijn gezigt magtig tegen zich" antwoordde Oswald, „evenwel weet ik niets van hem te zeggen; hij is hier op zijn best een veertien dagen."

„Kunt gij mij een hoekje bezorgen, waar ik van nacht slapen kan, Oswald? Want ik wil niet voor morgen ochtend terug gaan."

„Gij moogt over alles wat ik heb beschikken, mijnheer," antwoordde Oswald, „maar ik vrees, dat hier weinig meer dan eene vriendelijke ontvangst zal te halen zijn; ik twijfel er niet aan, of gij zoudt, zoo gij wildet, in het huis van den intendant kunnen logeren."

„Neen, Oswald, de jonge dame is alleen, en ik wil mij niet nog eens aan de gastvrijheid van Phoebe toevertrouwen; als gij het mij toestaat, wil ik hier blijven."

„Met al mijn hart heet ik u welkom, mijn heer; ik wil tegelijk uw hond in het hondenhok sluiten."

Eduard bleef dien nacht bij Oswald, en toen de dag aanbrak, stond hij op, nam een stuk

brood tot ontnuchtering, gooide zijn geweer over den schouder en na Pakaan uit den stal gehaald te hebben, begaf hij zich naar huis terug.

„Dat is een allerliefst jong meisje," waren de woorden, die Eduard onder het gaan, zonder het zelf regt te weten, gedurig bij zich zelven herhaalde; „en zij heeft een dankbaar gemoed, anders zou zij zich niet zoo jegens mij gedragen hebben, als zij gedaan heeft, daar zij veronderstellen moet, dat ik in stand ver beneden haar sta," en daarop dacht hij na, over hetgeen zij hem van haar vader verteld had, en bijna voelde hij zijne haat tegen een rondhoofd geheel en al verdwijnen. „Er is niet veel kans op, dat ik haar spoedig terug zal zien," dacht Eduard, „tenzij ik waarlijk als een gevangene voor haar vader gebragt word." Onder zulke gedachten dan hierover, dan daarover, had Eduard een uur of derdehalf van zijn weg door het Woud afgelegd, en hij meende nu ver genoeg verwijderd te zijn, om eens te beproeven, of hij een stuk wild kon vinden. Het viel hem in, dat hij niet ver van een digt kreupelbosch was, waarin zich een waterplas bevond, en hij dacht, dat hij daar naar alle waarschijnlijkheid wel een hert zou aantreffen, dat daar de koelte zoekt, want het was nu midden op den dag vrij warm geworden. Hij riep Pakaan dus tot zich en begaf zich voorzigtig naar het kreupelhout. Zoodra hij de plek bereikt had, ging hij plat op den grond liggen en kroop

zwijgend door het hout. Eindelijk kwam hij vlak bij de opene plaats aan den waterplas. Een hert was er niet te zien, maar op het gras lag in diepen slaap Jakob Corbould, de stuursch kijkende boschwachter, die hem gister in het bosch had aangehouden. Pakaan wilde blaffen, maar Eduard deed hem zwijgen en naderde toen, waar de boschwachter lag, en die, daar hij geen hond bij zich had om hem het naderen van Eduard door zijn blaffen aan te kondigen, rustig doorsnorkte, terwijl de zon hem vlak in het gezigt scheen. Eduard zag zijn geweer naast hem in het gras liggen, hij nam dit op, opende zachtjes de pan, blies er het kruid af, en legde het toen weer neder, want, zeide Eduard in zich zelven: „die man is op mij uitgegaan, daar ben ik zeker van; en daar hier geen getuigen zijn, mogt hij zich eens laten verleiden mij een leelijken trek te spelen, want een schurkachtiger gezigt heb ik nog nooit gezien. Wanneer hij op een hert uit was, zou hij zijn hond wel mede gebragt hebben, maar hij is op de menschenjagt, dat is klaar. Nu wil ik hem laten liggen, en wanneer hij iets tegen komt, dan zal hij bij het eerste schot niets treffen, dat is zeker; en zoo hij mij volgt, zal ik denzelfden kans tot ontsnappen hebben, als ieder ander ding, waarop hij het eerst zal schieten." Hierop wandelde Eduard het boschje weder uit, terwijl hij dacht, dat, wanneer er ergens een gelaat kon zijn, dat zijn eigenaar tot een moorde-

naar stempelde, het dat van Jakob Corbould was.

Terwijl hij zijn weg vervolgde, hoorde hij het janken van een hond, en bij het rondkijken bespeurde hij, dat Pakaan niet bij hem was. Hij keerde terug, en Pakaan kwam naar hem toe loopen. Het geval was, dat Pakaan eenig vleesch in de weitasch van den boschwachter geroken en er zijn neus dus ingestoken had, om te onderzoeken, wat het wel wezen mogt. Hierdoor had hij Corbould wakker gemaakt, die hem met een flkschen klap op zijn kop begroet had. Dit deed den hond zoo janken, en gaf tevens aanleiding, dat Corbould zijn geweer opnam en stilletjes het spoor van den hond naging, dien hij dadelijk voor denzelfden herkend had, welken hij den vorigen dag bij Eduard had gezien. Eduard wachtte eenigen tijd en daar hij Corbould niet te voorschijn zag komen, vervolgde hij zijn weg naar huis, daar hij alle gedachte aan het schieten van een hert had opgegeven. Hij stapte goed door en was nog maar een paar kleine uurtjes van zijne woning verwijderd, toen hij zich neerzette bij een klein beekje, om wat te rusten en eens te drinken, waarbij hij in eene zijner gewone droomerijen verviel, en geheel vergat, dat de tijd voortging. Hieruit werd hij echter door een luid geblaf van Pakaan opgewekt, en op eens viel het hem in, dat Corbould hem gevolgd moest zijn. Meenende, dat voorzigtigheid nooit kwaad kon, laadde hij

bedaard zijn geweer, en stond toen op, om eens hoogte te nemen. Pakaan sprong vooruit, en toen Eduard den kant, waar de hond heen sprong, opzag, bespeurde hij Corbould, die zelf achter een boom verborgen zijn geweer op hem aanlegde. Hij hoorde den haan spannen, en het slot afspringen, maar het geweer ging niet af, en nu kwam Corbould te voorschijn, terwijl hij met de kolf van zijn geweer naar Pakaan sloeg. Eduard ging op hem af, en verzocht hem dit te laten, of dat het slecht voor hem af zou loopen.

„Waarlijk jonker! het zal met u slecht afloopen," schreeuwde Corbould.

„Dat zou het misschien gedaan hebben, zoo uw geweer niet geketst had," antwoordde Eduard.

„Ik legde niet op u aan. Ik mikte op den hond, en als ik kan, zal ik het leelijke beest doodschieten."

„Niet zonder gevaar voor u zelven; maar het is niet waar, dat gij op hem doeldet, uw geweer was veel te hoog gerigt om op een hond te doelen, het was op mij gerigt, gij valsche slang; en ik heb het alleen aan mijne eigene voorzigtigheid en uw loomen slaapkop te danken, dat ik mijn leven hier niet verloren heb. Ik vertel het u rond uit, dat ik, in uw slaap, het kruid van uwe pan geblazen heb. Wanneer ik u nu behandelde, zoo als gij verdiend hebt, moest ik u mijn kogel door het lijf jagen, maar ik kan geen weerloos man vermoorden, en dat alleen redt nu uw leven: maar

pak u nu zoo haastig gij kunt, naar dien kant voort, want zoo gij mij volgt, dan zal ik geen medelijden meer met u hebben. Voort zeg ik, op het oogenblik," vervolgde Eduard, terwijl hij zijn geweer aan zijn schouder legde, en den loop op Corbould gerigt hield; „als gij niet maakt, dat gij voortkomt, geef ik vuur."

Corbould zag, dat Eduard meende, wat hij zeide, en begreep, dat het zaak was, aan die uitnoodiging te voldoen; hij verwijderde zich, tot dat hij rekende buiten schot te zijn en begon toen in een vloed van vloeken en scheldwoorden los te breken, waarmede wij de ooren onzer lezers niet kwetsen willen. Eer hij verder ging zwoer hij, dat hij binnen weinige dagen Eduard zou vermoorden, en hierop met zijne vuist dreigende, ging hij heen. Eduard bleef stil op de plaats staan, tot dat de man geheel en al uit het gezigt was, en vervolgde hierop zijne reis. Het was nu zoo wat vier uren na den middag, en Eduard zeide onder het gaan tot zich zelven: „Die man moet al een heel slechten aard hebben, want ik heb hem nergens anders in beleedigd, dan dat ik mij niet van hem heb willen laten gevangen nemen, en is dat eene beleediging, om iemand het leven te benemen? Hij is een gevaarlijk mensch en dat zal, nu hij van daag ten tweeden male door mij overwonnen is, nog gevaarlijker worden. Ik weet niet, of ik wel naar huis wil gaan; ik ben er genoegzaam zeker van, dat hij

om zal keeren en mij nagaan, wanneer hij denkt, dat hij dit, zonder door mij gezien te worden doen kan; en wanneer hij dat doet, zal hij uitvinden waar wij wonen, en wie weet, welk kwaad hij ons dan misschien niet doen zal, en hoe hij mijne arme zusters zal verschrikken! Ik wil niet naar huis gaan eer het donker is, en nu een anderen kant uitgaan, om hem van het spoor te brengen."

Eduard ging daarop meer noordwaarts op, en veranderde ieder half uur van rigting, zoodat hij een geheel anderen kant uitging, dan waar zijne woning stond. Ondertusschen werd het langzamerhand donker, en toen het dit werd, stond Eduard nu en dan, wanneer hij een dikken boom voorbij gegaan was stil, keerde er om heen en zag eens of Corbould hem ook volgde. Eindelijk toen het reeds donker was, zag hij de gedaante van een mensch op geen grooten afstand achter hem, die hem van boom tot boom sluipende volgde, met duidelijk plan, om hem onbemerkt te naderen. „O, ho!" dacht Eduard, „zijt gij daar, kom aan, nu wil ik u een aardig wandelingtje laten doen, en wij willen eens zien, wiens beenen het eerst moe zullen zijn. Laat ik eens zien, waar ben ik?" Eduard keek in het rond, en bespeurde dat hij vlak bij den boomgroep was, waar Humphrey den valkuil voor het vee gemaakt had, en dat er eene opene plek van eene minuut of vijf tusschen den kuil en de plaats was, waar hij nu stond.

Eduard bedacht zich eenige oogenblikken, en stapte daarna de plek dwars over, terwijl hij Pakaan gebood achter hem te gaan. Het was nu genoegzaam geheel duister, want het was alleen sterhelder, maar deze gaven hem licht genoeg, om zijn weg te vinden. Terwijl Eduard de opene plek overging zag hij eens om, en bespeurde, dat Corbould hem volgde, en hem digter op de hielen was dan vroeger, waarschijnlijk in vertrouwen, dat de toenemende duisternis zijne nadering zou verbergen. „Dat zal gaan," dacht Eduard, „kom maar, mijn beste maat." En Eduard stapte door, tot dat hij bij den valkuil was; daar stond hij eventjes stil en zag rond, waarop hij den boschwachter op een honderd ellen afstands gewaar werd. Eduard hield zijn hond den mond toe, om hem te beletten te blaffen of te brommen, en ging toen een kant uit, dat hij den valkuil juist tusschen zich en den boschwachter had. Nadat hij dit gedaan had, begon hij harder door te stappen, en daar Corbould hem bij zijn vervolgen nu ook harder nastapte, kwam hij spoedig bij den valkuil, dien hij niet gewaar werd, maar er hals over hoofd in viel. Op het oogenblik, dat hij in den kuil viel, hoorde Eduard een geweer afgaan, het kraken der takken, die den kuil bedekten, en een gil van Corbould. „Zie zoo," dacht Eduard, „nu moogt gij daar liggen, zoo lang als de Heiden gedaan heeft, en dat zal uw moed wel wat afkoelen. Die valkuil van Humphrey levert heel

wat avonturen op. In dit geval heeft hij mij een dienst gedaan: nu kan ik omkeeren, en zoo spoedig mogelijk naar huis gaan. Kom, Pakaan, beste jongen, wij hebben beide wat eten verdiend. Ik zal mijne portie best staan, want ik zou de geheele pastij, die Oswald mij van morgen voorgezet heeft, kunnen opeten. Eduard stapte haastig voort, zeer verheugd over den afloop van zijn avontuur. Toen hij bij de hut kwam, vond hij Humphrey en Pablo buiten de deur op den uitkijk staan, daar zij ongerust waren wegens zijn laat uitblijven. Spoedig was hij bij hen en omarmde weldra Alice en Edith, die hem vol ongerustheid zaten te wachten: „Geef mij wat eten, beste meisjes," zeide Eduard, „en dan zal ik u alles vertellen, wat mij gebeurd is."

Nadat Eduard zijn woedenden honger gestild had, — want mijne lezers zullen zich herinneren, dat hij den geheelen dag niets over zijne lippen had gehad, nadat hij vroeg in den morgen het huis van Oswald Partridge verlaten had — begon hij een geregeld verhaal van zijne ontmoetingen. Zij luisterden allen met groote belangstelling, en toen Eduard geëindigd had, sprong Pablo, de Heidenjongen op, en zeide:

„Nu hij in den valkuil ligt, morgen ik een geweer nemen en schieten hem dood."

„Neen, neen, Pablo," zeide Eduard lagchend, „dat moet gij niet doen."

„Pablo, zeide de kleine Edith, „ga weer zitten; gij moet geen menschen doodschieten."

„Hij schieten toch op meester," zeide Pablo, „hij een heel slecht man."

„Maar als gij hem doodschiet, zult gij een heel slechte jongen zijn," zeide Edith, die zich eenig gezag over hem bleek aangematigd te hebben. Pablo scheen dit niet regt te begrijpen, maar hij gehoorzaamde het bevel zijner kleine meesteres, en ging weder in den hoek van den haard op zijne plaats zitten.

„Maar Eduard," zeide Humphrey, „wat zijt gij voornemens te doen?"

„Ik weet het zelf niet regt; mijne gedachte was, hem daar een dag of twee te laten liggen, en dan aan Oswald te doen weten, waar de kerel te vinden was."

„Het eenige bezwaar daartegen," hernam Humphrey, „is, dat gij gezegd hebt, dat zijn geweer is afgegaan, en dan kan hij zeer ligt gewond zijn en in dat geval sterven, wanneer wij hem laten liggen."

„Daarin hebt gij gelijk, Humphrey, dat is mogelijk; en ik zou het leven van een mensch niet gaarne op mijn geweten hebben."

„Daarom denk ik, Eduard, dat het het best zal zijn, dat ik morgen vroeg den hit zadel en naar Oswald rijde, hem alles vertel en hem wijs, waar de valkuil is."

„Ik geloof ook Humphrey, dat dit het best zal zijn."

„Ja," zeide Alice, „het zou vreeselijk zijn dat een man in zulk een goddeloozen gemoedstoestand omkwam; laat hem er uitgehaald worden, en misschien zal hij berouw gevoelen en zich beteren."

„Ja, mijne beste, wij willen van onzen kant, hem den weg tot verbetering niet afsnijden. Maar ik ben zeer vermoeid door mijne lange wandeling, laten wij ons avondgebed doen, en dan gaan slapen."

Allen waren diep doordrongen van het gevaar, dat Eduard dien dag geloopen had; en, met uitzondering van Pablo, was hun gebed tot God en hun dank hartelijker en vuriger dan ooit te voren.

Humphrey was voor dat de dag aanbrak reeds op weg en tegen den middag was hij bij de woning van Oswald, door wien hij hartelijk welkom geheeten werd, voor dat hij nog de reden van zijn onverwacht bezoek gemeld had. Het verhaal van Humphrey deed Oswald zeer leed, en hij scheen wel van Pablo's meening te zijn, om den schurk te laten waar hij was; maar op aandringen van Humphrey begaf hij zich met twee andere boschwachters op weg, en voor dat het avond was, waren zij bij den valkuil aangekomen, waarin zij Corbould zwaar hoorden kermen.

„Wie is daar?” riep Oswald, terwijl hij in den kuil keek.

„Ik ben het: Corbould,” antwoordde de man.

„Zijt gij gekwetst?”

„Ja, zwaar,” antwoordde Corbould; „toen ik viel, is mijn geweer los- en de kogel door mijne dij gegaan. Ik ben bijna dood gebloed.”

Humphrey ging om de ladder, die digt bij was, en met veel moeite bragten zij eindelijk met hun vieren Corbould uit den kuil naar boven, terwijl hij hevig kermde door den pijn. Een doek werd nu om zijn been gebonden, om het verder bloeden te beletten, en zij gaven hem wat water, dat hem verkwikte.

„Maar nu, wat nu gedaan?” zeide Oswald, „wij kunnen hem nooit naar huis krijgen.”

„Ik wil u iets zeggen,” zeide Humphrey, terwijl hij met hem een weinig ter zijde ging. „Het zou niet goed zijn, dat een van deze mannen onze woning wist, en wij kunnen hem daar dus niet brengen. Vraag hun, bij den man te blijven, tot dat ge eene kar gehaald hebt, om hem naar huis te brengen. Wij zullen naar ons huis gaan, voeren Witvoet wat, en keeren dan met hem voor de kar en met wat eten voor uwe manschappen terug. Dan zal ik met u mede gaan en brengen de kar van nacht nog weer naar huis. Het zal mij eene nachtrust kosten, maar het is het beste plan.”

„Dat geloof ik ook,” zeide Oswald, die zijne

mannen verzocht daar te blijven, tot hij met eene kar, die hij wilde gaan leenen terug zou zijn, en daarop met Humphrey vertrok.

Zoodra zij aan hunne woning gekomen waren, gaf Humphrey den hit aan Pablo om hem op stal te zetten en te voeren, en deelde daarop aan Eduard mede, in welken toestand zij Corbould gevonden hadden.

„Het is zonde en jammer,” merkte Oswald aan, „dat hij zich zelf maar niet in eens dood geschoten heeft, het zou niet meer dan zijn verdiende loon geweest zijn, voor zijn aanval op uw leven, zoo zonder eenige reden; hij is een bloeddorstige schurk en ik wenschte, dat hij zat, waar de peper groeit. Maar het zij hoe het zij, de intendant zal het geheele geval vernemen, en ik twijfel er niet aan, dat hij weggejaagd zal worden.”

„Doe niets in haast, Oswald,” hernam Eduard, „laat hem vooreerst zijne eigen lezing van het geval geven, want hij kon, wanneer hij weggejaagd was, misschien nog gevaarlijker worden, dan nu hij onder uw toezigt staat. Maar zet u neder, en eet wat. Witvoet heeft nog een uur noodig voor zijn avondeten en daarom behoeft gij u niet te haasten.”

„Dat is uw Heidenjongen, Eduard, niet waar?” zeide Oswald.

„Ja.”

„Het gezigt van den jongen staat mij goed aan;

maar zij zijn een wonderlijk ras. Gij moet hem niet te veel vertrouwen", vervolgde Oswald fluisterend, „voor dat gij hem op de proef gesteld en trouw bevonden hebt. Zij zijn zeer gevoelig, en wanneer zij goed behandeld worden voor trouwe aanhangelijkheid vatbaar; dat weet ik bij ondervinding, want ik heb eens een Heiden eene dienst gedaan, en later bleek dit de redding van mijn leven geweest te zijn."

„Oswald, vertel ons dat eens," zeide Alice.

„Het is eene geschiedenis, die nu te lang zou duren, mijne lieve jufvrouw," antwoordde Oswald; „maar eene andere reis volgaarne. Maar wat hij doe, sla hem nooit; een slag vergeven zij nooit, is mij door menschen die hen goed kenden verzekerd, en het verbetert hen niet; want zoo als ik zeide, zij zijn een vreemd ras."

„Hij zal door ons niet geslagen worden," zeide Humphrey „daar kunt gij op rekenen, of Edith moest hem klappen geven, want zij is diegene van ons allen, die zich de meeste moeite met hem geeft, en ik geloof, dat hij er van hare kleine hand niet veel om geven zou."

„Neen, neen," hernam Oswald lagchend. „Edith mag doen, wat zij goed vindt. „Wat verrigt hij voor u?"

„Och, voor het tegenwoordige nog niets, want hij is op zijn best hersteld," zeide Humphrey. „Hij volgt Edith, en helpt haar de eijeren zoeken; en den vorigen avond heeft hij een paar strikken

van zijn eigen maaksel gezet, en hij won het mij een geheel eind af, want hij ving drie konijnen en een haas, terwijl ik met al mijne strikken niet meer dan een konijn ving."

„Gij zult denk ik, Humphrey, het best doen, met dat gedeelte van uwe inkomsten geheel en al voor zijne rekening te laten; want hij is daarbij opgevoed, en het zal hem tevens tot uitspanning strekken. Gij moet er niet op rekenen, dat hij veel werken zal, daaraan zijn ze niet gewoon. Zij leiden een stroopers leven, en werken nooit, als zij er buiten kunnen, maar zoo gij hem aan u gehecht maakt, zult gij evenwel veel dienst van hem kunnen hebben, want zij zijn zeer snugger en handig

„Ik hoop hem met der tijd bruikbaar te maken," antwoordde Humphrey, „maar ik wil hem echter niet dwingen om iets te doen, waar hij geen zin in heeft. Hij houdt reeds zeer veel van den hit, en is er op gesteld hem te bezorgen."

„Neem hem den een of anderen dag eens mede naar mij toe, dat hij den weg naar mijn huis leert; het kan misschien nuttig zijn, wanneer gij mij eens iets te zeggen moogt hebben en zelf niet komen kunt.

„Dat is zeer waar," antwoordde Eduard, „en ik zal het niet vergeten. Humphrey, wil ik, of zult gij met de kar gaan?"

„Wel Humphrey, zonder bedenken; het zou

niet goed zijn, dat zij konden veronderstellen, dat ik de kar van u had, Eduard; zij kennen Humphrey niet en hij zal morgen vroeg weg wezen, voor dat zij op zijn."

„Dat is waar ook," hernam Eduard.

„En nu is het onze tijd om weg te gaan," zeide Oswald. „Wil jufvrouw Alice mij verpligten, door mij iets voor mijne manschappen ten avondmaal mede te geven? Want zij hebben den geheelen dag gevast."

„Ja," zeide Alice, „ik zal het klaar hebben voor dat de hit ingespannen is, Edith, mijne beste, ga met mij."

Humphrey ging naar buiten om den hit voor de kar te zetten, en toen alles gereed was, reed hij met Oswald weder weg.

Toen zij bij den valkuil aankwamen, vonden zij Corbould tusschen de twee boschwachters liggen, die zich naast hem neer gezet hadden. Corbould was, sedert zijne wond verbonden was, veel bij gekomen, zij tilden hem op en legden hem op het stroo, dat Humphrey in de kar gelegd had. Hierop begonnen zij hun togt naar de andere zijde van het Woud, terwijl de boschwachters onder het gaan hun avondmaal nuttigden van hetgeen Humphrey voor hen gebragt had. Het was een vervelende en pijnlijke rid voor den gewonden man, die het uitschreeuwde, iedere reis dat de kar tegen een stronk of door een gat in den weg stootte; maar hieraan was niets te doen en hij

was zeer uitgeput toen zij eindelijk laat na middernacht aankwamen. Corbould werd in zijne eigene woning gebragt en te bed gelegd, waarop een ander boschwachter om een heelmeester gezonden werd, terwijl de twee, die mede geweest waren, blij waren van naar bed te kunnen gaan, want het was een vermoeijende dag geweest. Humphrey bleef een uur of drie bij Oswald en keerde toen met Witvoet terug, die, hoewel hij in vier en twintig uur drie maal den weg door het Woud gemaakt had, zeer frisch en gereed scheen, om het nu voor de vierde maal te doen.

„Ik zal u laten weten, Humprey, hoe het met hem gaat, en welk een verhaal hij opdischt van zijn vallen in den kuil; maar gij moet mij niet voor over een dag of veertien verwachten."

Humphrey wenschte Oswald een goeden dag, en Witvoet was zoo driftig om weer naar zijn stal te komen, dat Humphrey hem niet dan met moeite in een bedaarden draf kon houden. „Paarden, en alle dieren zelfs weten, dat oost, west, te huis het best is, het is jammer, dat menschen, die toch zooveel wijzer zijn, niet even zoo denken," dacht Humphrey, terwijl de hit voortdraafde. Hij dacht rijp en breed na over het gevaar dat Eduard dien dag geloopen had, en zeide in zich zelven: „Ik denk inderdaad, dat ik meer op mijn gemak zou zijn, wanneer Eduard weg was. Ik ben altijd voor hem in angst. Ik wilde wel, dat de nieuwe koning, die nu in Frankrijk is,

een leger wierf en overkwam. Het was beter, dat Eduard in het leger streed, dan dat hij hier blijft en gevaar loopt, van als een wilddief doodgeschoten of in de gevangenis gezet te worden. De boerderij kan ons allen doen leven; en wanneer ik meer land ingepaald heb, is zij meer dan genoegzaam, ook zonder dat ik wilde koeijen schiet. Ik ben voor de boerderij geschikt, maar Eduard in het geheel niet. Hij gevoelt zich hier in dezen afgelegen hoek en lage bezigheid niet op zijn gemak en vernederd. Hij zal altijd op de eene of andere manier in strubbelingen komen. Hoe weinig heeft het gescheeld, of die schurk had hem vermoord en hoe weinig maakt hij er zich uit! Hij is voor soldaat in de wieg gelegd, dat is duidelijk, en wanneer hij dat eens is, zal hij in zijn element zijn, en, als God hem het leven spaart, zekerlijk uitmunten. Ik wil hem overreden eenigen tijd bij mij te huis te blijven, om mij te helpen in het inpalen van dien anderen grond, en als dat gedaan is, wil ik een zaagkuil graven en zien of ik er Pablo met mooije woorden toe brengen kan, om met mij te zagen. Ik moet naar Lymington gaan en mij eene zaag koopen. Als ik het maar eens zoo ver gebragt heb een boom tot planken gezaagd te hebben, welk eene menigte dingen zou ik dan niet kunnen maken, en hoe zoude ik onze boerderij opknappen."

Dusdanig waren Humphrey's gedachten onder

het rijden: hij leefde voor de boerderij en voor verbeteringen, en was altijd aan het rekenen, wanneer hij een nieuw kalf, en eene nieuwe troep biggen zou krijgen. Zijne eerste gedachten waren geweest Pablo hard te doen werken, maar de raad van Oswald werd niet vergeten; en hij was nu druk aan het denken, hoe hij er Pablo met mooije woorden toe brengen zou, onder in den zaagkuil te staan, dat niet alleen een zwaar werk was, maar onaangenaam tevens, door het zaagsel, dat hem in de oogen moest vallen. Humphrey's overleggingen werden door een luid „hallo" afgebroken en toen hij rond keek, waar het geluid van daan mogt komen, zag hij Eduard, en keerde met zijne kar om, om zich bij hem te voegen.

„Gij komt juist van pas, Humphrey, ik heb eenigen voorraad voor Alice's provisiekamer. Ik heb mijn geweer genomen, en ben den weg opgewandeld, dien ik wist, dat gij terug moest komen, en ik heb een jongen hertebok geschoten. Het is goed vleesch, en wij zijn schaars voorzien tegenwoordig."

Humphrey hielp Eduard het hert op de kar leggen, en toen keerden zij naar huis, waarvan zij niet verder dan een uur verwijderd waren, terug. Humphrey verhaalde Eduard den uitslag van zijn reis, en stelde hem daarop voor, eenige dagen bij hem te huis te blijven, om hem in het inpalen van den nieuwen grond behulpzaam te zijn. Hierin stemde Eduard volgaarne toe; en

zoodra zij te huis gekomen waren, en Humphrey ontbeten had, namen zij hunne bijlen en gingen om hout te vellen naar een boschje van jonge denneboomen, dat ongeveer een klein half uur van hunne woning gelegen was.

HOOFDSTUK XIV

„Nu, Humphrey, wat zijn nu uwe plannen?"

„Deze," antwoordde Humphrey: „Ik heb een paar morgen land, regt achter onzen tuin gelegen, uitgezocht. Er staat geen een boom op, en het is al te maal goede, vruchtbare grond. Mijn voornemen is nu met de dunne denneposten en latten, die wij thans hakken zullen, hier eene heining om te maken, en dan daar binnen op een lagen wal, dien ik aan den binnenkant rondom langs de heining wil maken, eene heg te planten. Ik weet eene plaats, waar duizenden zaailingen van dorens staan, die ik van den winter of vroeg in de lente wil uitnemen en ze op den wal, die dan klaar zal zijn, planten."

„Nu, dat is alles zeer goed; maar ik vrees, dat het nog al eenigen tijd duren zal, voor gij zulk een stuk land zult omgespit hebben."

„Ja, dat zal het zekerlijk; maar, Eduard, ik heb overvloed van mest, en dat zal ik alles over dit land brengen, dat daardoor eene heerlijke weide zal worden, en ook veel vroeger gras zal geven, dan wij het in het bosch kunnen vinden,

en zeer gelegen zal zijn, om er de koe en de kalveren in te jagen; of ook voor Witvoet, wanneer wij hem eens op een oogenblik noodig mogten hebben."

„Dat is alles zeer waar," zeide Eduard, „zoodat het land in alle gevallen zeer nuttig zal zijn, ook al spit gij het niet om."

„Waarlijk dat zal het," hernam Humphrey, „ik wenschte alleen maar, dat het vier morgen waren in plaats van twee."

„Ik kan niet zeggen, dat ik er even zoo over denk," zeide Eduard lagchend, „gij zijt al te verheven in uwe denkbeelden: denk maar eens wat eene menigte boomen wij zullen moeten hakken, om hetgeen gij u nu hebt voorgesteld in te palen. Laat het eerst bij twee morgen blijven Humphrey, en wanneer die ingeheind zijn, moogt gij over twee anderen beginnen te praten."

„Nu, misschien hebt gij gelijk, Eduard," antwoordde Humphrey.

„Wel kijk eens, daar komt Pablo ons opzoeken; ik denk niet, dat hij gekomen is om te werken, maar om zich een beetje te vermaken met toe te kijken."

„Ik geloof niet, dat hij sterk genoeg is, om hard te werken, Humphrey, ofschoon hij zeer slim schijnt te zijn."

„Neen, dat geloof ik ook niet; en wanneer hij aan het werk zal gaan, houd het voor zeker, dat gij hem dan geen werk moet opdragen; dan zou

hij er dadelijk een tegenzin in krijgen. Ik heb een ander plan met hem."

„En welk is dat, Humphrey?"

„Ik zal hem niets te doen geven, en hem doen gelooven, dat ik hem niet voor geschikt houd, om iets te doen. Dat zal hem hinderen, denk ik, en zoo zal ik waarschijnlijk meer werk van hem gedaan krijgen, dan gij gelooven zoudt; vooral wanneer ik, zoo hij iets verrigt heeft, hem bewonder en prijs."

„Geen kwaad denkbeeld, voorwaar; gij zult op zijn hoogmoed werken en die zal waarschijnlijk grooter zijn, dan zijne luiheid."

„Ik geloof niet, dat hij lui is, maar ik denk, dat hij niet gewoon is hard te werken, en het moeite zal kosten om hem aanhoudend en dagelijks te doen arbeiden, daar hij in een zwervend en ledig leven is opgevoed; alleen langzamerhand en door het middel, dat ik u voorgeslagen heb, zal er mogelijkheid op zijn. — Hier zijn wij er," ging Humphrey voort, zijne bijl en houweel nederwerpende, en zich klaar makende, om zijn buis uit te trekken: „nu zal het voor een paar uur op de vervulling van den vloek onzer eerste ouders aankomen, te weten, op het zweet des aanschijns!"

Eduard volgde Humphrey's voorbeeld en trok zijn buis uit; zij zochten de lange dunne boomen, die voor latten geschikt waren, uit, en waren druk aan het werk toen Pablo bij hen kwam. Meer

dan een dozijn boomen waren reeds geveld en op elkander gelegd, eer zij een oogenblik ophielden om te rusten.

„Wel, Pablo," zeide Humphrey, terwijl hij zijn voorhoofd afveegde, „ik veronderstel, dat gij denkt, dat het prettiger is toe te kijken, dan boomen te hakken, en dat is waar ook."

„Waarom hakt gij boomen om?"

„Om posten en latten te maken, om meer grond in te palen. Ik zal er de takken niet aanlaten."

„Neen, snijden ze den een na den ander af, en leggen dan de staken op de kar, en rijden naar huis."

Eduard en Humphrey begonnen daarop weder te werken, en na een half uur rustten zij weder wat, om adem te scheppen."

„Hard werk, Pablo," zeide Humphrey.

„Ja, regt hard werk, Pablo niet sterk genoeg."

„O heden, neen! gij zijt niet in staat iets van dezen aard te doen, dat weet ik wel. Dit is geen werk voor Heidens; zij vangen vogels en strikken konijnen."

„Ja," antwoordde Pablo knikkende, „en gij eet die."

„Juist zoo Pablo," zeide Eduard, „zoo zijt gij op uwe wijze nuttig; want als hij niet te eten had, zoo zou hij niet in staat zijn te werken. Sterke mannen hakken boomen om, zwakke vangen konijnen."

„Beide goed," zeide Pablo.

„Ja, maar sterke mannen houden van werken, niet sterke honden niet van werken, Pablo. Dus kijk nu maar goed toe, want wij moeten nog meer boomen hebben."

„Sterke mannen hakken boomen om, niet sterke houwen de takken af," zeide Pablo, en met deze woorden nam hij den akst op en begon de takken af te slaan, dat hij met groote handigheid en vlugheid verrigtte.

Eduard en Humphrey keken elkander eens aan en grimlachten, en daarop werkten zij weder zwijgend voort, tot dat het naar hunne meening tijd was om te gaan eten. Zij vergisten zich niet in hunne meening, hoewel zij geene andere klok dan hunne eetlust hadden, die echter aan menschen, die hard werken, den tijd vrij goed verkondigt. Alice had de tafel gedekt en stond in de deur uit te zien, of zij haast terug kwamen.

„Wel, Pablo," zeide Edith, „zijt gij aan het werk geweest?"

„Ja, kleine jufvrouw, — werken, heelen ochtend."

„Dat heeft hij wezenlijk, en heeft zeer goed gewerkt, en is zeer nuttig geweest," zeide Eduard.

„Het heeft u eetlust bezorgd, Pablo, niet waar?" zeide Humphrey.

„Heb die zonder werken," antwoordde de knaap.

„Pablo, gij zijt een goede Heiden jongen," zeide

Edith, terwijl zij met eene houding van bescherming op zijn hoofd tikte; „gij moogt van avond, wanneer gij te huis komt, met mij gaan, en het mandje dragen, om de eijeren in te leggen."

„Dat noem ik eene belooning!" zeide Humphrey lagchend.

Na den eten vervolgden zij met hun werk en toen het avond was, hadden zij zoo veel boomen gehakt, dat zij besloten ze den volgenden dag naar huis te brengen, en ze langs het land te leggen, om te zien, hoeveel zij er nog te kort kwamen. Terwijl zij de boomen op de kar laadden en ze naar huis reden, ging Pablo voort de takken af te slaan en de latten gereed te maken, dat zij die konden wegrijden. Zoodra zij er genoeg gehakt en te huis gebragt hadden, zochten zij korter en dikker boomen uit voor de posten; en nadat Pablo ze van de takken ontdaan had, zaagden zij ze op behoorlijke lengte en reden ze daarop naar huis. Dit nam genoegzaam de geheele week weg, en daarop gingen zij aan het graven der gaten om de posten in te zetten. Daarna moesten de latten aan de palen gespijkerd worden en daarmede gingen nog weder drie dagen heen; zoodat zij een veertien dagen hard werk hadden, voordat de twee morgens omheind waren.

„Zie zoo," zeide Humphrey, „dat is een aardig werkje achter den rug, ik dank u hartelijk voor uwe hulp, Eduard; en u ook Pablo, want gij hebt ons wezenlijk zeer veel geholpen, en zijt

een nuttige, goede jongen. Het maken van den wal, dat zal ik moeten doen, als ik den tijd er toe kan uitsparen; maar de tuin is zoo vol onkruid, dat ik daar eerst aan moet, en Edith en Alice moet vragen mij te helpen."

„Wanneer gij mij niet langer noodig hebt, Humphrey," zeide Eduard, „dan denk ik eens over te stappen naar Oswald, en Pablo met mij te nemen. Ik verlang te weten hoe het met dien Corbould staat, en wat de kerel vertelt, en of de intendant terug is; niet dat ik van meening ben hem of zijne goede, kleine dochter te bezoeken, maar ik denk dat het toch niet kwaad zal zijn, dat ik eens ga; en het zal eene goede gelegenheid zijn, om Pablo den weg naar Oswalds woning te wijzen."

„Ik geloof dit ook; en wanneer gij terug zijt, Eduard, moet een van ons eens naar Lymington, ik heb eenig gereedschap noodig, en Pablo ziet er wat haveloos in de kleeren uit. Hij moet wat betere kleeren hebben, dan die oude afleggers van ons, wanneer hij eens om eene boodschap gezonden wordt. Denkt gij dit ook niet?"

„Zekerlijk, doe ik dat."

„En ik heb wel honderderlei dingen noodig," zeide Alice.

„Inderdaad jufvrouw, zoudt gij het met niet minder dan honderd kunnen stellen?"

„Wel, misschien wel niet juist honderd, maar ik heb er toch onderscheiden noodig, en ik zal er

u eene lijst van opmaken. Ik heb geen potten genoeg voor mijne melk; ik moet zout hebben; ik moet tobben hebben; maar ik wil eerst mijne lijst opmaken en ik denk gij zult hem mooi lang vinden."

„Wel, ik hoop, dat gij iets te verkoopen hebt, om al die dingen te betalen?"

„Zekerlijk; ik heb eene heele menigte boter ingemaakt."

„En wat hebt gij, Edith?"

„O, mijne kuikens zijn nog niet groot genoeg; maar zoodra ze dat zijn, moet Humphrey eenige ganzen en eenden koopen, want ik wil er eenige houden, en met der tijd wil ik ook eenige kalkoenen hebben, maar nog niet. Ik moet wachten tot Humphrey mij het nieuwe hok, dat hij mij beloofd heeft, getimmerd heeft."

„Ik geloof, Edith, dat gij gelijk hebt, met uwe eenden en ganzen, zij zullen zeer goed op het water achter het erf kunnen leven, en ik zal u den kom meer uitgraven. Maar mijne lieve Edith, uwe kleine vingers zijn juist gemaakt, om mijne uijen eens goed te wieden, en ik zou gaarne zien, dat gij dit morgen ochtend deedt, indien gij tijd hebt."

„Ja, Humphrey, maar mijne kleine vingers zouden daarna niet bijzonder lekker rieken."

„Niet, tot dat gij ze gewasschen hadt, denk ik; maar gij weet, er bestaat water en zeep."

„Ja, dat weet ik; maar als ik de uijen wied,

kan ik Alice niet helpen boter maken; maar, als Alice buiten mij kan, wil ik het doen."

„Ik ben ook magtig verlegen om eenige zaden," zeide Humphrey, „en ik moet mijne lijst eens opmaken. Ik moet dezer dagen zelf naar Lymington gaan, Eduard, want al onze bestellingen zullen u in de war brengen."

„Neen, niet wanneer ik juist weet, wat gij noodig hebt; maar daar ik dit waarlijk niet weet, en waarschijnlijk verkeerde boodschappen zou doen, geloof ik, dat het beter zijn zal, wanneer gij gaat. Maar het is tijd van slapen, en ik wil vroeg weg morgen, en daarom, goeden nacht zusters; gij zult wel maken, dat ik iets te eten heb, voor mijn vertrek. Ik zal, wanneer ik terug kom, zien een stuk wild te schieten, en zal Smoker met mij nemen: hij is geheel hersteld, en zijne ribben zijn zoo sterk als ooit."

„En, Eduard," zeide Alice, „ik wenschte wel, als gij een hert schoot, dat gij een gedeelte van hetgeen gij anders weg gooit medebragt, want ik verzeker u, nu wij drie honden hebben, weet ik soms naauwelijks, hoe ik ze aan de kost zal helpen."

„Ik zal er om denken, Alice," antwoordde Eduard, „en nu nogmaals, goeden nacht."

Den volgenden morgen nam Eduard vroeg zijn geweer op en begaf zich, door Pablo en Smoker vergezeld, naar Oswalds woning.

Onder het gaan knoopte Eduard een gesprek

met Pablo aan, om iets van zijn vroeger leven te vernemen; en door de antwoorden, die de knaap gaf, bespeurde hij tot zijn genoegen, dat niettegenstaande de zwervende levenswijs en zijne niet al te eerlijke opvoeding, de knaap niet bedorven, maar een goedhartige jongen was. Terwijl zij zoo al pratende door een boschje gingen stond Pablo op eens stil, hield Eduard de hand voor den mond en zich toen bukkende en Smoker bij zijn nek pakkende, wees hij met zijn vinger vooruit. Eduard kon eerst niets bespeuren, maar bij nader zoeken ontdekte hij de horens van een dier, die juist boven een klein heuveltje uitkwamen. Het was duidelijk een der wilde runderen. Eduard spande zijn haan en ging voorzigtig voorwaarts, terwijl Pablo bleef, waar hij was en Smoker vasthield. Zoodra Eduard nabij genoeg was om den kop van het dier te kunnen raken, legde hij aan en gaf vuur, en Pablo liet Smoker los, die vlug over het heuveltje voortsprong. Zij volgden den hond, en vonden hem gereed een kalf aan te pakken, dat bij eene wilde koe stond, die Eduard geschoten had. Eduard riep hem tot zich en naderde het dier; het was eene mooije, jonge koe, en het kalf was niet ouder dan een veertien dagen.

„Wij kunnen ons nu niet ophouden, Pablo," zeide Eduard. „Humphrey zou het kalf gaarne hebben, en wij moeten het er op wagen of het bij zijne moeder zal blijven, tot wij terug komen.

Ik denk, dat het dit wel een paar dagen doen zal, en daarom, vooruit ligt de weg."

Verdere avonturen hadden zij niet, en een weinig na den middag kwamen zij aan Oswalds woning. Hij was niet te huis; terwijl zijne vrouw zeide, dat zij geloofde dat hij bij den intendant was, die den vorigen dag uit Londen teruggekomen was.

„Maar ik wil mijne kap opzetten, en gaan het eens zien," zeide de jonge vrouw.

Binnen weinige minuten, kwam zij met Oswald terug.

„Ik ben blijde, dat gij gekomen zijt, mijnheer," zeide Oswald, terwijl Eduard hem de hand reikte, „daar ik juist met den intendant gesproken heb, die mij zeer veel over u gevraagd heeft. Ik ben er zeker van, dat hij u niet voor den kleinzoon van Jakob Armitage houdt, en dat hij veronderstelt, dat ik weet, wie gij zijt. Hij vroeg mij, waar uwe woning was, en of ik er hem niet brengen kon, daar hij u wenschte te spreken, en groot belang in u stelde, zoo als hij zeide."

„En wat hebt gij gezegd?"

„Ik heb hem gezegd, dat uwe woning hier eene goede dagreis van daan lag, en dat ik niet zeker was, of ik den weg er heen wel vinden zou, omdat ik er maar zelden geweest was, maar dat ik er den weg wel heen wist, wanneer ik eenmaal de boomen van Arnwood in het gezigt had. Ik heb hem ook over Corbould en zijn

aanslag tegen u gesproken, en hij was er zeer over verstoord; ik heb hem vroeger nooit aangedaan gezien, en de jonge jufvrouw Patientia was geheel ontzet en uit het veld geslagen en verzocht haar vader den moordenaar, zoodra hij kon vervoerd worden, weg te sturen. De intendant antwoordde: „Laat dat aan mij over, mijne beste," en vroeg mij daarop, welke uitlegging Corbould van zijn ongeval, en van zijn in den kuil vallen gaf. Ik vertelde hem, hoe Corbould verhaalde, dat hij een hert nazat, dat hij tegen den middag zwaar aangeschoten had, en dat hij niet kon inhalen, omdat hij geen hond bij zich had, hoewel hij door zijn bloedig spoor kon narekenen, dat het niet lang meer loopen kon. Dat hij het tot aan den donker gevolgd was en het vlak voor hem in het gezigt had gehad, toen hij in den kuil was gevallen."

„Nu, de fabel is niet onaardig bijeen gebragt," zeide Eduard, „lees alleen m e n s c h in plaats van h e r t: en wat zeide de intendant hiervan?"

„Hij zeide, dat hij u geloofde, en dat de vertelling van Corbould een leugen was, daar, wanneer hij een hert gevolgd was, niemand had kunnen weten, dat hij in den kuil lag, en hij er op dit oogenblik nog in zou liggen. Ik vergat daar nog geheel en al u te zeggen, dat, toen hij zeide, dat hij naar uwe woning wilde gaan, de jonge jufvrouw zeide, dat zij met hem wilde gaan, daar gij haar verteld hadt, dat gij twee zusters bij u

hadt en zeer verlangde die te zien en kennis met haar te maken."

„Ik vrees, Oswald, dat wij dit bezoek niet zullen kunnen ontgaan," hernam Eduard. „Hij voert hier het bevel en het Woud staat onder zijn opzigt. Wij moeten er op verdacht zijn. Alleen wilde ik wel, zoo het mogelijk ware, gewaarschuwd zijn, wanneer hij kwam, om ons te kunnen voorbereiden."

„Gij hebt geene voorbereidselen noodig, mijnheer, wanneer hij komen mogt," hernam Oswald.

„Dat is ook waar," zeide Eduard; „wij hebben niets te verbergen, en vindt hij ons in eene hurrie dat doet er niet toe."

„Zooveel te beter, mijnheer," hernam Oswald. „Laat uwe zusters aan de waschtobbe staan, en gij en uw broeder aan het mest rijden zijn; dan zal hij er te eer toe komen, om zijn vermoeden op te geven, dat gij iemand anders zijt, dan waarvoor gij u uitgeeft."

„Hebt gij eenig nieuws van Londen gehoord?"

„Tot nog toe niet. Gister avond, toen de heer Heatherstone terug is gekomen, was ik niet te huis, en ik heb zijn knecht dezen morgen nog niet gezien. Terwijl gij wat eet, wil ik eens in de keuken gaan; en wanneer hij daar niet is, dan zal Phoebe mij gewis alles vertellen, wat zij gehoord heeft."

„Zeg niet, dat ik hier ben, Oswald, daar ik den intendant niet wenschte te zien."

„Stom als een visch, mijnheer; maar gij moet in huis blijven, anders zullen anderen u zien, en dan mogt hij het zoo vernemen."

Oswalds vrouw zette hem toen eene groote pastij voor, met eenig tarwenbrood en eene kruik goed bier. Eduard schepte Pablo eene goede portie op, en vulde toen zijn eigen bord, en terwijl hij hiermede bezig was, verliet Oswald Partridge volgens afspraak het huis.

„Wat denkt gij er van Pablo? zoudt gij van avond nog naar huis kunnen wandelen?"

„Ja. Houd van wandelen, avonds. Mijn volk altijd doet des nachts. Slapen over dag."

„Wel, ik denk, dat het beter is, naar huis te keeren. Oswald heeft maar een bed, en ik verlang niet, dat zij weten, dat ik hier ben; dus Pablo, eet hartig, dan zullen wij zoo moe niet zijn. Ik verlang naar huis te komen, om Humphrey om het kalf te zenden."

„Een bed hier; gij blijven," hernam Pablo. „Ik gaan naar huis, en vertellen massa Humphrey."

„Denkt gij, dat gij den weg alleen zoudt vinden, Pablo?"

„Eenmaal gaan een weg, altijd weten den weg weer."

„Gij zijt een knappe jongen, Pablo, en ik heb wel zin u op de proef te stellen. Drink nu wat bier. Ik denk Pablo, dat gij naar huis moest gaan en aan Humphrey zeggen, dat ik met Smoker morgen om negen uur bij de doode koe zal

zijn en haar afgestroopt zal hebben; en dat hij mij dus, wanneer hij komt, daar zal vinden."

„Ja, ik nu gaan."

„Neen, nog niet, gij moet eerst wat langer rusten."

„Pablo niet moe;" hernam de Heiden, opspringende, „wil te huis zijn, voor avondeten. Als ik langs kom, zal naar kalf en doode koe kijken — zal zien of kalf nog bij moeder is."

„Nu goed dan," zeide Eduard, „wanneer gij wilt, moogt gij gaan."

Pablo knikte hem gooden dag, en verdween.

Na weinige minuten kwam Oswald terug.

„Is de jongen weg?"

„Ja, hij is naar huis teruggekeerd," en hierop verhaalde Eduard hem, hoe hij de koe geschoten had, en het kalf verlangde te vangen.

„Ik denk, dat gij van dien jongen veel nut zult kunnen hebben, wanneer gij hem goed behandelt."

„Ik geloof dit ook," zeide Eduard, „en ik ben blij te zien, dat hij reeds aan ons allen gehecht is. Wij behandelen hem als ons gelijken."

„Daar doet gij wel aan; en nu mijn nieuws, dat ik u te vertellen heb. De hertog Hamilton, graaf Holland, en lord Capel zijn beschuldigd, veroordeeld en teregt gesteld."

Eduard zuchtte. „Nog meer moorden! maar wij kunnen niet anders verwachten van hen, die hun koning vermoord hebben. Is dat alles?"

„Neen. Koning Karel de Tweede is in Schotland uitgeroepen en uitgenoodigd om over te komen."

„Dat is inderdaad nieuws?" antwoordde Eduard, „waar bevindt hij zich thans?"

„In 's Gravenhage; maar men zegt, dat hij naar Parijs zou gaan."

„En dat is alles, wat gij gehoord hebt?"

„Ja; dat was hetgeen men vertelde, toen de heer Heatherstone in de stad was. Zijn knecht Samsom vertelde het mij, en hij zeide, dat zijn meesters reis naar Londen alleen geweest was, om de teregtstelling der drie heeren te verhinderen, maar alles was vruchteloos geweest."

„Welnu," zeide Eduard, na eenigen tijd gezwegen te hebben, „wanneer de koning overkomt, dan zal er voor sommigen van ons werk voor de hand zijn, naar ik denk. Uwe nieuwstijdingen hebben mij het bloed aan het gisten gemaakt," vervolgde Eduard, terwijl hij een grooten teug uit de bierkruik nam.

„Ik dacht wel, dat zij dit doen zouden," hernam Oswald; „maar tot die tijd komt, zal het hoe stiller gij u houdt, des te beter zijn."

„Ja, Oswald; maar ik kan nu niet meer praten; ik moet alleen zijn, om na te denken. Ik wil naar bed gaan, daar ik morgen in de vroegte vertrekken wil. Is die kerel, die Corbould, beterende?"

„Ja, mijnheer; hij is op, en kan met een stok een weinigje gaan, maar hij is nog vrij lam, en zal dit nog wel eenigen tijd blijven."

„Goeden nacht, Oswald; als ik iets te zeggen heb, zal ik schrijven en den jongen zenden. Ik vind het niet noodig, mij hier verder te laten zien."

„Dat zal ook het beste zijn, mijnheer! goeden nacht; ik zal Smoker in het hok aan de regterhand sluiten, daar hij niet zeer vriendschappelijk met de andere honden zou omgaan."

Eduard ging naar bed, maar zijn gemoed was te vol, dan dat hij om slapen zou denken. De Schotten hadden den koning uitgeroepen en hem uitgenoodigd over te komen. „Hij zal zekerlijk komen," dacht Eduard, „en zoodra hij geland is, zal hij een leger rondom zich hebben." Eduard besloot vast, om zich bij het leger te vervoegen, zoodra hij gehoord zou hebben, dat de koning geland was; en het duurde lang, eer hij in slaap kwam, daar hij zich gedeeltelijk met de gedachten hoe hij dit plan ten uitvoer zou leggen, en gedeeltelijk met het bouwen van luchtkasteelen omtrent zijne toekomst, bezig hield.

Toen hij eindelijk vermoeid van zijne overdenkingen in slaap viel, droomde hij van veldslagen en overwinning — hij viel aan het hoofd zijner ruiters op den vijand aan — hij zag zich door dooden en stervenden omringd. Hij werd gewond en als door tooverij plotseling weder genezen, zonder dat hij zelf begreep, hoe dit toeging. Nu veranderde het tooneel en hij redde Patientia Heatherstone uit de handen van een woesten hoop van hare eigene partij, en het leven van haar

vader, die op het punt was van onder hunne slagen te bezwijken. Eindelijk werd hij wakker, en hij zag, dat het daglicht in het venster scheen, en hij langer geslapen had, dan zijn plan was geweest. Hij stond op en kleedde zich snel aan, en zonder naar zijn ontbijt te wachten, ging hij naar het hondenhok, verloste Smoker uit zijne pijn en banden, en begaf zich op zijne terugreis. Voor negen uur was hij op de plaats, waar de koe dood lag, gekomen. Hij vond het kalf nog steeds aan hare zijde, kreunende en rondom haar heen loopende. Toen hij met den hond aankwam, verwijderde het zich tot op eenigen afstand, en bleef daar staan.

Eduard haalde zijn mes voor den dag, en begon de koe het vel af te stroopen, en daarna het ingewand uit te nemen.

Het dier was nog frisch en goed, maar niet zeer vet, zoo als men begrijpen kan. Terwijl hij hiermede bezig was, begon Smoker te janken en sprong op, en voort, den kant van de hut uit, waaruit Eduard begreep, dat Humphrey in de buurt moest zijn.

Binnen weinige minuten kwamen kar en hit tusschen de boomen te voorschijn, met Humphrey en Pablo er in, en Smoker tegen zijn vriend Witvoet opspringend en blaffend er bij.

„Goede morgen, Humphrey," zeide Eduard, „ik ben bijna gereed; maar de vraag is, hoe wij het kalf zullen krijgen? Het is zoo wild als een hert."

„Het zal een lastig baantje zijn, of Smoker moest het onder de voet loopen," zeide Humphrey.

„Ik hem vangen, met Smoker," zeide Pablo.

„Hoe wilt gij het vangen, Pablo?"

Pablo ging naar de kar, en haalde er een lang, dun touw uit, dat Humphrey meê gebragt had, en maakte eene luts aan het eene eind; hij kluwde het geheel in zijne hand op, en wierp het toen in zijne geheele lengte, als tot eene proef, uit. „Op die manier zal ik hem vangen, maar ik digt genoeg bij hem moet zijn. Zoo vangen stieren in Spanje; noemen dat Lasso. Nu kom met mij." Pablo kluwde het touw weder in zijne hand op, en ging daarop rond naar de andere zijde van het kalf, dat op een afstand van ongeveer tweehonderd ellen bleef staan blaten.

„Nu zeggen aan Smoker," riep Pablo.

Humphrey hitste Smoker op het kalf aan, dat voor den hond terugweek, terwijl het hem zijn kop voorhield om hem te stooten; en Pablo sloop, terwijl Smoker het kalf aanviel en het naar hem toedreef, zachtjes nader bij hem.

Zoodra het kalf, dat het zoo druk met den hond had, dat het Pablo niet bespeurde, na genoeg bij dezen gekomen was, nam Pablo zijn touw, en wierp den strik om den hals van het dier. Het kalf liep in een galop naar den kant van Humphrey toe, terwijl het Pablo achter zich voort sleepte, die niet sterk genoeg was, om het vast te houden.

Humphrey kwam hem te hulp, en daarop Eduard, en het kalf werd door Smoker omgegooid, die het bij zijn nek pakte, waarop het binnen weinige minuten gebonden en op de kar gelegd werd.

„Goed gedaan, Pablo! gij zijt een knappe jongen," zeide Eduard, „en dit kalf zal van u zijn."

„Het is een vaarskalf," zeide Humphrey, „en daar ben ik blijde om. Pablo, gij hebt dat knap gedaan, en zoo als Eduard zegt, het kalf behoort u toe."

Pablo zette een vrolijk gezigt, maar zeide niets.

Het vleesch en de huid werden op de kar gelegd met een gedeelte van den afval, waarom Alice voor de honden gevraagd had, en zij begaven zich naar huis terug.

Humphrey verlangde zeer naar Lymington te gaan, en was er niet rouwig om, dat hij wat vleesch had om mede te nemen: hij besloot den volgenden morgen te gaan, en Eduard stelde hem voor, dat hij Pablo mede zou nemen, om in geval van nood met den weg bekend te wezen, want zij gevoelden het beiden, dat zij Pablo vertrouwen konden. Eduard zeide, dat hij te huis wilde blijven bij de zusters en zien of hij Alice van eenige dienst kon zijn; en zoo dit niet het geval mogt zijn, dan zou er wel werk in den tuin wezen. Humphrey en Pablo gingen na het ontbijt met den bit, en het vleesch en den huid der koe op de

kar, weg. Humphrey had ook eene groote mand met eijeren en drie dozijn kuikens van Edith om te verkoopen en eene lijst zoo lang als de staart van een vlieger, met allerlei dingen, die zij en Alice noodig hadden; bij geluk was er niets van groot belang op de lijst, hoe lang zij ook was, maar vrouwen hadden in die dagen, even als nu, naalden, spelden, knoopen, katoen en wol noodig en nog honderd andere kleinigheden boven dien. Zoodra zij weg waren, haalde Eduard, in plaats van Alice te helpen, zijns vaders degen voor den dag, en begon dien, geheel in zijne luchtkasteelen verdiept, te poetsen. Toen hij hem naar zijn zin zag blinken, voelde hij zich nog minder dan te voren opgewekt om iets te verrigten, dus nam hij na den eten zijn geweer op en ging het bosch in, om zijne gedachten en droomen den teugel te vieren. Hij wandelde voort, zonder in het minst te letten op den weg welken hij ging, terwijl hij meer dan eens zijn hoed van zijn hoofd voelde slaan, door de takken van een boom, dien hij in het geheel niet gezien had, en dat wel om de beste reden van allen, omdat hij zijne oogen stijf op den grond gevestigd had, — toen zijne ooren door het hinniken van een paard getroffen werden. Hij zag op en bespeurde, dat hij digt bij eene troep van wilde hitten was, de eersten, die hij aanschouwde, zoo lang hij in het Woud verkeerd had.

Dit maakte hem wakker uit zijne mijmering, en

hij keek rond. „Waar, in alle wereld, mag ik toch wel heen gewandeld zijn?" dacht hij; „ik heb vroeger nog nooit een enkelen wilden hit ontmoet; ik moet een kant uitgegaan zijn, juist anders, dan mijne gewone wandelingen. Ik weet niet waar ik ben, de geheele streek is mij vreemd. Welk een dwaas ik ben! Het is een geluk, dat niemand dan Humphrey valkuilen graaft, anders zou ik, naar alle waarschijnlijkheid van daag er wel in een gevallen zijn; en ik heb mijn geweer meegenomen en mijn hond te huis gelaten. Nu, ik denk, dat ik mijn weg naar huis wel vinden zal." Eduard nam nu de geheele troep hitten, die niet ver van hem af waren, naauwkeurig op. Er waren een stuk of twee mooije hengsten onder hen, die de aanvoerders van de troep bleken te zijn. Zij lieten Eduard tot op ongeveer een paar honderd ellen naderen en toen met in de lucht vliegende manen en staarten, vlogen zij met de snelheid van den wind weg.

„Nu zal ik Humphrey, wanneer ik te huis kom, plagen," dacht Eduard. „Hij zegt altijd dat Witvoet oud begint te worden, en dat hij wenschte dat hij een anderen hit had. Ik zal hem vertellen, welk eene menigte er hier zijn, en hem voorstellen, dat hij een middel mogt uitvinden, om er een te vangen. Dat zal een harde noot voor hem zijn om te kraken; maar ik ben er echter zeker van, dat hij het beproeven zal, want hij is zeer vindingrijk. En nu, welken weg moet ik inslaan,

om mijn huis weer te vinden? Ik denk het moet ten noorden liggen? Maar waar is het noorden? Want er is geen zon te zien en mij dunkt, het lijkt er veel naar, of het regenen wil. Ik wilde wel eens weten, hoe lang ik geloopen heb: want waarlijk, ik weet het volstrekt niet."

Eduard haastte zich hierop een kant uit, dien hij meende, dat hem naar huis zou brengen, en stapte goed door, maar wederom verviel hij in zijne gewoonte van luchtkasteelen te bouwen, en herhaalde bij zich zelven: „De koning in Schotland uitgeroepen! hij zal dus overkomen, dat spreekt van zelven: ik zal mij bij zijn leger voegen, en dan —" zoo ging hij voort, wederom verdiepte hij zich in het nieuws, dat hij van Oswald vernomen had, toen hij zich weder op eens bezon en bespeurde, dat hij eene groep boomen, op een hoogen heuvel, waarheen hij zijne schreden gerigt had, uit het gezigt had verloren. Waar was die? Hij keerde zich om en om en vond ten laatste uit, dat hij den verkeerden weg uitgegaan was. Ik moet niet meer loopen droomen," dacht hij, „of wanneer ik mij nog verder in eenige dagdroomen toegeef, zal ik zekerlijk van nacht noch slapen, noch droomen. Het begint al donker te worden, en hier ben ik in het bosch verdwaald en dat alles door mijne eigene dwaasheid. Schijnen de starren niet, dan zal ik niet weten, naar welken kant ik mij wenden moet, en wanneer zij schijnen, weet ik waarlijk evenmin of ik noord of zuid uitge-

gaan ben, en ik zit hier mooi in de pekel; — niet, dat ik er veel om geef, een nacht als deze onder den blooten hemel door te brengen, maar Humphrey en de meisjes zullen in duizend angsten zitten, wanneer ik niet terug kom. Het best, dat ik doen kan, is mij te bepalen op eene regte lijn en die te volgen, dat moet mij eindelijk buiten het bosch brengen, al ga ik het ook dwars door. Dat zal altijd beter zijn, dan voor- en achteruit te loopen, of rond en nog eens rond, even als een jonge hond om zijn eigen staart En dus: sterren, schijnt nu maar op." Eduard wachtte, tot hij den Grooten Beer kon onderscheiden, dien hij wel kende, en daarop de poolster. Zoodra hij hiervan zeker was, besloot hij regt noordwaarts op te gaan, en hij deed dit, nu eens hard voortstappende, dan weder in een fikschen draf van een half kwartier achtereen, zonder op te houden. Terwijl hij zoo zijne reis voortzette, zag hij onder eenige boomen voor zich uit, eene vonk vuur opgaan. Eerst dacht hij, dat het een glimworm was, maar het had meer van het slaan van staal tegen een vuursteen, en toen hij het voor de tweede reis zag, stond hij stil, om, voor dat hij verder ging, zich te vergewissen, wat het zijn mogt.

EINDE VAN HET EERSTE DEEL.

Bij Denzelfden is mede uitgegeven en alom te bekomen:

I. FABELBOEK VOOR KINDEREN, uitgegeven door J. J. A. GOEVERNEUR.

De vier afdeelingen van dit bij de Hollandsche jeugd reeds genoegzaam bekende werkje, die, elk op zich zelve staande en met 24 tot 26 plaatjes versierd, zamen één geheel uitmaken, zijn:

1. FABELEN EN GEDICHTJES, 3de druk. . . . . *f* 0—90.
2. HOE LANGER HOE LIEVER, 3de druk. . . . . *f* 0—90.
3. VERTELSELTJES BIJ MOEDERS SCHOOT, 2de druk. . . . . . *f* 0—90
4. HET LAATSTE BOEKJE, 2de dr. *f* 0—90.

II. VERSJES VOOR JONGE KINDEREN, Getrokken uit de door J. J. A. GOEVERNEUR, uitgegeven fabelboekjes, en met enkele vermeerderd. Met eenige zangwijzen. . . . . . . *f* 0—30.

III. DE WINTER, met zes plaatjes, naar het Engelsch bewerkt door J. J. A. GOEVERNEUR. *f* 0—90.

IV. DE LENTE en DE ZOMER, ieder met 6 pl. bewerkt door denzelfden. . ieder à *f* 0—90.

V. STUURMAN FLINK, of de schipbreuk van de *Vrede*. Een verhaal voor de jeugd. Naar het Engelsch van Kapitein MARRYAT, door J. J. A. GOEVERNEUR, 2 dln. met 16 pl. in carton. . . *f* 3—60.

Een Engelsch tijdschrift zegt van dit werk: „Het is de beste van Robinson Crusoë's talrijke opvolgers en een der onderhoudendsten onder de nieuwere werken voor de jeugd. Het staat alleen te vreezen, dat de ouders het bezit er van aan hunne kinderen betwisten zullen om het eerst te lezen."